

KOHTLA-JÄRVE LINNA TERVISEPROFIIL

KOHTLA-JÄRVE 2016

SISSEJUHATUS

Tervis on inimese täieliku füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu seisund, mitte ainult haiguste ja puuete puudumine.

Kohtla-Järve linna terviseprofiil on abivahend linna inimeste ja keskkonna tervises seisundi mõõtmisel, hindamisel, analüüsimisel, paremate tervisetulemite eesmärgistamisel ning nende saavutamiseks vajalike tegevuste ja vahendite määramisel. Käesolev linna terviseprofiil on teine, mis määratleb ära linna arengu lähieesmärgid, põhilised arengusuunad ning kirjeldab investeringuid ja tegevusi lähtuvalt linna arengukavast 2016-2034.

Kohtla-Järve linna tervisedenduslikuks eesmärgiks on sihipäraselt arendada tervist toetavat elukeskkonda ning luua linnaelanikele võimalusi tervist väärtustavateks valikuteks.

2012. aastal detsembris vastu võetud linna terviseprofiili tegevuskava aastateks 2013-2015 on peamiselt täidetud. Seoses sellega tekkis vajadus täiendada Kohtla-Järve linna terviseprofiili uute kättesaadavate andmetega ja uuendada tegevuskava vastavalt Tervise Arengu Instituudi poolt edastatud terviseprofiili koostamise juhendile "Kohaliku omavalitsuse ja maakonna terviseprofiili koostamine" ning lähtudes Ida-Viru maakonna "Rahvastiku tervise arengukava 2009-2020" eesmärkidest. Aluseks on võetud ka indikaatorid, mis aitavad jälgida, kui edukas on omavalitsus linnaelanike tervise säilitamisel ja parendamisel.

Terviseprofiili uuendamine ja tegevuskava koostamine toimus ajavahemikus 15.08.2016 – 28.11.2016.

Dokumendi koostamisel osalesid:

Eha Samra - Ida-Viru Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna
sotsiaal- ja tervishoiutalituse peaspetsialist

Eha Karus – hariduse peaspetsialist

Olga Golovatšjova – hariduse peaspetsialist

Ljubov Kanarbik – hariduse vanemspetsialist

Anna Antson - hariduse vanemspetsialist,

Eva Aleksandrina-Stolbova - lastekaitse peaspetsialist

Jelena Toots – ehitusnõunik

Valentina Satsuta – finantsteenistuse eelarve peaspetsialist

Kohtla-Järve linna Sotsiaalhoolekandekeskus

Tervise Arengu Instituut

Sotsiaalkindlustusamet

Ida-Viru Päästeamet, kriisireguleerimisbüroo juhataja

SISUKORD

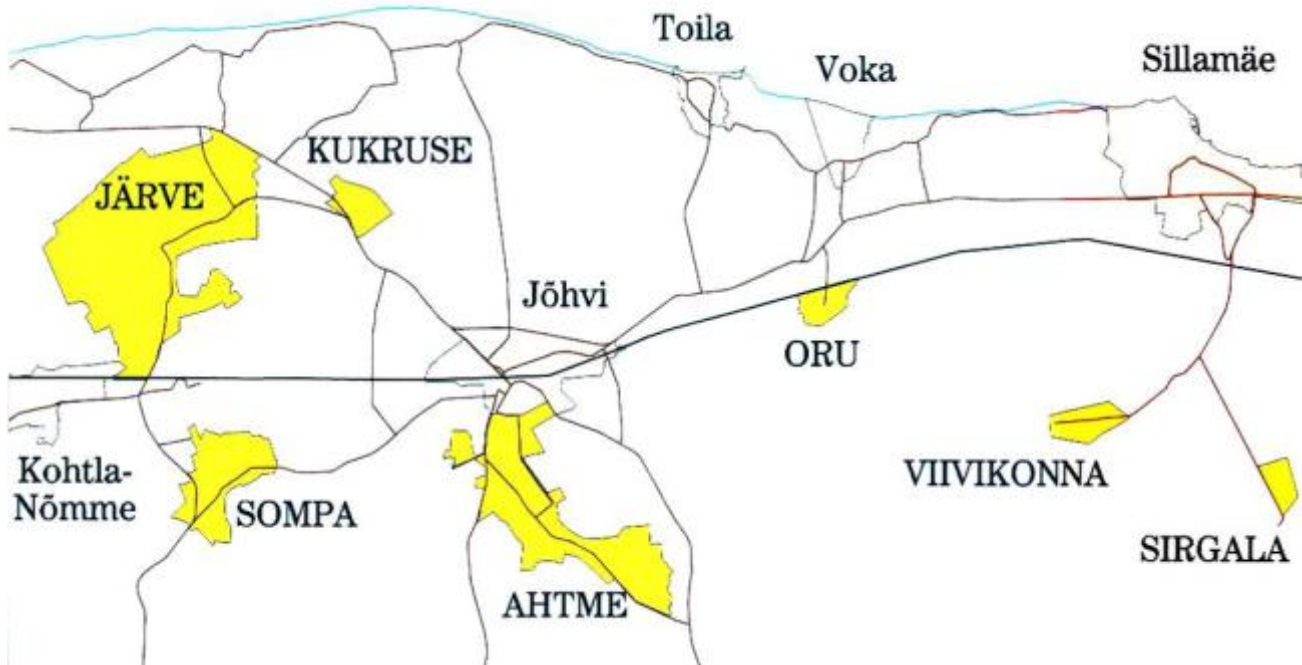
Sissejuhatus	2
Kohtla-Järve linna ajalooline taust	4
1. ÜLDANDMED	5
1. INDIKAATORID	6
1.0.1 Pindala.....	6
1.0.2 Asustustihedus.....	7
1.0.3 Kohtla-Järve linna eelarve tulud kokku	7
1.0.4 Tulumaksu laekumine omavalitsuse eelarvesse.....	8
1.0.5 Tulumaksu laekumine omavalitsuse eelarvesse (eurodes) Kohtla-Järve linnas aastate lõikes ühe elaniku kohta.....	9
1.0.6 Põhitegevuse kulud.....	9
1.1 Kohtla-Järve linna elanike tervist mõjutavad tegevused. Rahvastiku üldandmed	10
1.1.1 Aastakeskmise rahvaarv	10
1.1.2 Rahvastiku vanusejaotus	12
1.1.3 Pensionärid	12
1.1.4 Elussündide arv	12
1.1.5 Surmajuhtude arv	13
1.1.6 Loomulik iive	14
1.1.7 Loomuliku iibe kordaja	15
1.1.8 Demograafiline töötururindeks	15
1.1.9 Rahvastiku rahvuslik jaotus	15
1.1.10 Sisseränne ja väljaränne.....	16
1.1.11 Rändesaldo	17
1.2. Rahvastiku tervises seisund	17
1.2.1 Surmad vereringeelundite pahaloomuliste haiguste järgi.....	18
1.2.2 Tuberkuloosi haigestumus 100 000 inimese kohta maakonnas	18
1.2.3 Inimkannatanutega liiklusõnnetused ning neis hukkunud ja vigastatud	19
2. SOTSIAALNE SIDUSUS JA VÕRDESED VÕIMALUSED	19
2.1 Tööturu situatsioon.....	19
2.1.1 Majanduslikult aktiivsed üksused/ettevõtted	19
2.1.2 Maksumaksjate arvestus	21
2.1.3 Brutotulu	21
2.1.4 Tulumaksu laekumine.....	22
2.1.5 Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtted.....	23
2.1.6 Ülalpeetavate määr	24
2.1.7 Registreeritud töötute arv aastate lõikes	24
2.1.7.1 Registreeritud töötuse määr Ida-Virumaal.....	25
2.2 Toimetulek	25
2.2.1 Ravikindlustusega kaetud elanike osakaal	25
2.2.2 Töövõimetuspensionäride arv	25
2.2.3 Puuetega laste arv	25
2.2.4 Toimetuleku saajad	26
2.2.4.1 Suhtelise vaesuse määr	26
2.2.5 Toetus toimetulekupiiri tagamiseks elaniku kohta.....	26
2.2.6 Sotsiaaltoetuste loetelu ja saajate arv	27
2.2.7 Kohtla-Järve linnas pakutavad sotsiaalteenused	28
2.3 Kaasatus kogukonna tegevustes.....	30
2.3.1 Elanike kaasamine.....	30
2.3.2 Kogukonna motivaatorid	30
3. LASTE JA NOORTE TURVALINE NING TERVISLIK ARENG	31
3.1. Laste arv kokku aastate lõikes	31
3.2 Laste ohutu elu- ja õpikeskkond	31
3.2.1 Ohutus.....	33
3.3 Laste arv haridusasutustes	31

3.3.1 Koolieelsed lasteasutused	31
3.3.2 Koolid	32
3.4 , 3.5 Tervist edendavad lasteaiad ja koolid (TEL, TEK)	32
3.5.1 Tervishoiuteenused koolis	33
3.6 Kooli/lasteaia terviseteenuse olemasolu.....	33
3.7 Toitlustus haridusasutustes	34
3.8 Koolikohustuste täitmine.....	35
3.8.1 Õigusrikkumiste analüüs aastate lõikes.....	35
3.9 Alaealiste Komisjonis arutatud esma- ja korduvjuhtude arv	35
3.10 Laste ja noorte sõltuvusainete tarvitamine.....	36
3.11 Laste ja noortega tegelevad asutused	36
3.12 Linnavalitsuse poolne initsiatiiv ja toetused tagamaks teenuste kättesaadavaust.....	37
3.14 Laste kehaline aktiivsus	38
3.15 Spordiüritused.....	39
4.TERVISLIK ELU-, ÕPI- JA TÖÖKESKKOND	40
4.1 Keskkonna mõjurid (vesi)	40
4.1.1 Keskkonna mõjurid (reostuskoormuse näitaja)	41
4.1.2 Õhu saastamine Ida-Viru maakonna tasemel	41
4.1.3 Vesi	42
4.2 Tervisemõjude arvestamine linna elukeskkonna planeerimisel	42
4.3 Transport ja teedevõrk.....	43
4.4 Alkoholi müüvad kauplused.	43
4.5 Tulekahjudes hukkunute ja vigastatute arv,.....	43
4.6 Tulekahjude arv Kohtla-Järve linnas	44
4,7 Päästeteenistuse registreeritud sündmused Ida-Virumaal.....	44
5.TERVISLIK ELUVIIS	44
5.1 ,5.2 ,5.3 Alkoholi tarbimine. Suitsetamine. Narkootiliste ainete tarvitamine	45
6.TERVISETEENUSED	46
6.1 Tervishoiuteenused, nõustamisteenused.....	46
6.2 Olulised terviseteenuseprojektid.....	47
II KOKKUVÕTE	49
III TEGEVUSKAVA (lisa nr 1)	
IV KASUTATUD KIRJANDUS	52

SISSEJUHATUS

1.Kohtla-Järve linna ajalooline taust

Kohtla-Järve linna tekkele lõi soodsad eeldused 1916. aastal tegevust alustanud põlevkivitööstus. Linna õigused sai Kohtla-Järve aga alles 1946. aastal. 2016.aastal sai linn 70-aastaseks. Kohtla-Järve linna väljakujunemist on oluliselt mõjutanud põlevkivi ulatuslik kasutuselevõtt energaetikas ja keemiatööstuses ning suurte keskkonda saastavate tööstusettevõtete ehitamine linnas. Tööstusettevõtete areng tõi kaasa võõrtööjõu massilise sissevoolu endistest liiduvabariikidest. Mainitud tegurid on enim mõjutanud Kohtla-Järve linna arengut, olles mitmete praeguste võimaluste-probleemide allikaks.

Joonis 1. Kohtla-Järve linnaosad (kollane)

Allikas: Arengukava 2016-2034

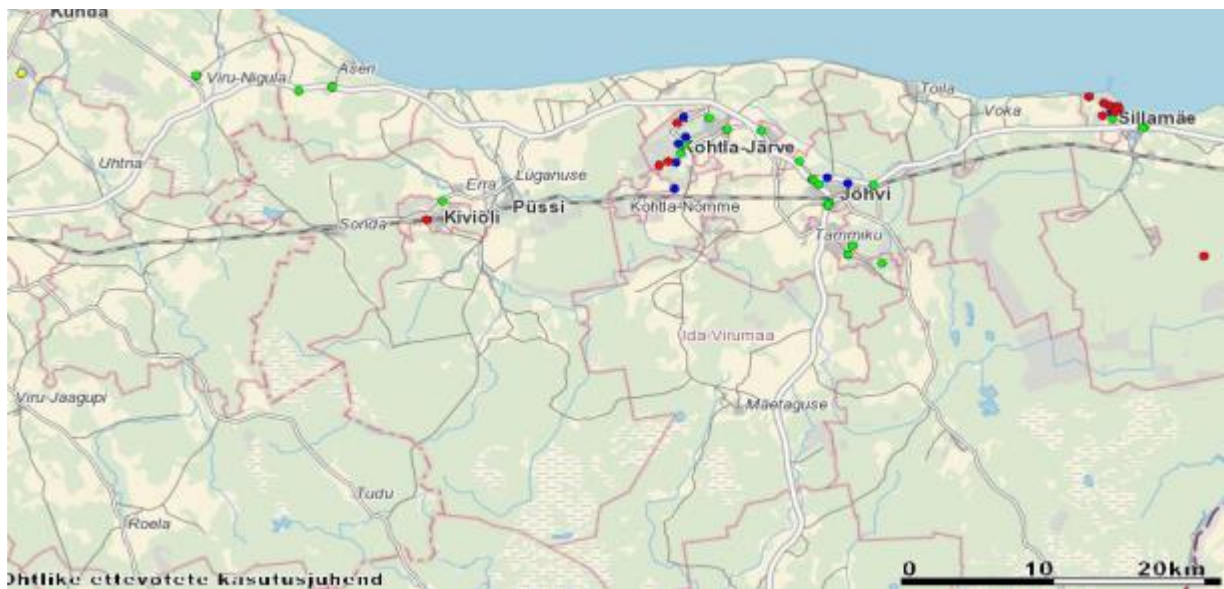
1. ÜLDANDMED

Keskkonnaseisund

Kohtla-Järve linna keskkonnaseisundit määratleb olulisel määral linna ettevõtlus, mis on suures osas orienteeritud suurtööstusele sh. keemiatööstusele.

Tööstuspärandist tulenevalt on linna territooriumil ja linna läheduses arvukalt erinevaid tööstusjäätmete ladestamisalasid sh. poolkoksi ladestusalad, aheraine puistangud jms.

Linna tööstusettevõtted kujutavad õnnetuse juhtumise korral potentsiaalselt ohtu keskkonnale ja linna elanikkonnale (joonis 2)

Joonis 2. Suurõnnetuse ohuga ettevõtted. Punane – A kategooria ohtlik ettevõtte, sinine – ohtlik ettevõtte, roheline – muu ettevõtte.
Allikas. Maaameti andmebaas.

Ettevõtete poolt keskkonda paisatav jäätmete ja heitmete hulk väheneb seoses uuemate ja keskkonnasõbralikumate tehnoloogiate kasutuselevõttuga. Linna keskkonnaseisund on tugeva surve all ettevõtluse poolt, kuid uuemate ja keskkonnasõbralike tehnoloogiate kasutuselevõtmine on seda survet leevendamas

Indikaatorid:

1.0.1 Pindala

Kohtla-Järve pindala on 41,77 km².

Kohtla-Järve linn koosneb kuuest linnaosast (seitsmest eraldi asumist).

Linna pindala jaotus linnaosade vahel:

Järve linnaosa	2157 ha (21,57 km ²), st 51 %
Ahtme linnaosa	1045 ha (10,45 km ²), st 25 %
Sompa linnaosa	459 ha (4,59 km ²), st 11%
Viivikonna linnaosa (sh. Sirgala asula)	245 ha (2,45 km ²), st 6%
Kukruse linnaosa	154 ha (1,54 km ²), st 4%
Oru linnaosa	117 ha (1,17 km ²), st 3%.

Kohtla-Järve linn koosneb kuuest linnaosast: Ahtme, Järve, Kukruse, Oru, Sompa, Viivikonna (koosneb kahes asumist – Viivikonna ja Sirgala). Statistikaamet annab Kohtla-Järve linna elanike arvuks 37 198. Rahvastiku andmed on erinevates andmeallikate erinevad, seda illustreerib tabel 1.

Tabel 1

Asustusüksus	Rahvaloendus	Rahvastikuregister
Kohtla-Järve linn	37201	39969
Ahtme linnaosa	7252	17923
Järve linnaosa	17054	17681
Kukruse linnaosa	572	598
Oru linnaosa	1266	1339
Sompa linnaosa	958	1084
Viivikonna linnaosa	99	185

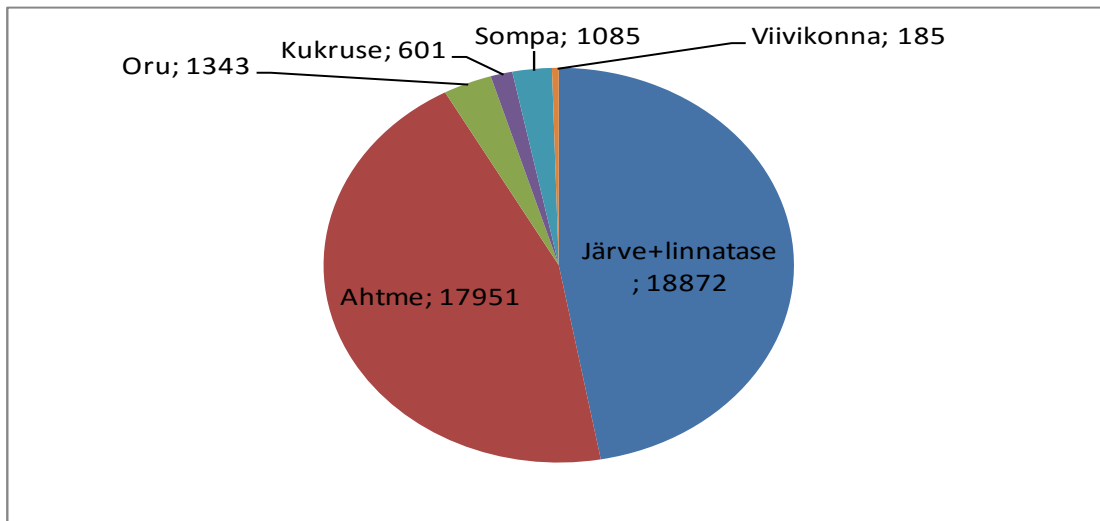
Allikas: Kohtla-Järve Linnavalitsuse andmed.

1.0.2 Asustustihedus

Statistikaameti andmetel on asustustihedus Kohtla-Järve linnas 961 in/km².

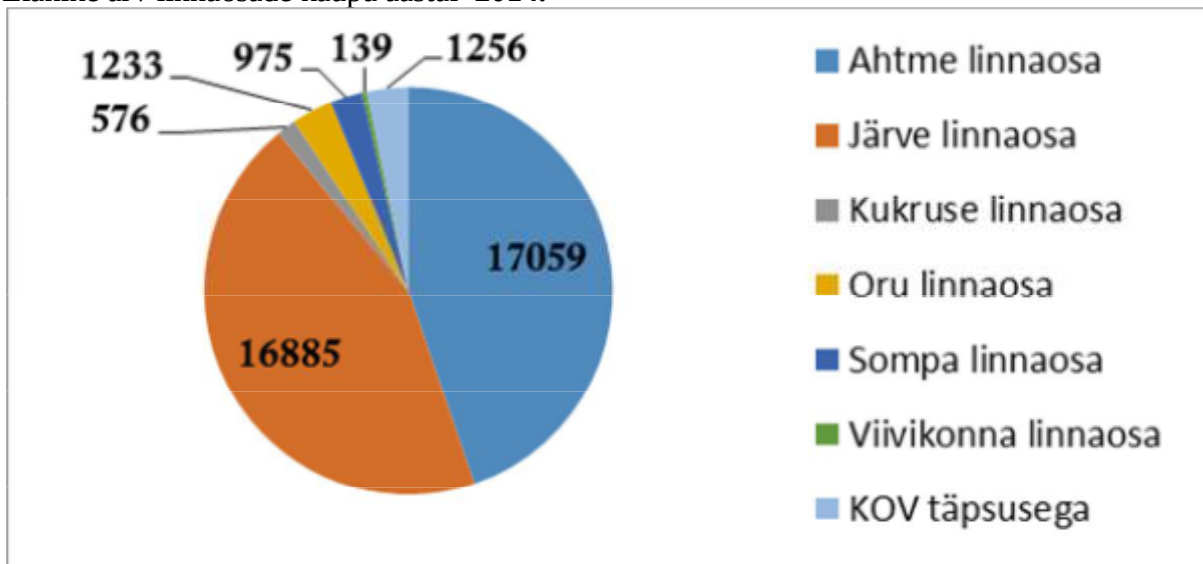
Võrdluseks võib öelda, et 2001.a. oli asustustihedus 1141 in /km².

Elanike arv linnaosade kaupa aastal **2012**.

Joonis 3 Allikas: Kohtla-Järve linna Arengukava 2007-2016 (täitmise)

Elanike arv linnaosade kaupa aastal **2014**.

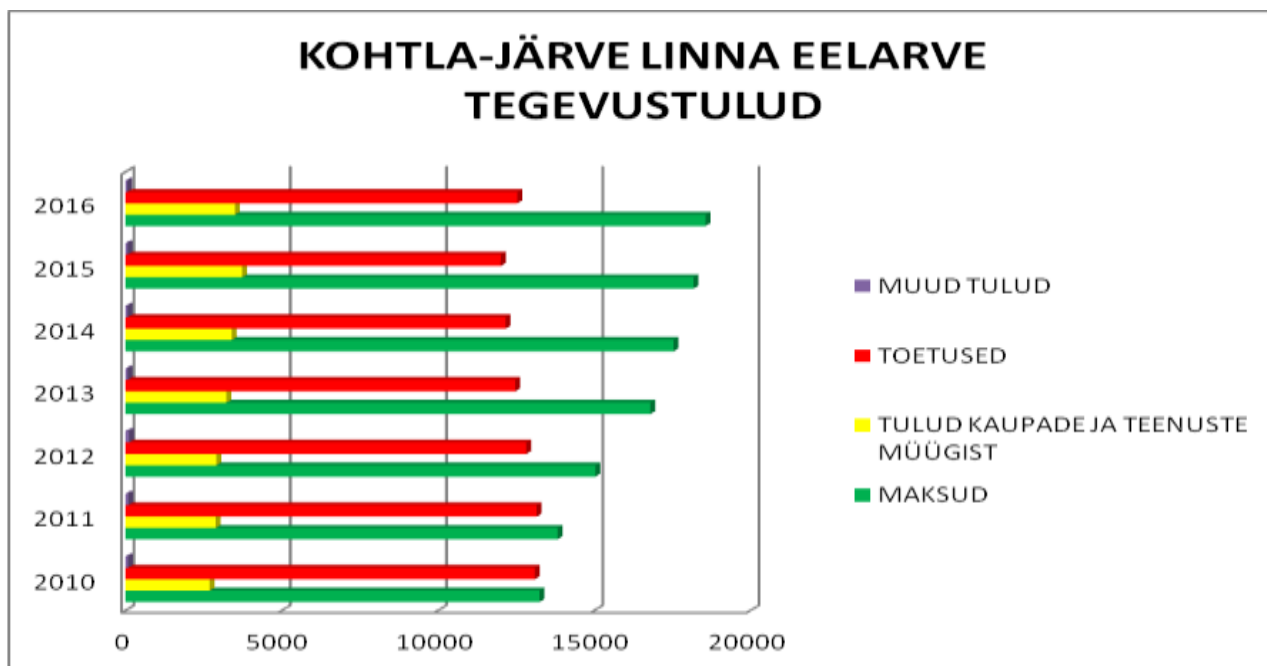
Joonis 4

Allikas: Kohtla-Järve linna Arengukava 2007-2016

1.0.3 Kohtla-Järve linna omavalitsuse eelarve tegevustulud kokku (tabel 2)

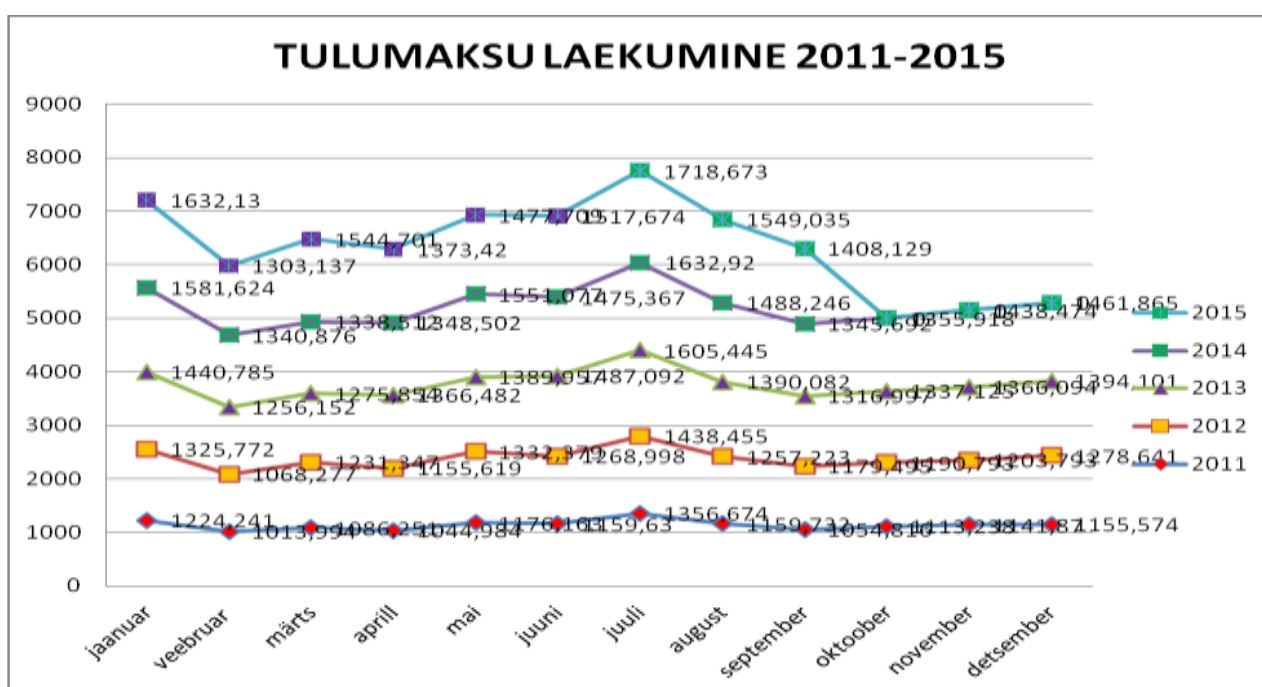
Tabel 2

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 loodetav
Maksud		13831,22	15043,05	16710,185	17536,0	18182,0	18565,452
Tulud kaupade ja teenuste müügist		2891,6	2913,91	3520,763	3479,011	3729,536	3510,824
Toetused		13164,8	12834,347	12383,931	12184,118	12013,815	12547,957
Muud tulud		91,31	115,65	82,442	69,103	70,958	60,000
Kokku tegevustulud	29137,48	29978,93	30906,957	32427,321	33268,232	33996,309	34684,233

Joonis 5. Eelarve tulud aastatel 2010 – 2015 Allikas: Kohaliku omavalitsuse andmebaas

1.0.4 Tulumaksu laekumine omavalitsuse eelarvesse (eurodes) Kohtla-Järve linnas aastate lõikes

Joonis 6. Laekunud tulumaks.
Allikas .Kohalik omavalitsus.

2015. aasta tulumaksu laekumine on 18 044 tuhat eurot. 3,7% rohkem kui 2014. aastal.

2016. aasta eelarves on kavandatud tulumaksu vastavalt eelarvestrateegiale 18 miljonit 450 tuhat eurot 2,5% rohkem kui 2015. aastal.

1.0.5 Tulumaksu laekumine omavalitsuse eelarvesse (eurodes) Kohtla-Järve linnas aastate lõikes ühe elaniku kohta

Tabel 3

Aasta	TULUMAKS tuh.eurot	TULUD tuh.eurot	elanike arv	Tulumaks/ elan kohta euro	Tulu/elan. kohta euro
-------	-----------------------	--------------------	-------------	------------------------------	--------------------------

2010	13 054,567	29 137,000	39060	334,22	745,95
2011	13 687,158	29 979,000	38511	355,41	778,45
2012	14 930,792	30 964,364	38167	391,20	811,29
2013	16 626,169	32 557,656	37580	442,42	866,36
2014	17 359,073	33 191,164	36910	470,31	899,25
2015	18 043,347	33 964,986	36275	497,40	936,32

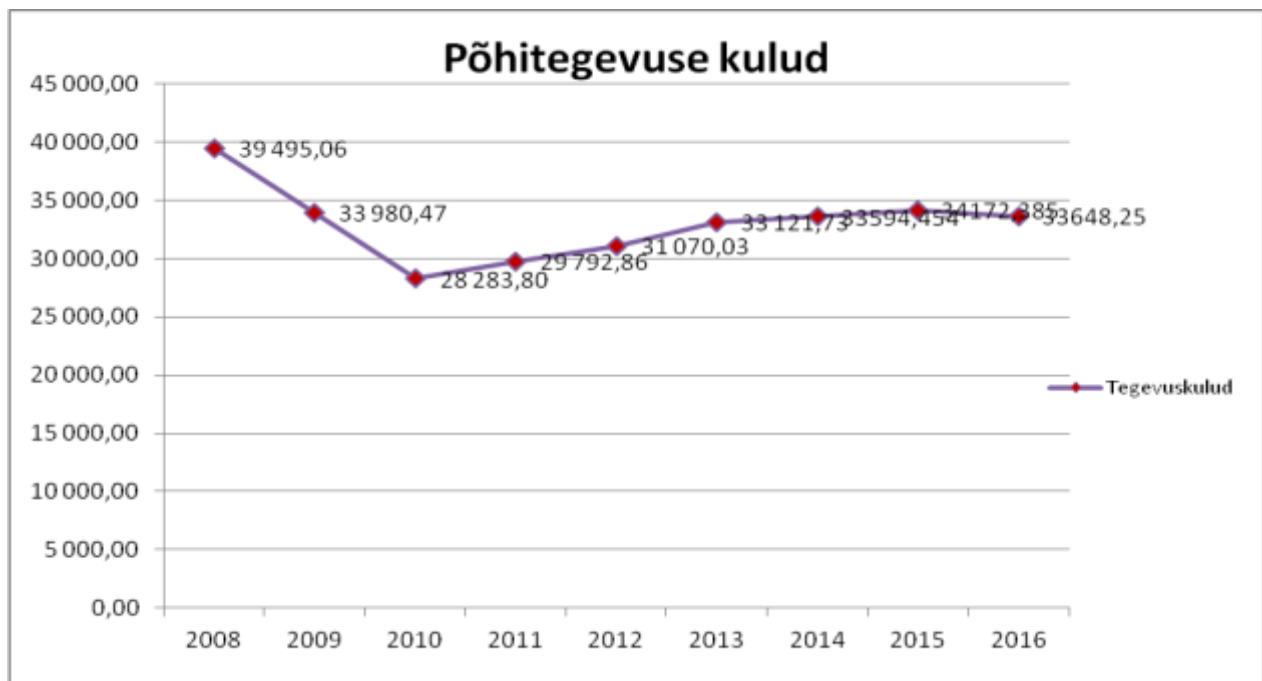
1.0.6 Põhitegevuse kulud

Alates 2011. aastast on Kohtla-Järve eelarve põhitegevuse tulud kasvutrendis. 2015. aasta tegevuskulud kasvasid võrreldes 2009. aastaga 11,3%, kuid on väiksemad 3,9% kui 2008 aastal.

Põhitegevuse kulude mahuks 2016. aastal on kavandatud summa 33 miljonit 648 tuhat 250 eurot, mis on 524 tuhande 135 euro võrra vähem 2015. aasta loodetavast.

Tabel 4

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 (plaan)
Tegevus- kulud	28 283,80	29 792,86	31 070,03	33 121,734	33594,454	34172,385	33648,250

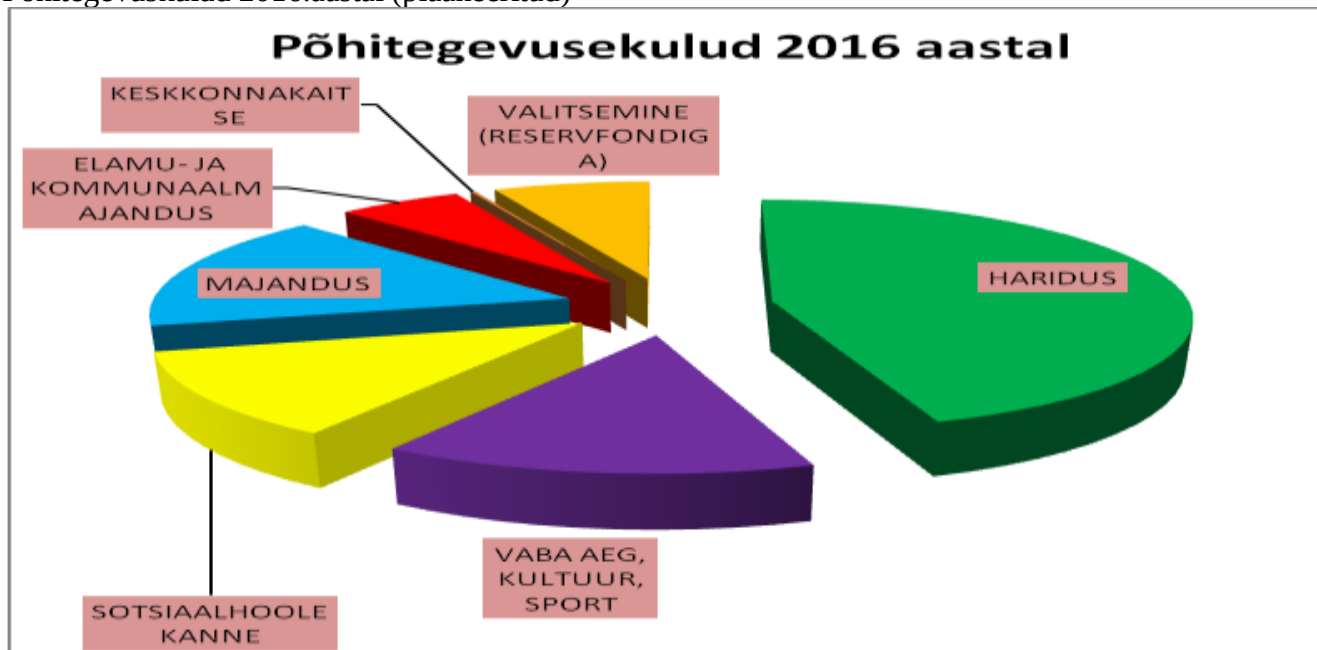

Joonis 7. Põhitegevuse kulud aastate kaupa.
Allikas. Kohaliku omavalitsuse andmebaas.

Põhitegevuse kulud on 91,2% väljaminekud põhitegevuse kuludeks ja 8,8% antavatest toetustest põhitegevuse kuludeks.

EELARVE PÕHITEGEVUSE KULUD TEGEVUSALADE LÕIKES (%)

HARIDUS	44,7
VABA AEG, KULTUUR, SPORT	14,5
SOTSIAALHOOLEKANNE	12,0
MAJANDUS	16,2
ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS	5,5
KESKKONNAKAITSE	0,2
VALITSEMINE (RESERVFONDIGA)	6,9

Joonis 8. Kohtla-Järve linna eelarve kulud.
Allikas: Kohaliku omavalitsuse andmebaas.

Teede ja tänavate hoolduskulud on kavandatud 500 tuhande euro võrra suuremad kui 2015. aastal. Keskkonnakaitse kulud on väiksemad seoses projekti MEDWASTE lõppemisega. 2016. aastal on kavandatud saada struktuurfondidest raha Ehitajate tee rekonstrueerimiseks, linnakeskuse väljakujundamiseks Ahtme linnaosas, kergliiklustee ehitamiseks Ahtme linnaosas, Spordi- ja vabaaja linnaku kujundamiseks, Metsapargi ala kergliiklussõlme arendamiseks, Tammiku põhikooli ja Kohtla-Järve Lasteaia Tareke akende vahetamiseks.

II KOHTLA-JÄRVE LINNA ELANIKE TERVIST MÕJUTAVAD TEGURID

1.1. Rahvastiku üldandmed

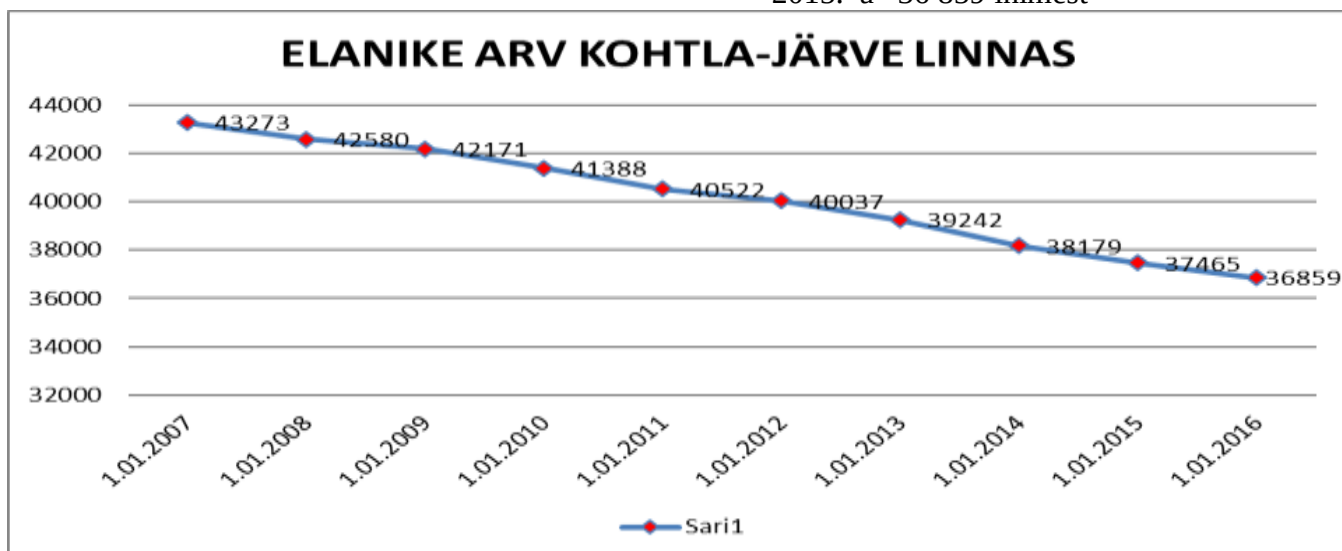
Alates 1990. aastate algusest on täheldatav linnaelanike arvu vähenemine. Selle peamiseks põhjusteks on peetud nii negatiivset iivet kui ka remigratsiooni, mis väljendus eeskätt endiste NSVL-i liiduettevõtete töötajate naasmises oma kodukanti. Elanike arvu vähenemist on põhjustanud ka riigisisene migratsioon, eeskätt siirdumine Tallinnasse ning väljaränne välismaale. Peamise väljarännet soodustava tegurina võib välja tuua suure tööpuuduse, mis on ettevõtete restruktureerimiste tõttu pidevalt kasvanud. Elanike arvu vähenemine tekitab vajaduse pöörata suurt tähelepanu elamufondi haldamisega seonduvatele küsimustele.
Allikas: Arengukava 2007-2016

Kohtla-Järve elanikkond moodustab Eesti rahvastiku koguarvust ca 3%. Rahvastikuregistri andmetel elas 1. jaanuari 2016. a seisuga Kohtla-Järvel 36 859 inimest.

Viimasel kümnendil on rahvaarv Kohtla-Järve linnas vähenenud 14% võrra. Kui aastal 2006 elas linnas 44 176 inimest, siis 2014 aastal 38 123. Vähenemine on toimunud nii väljarände (aastas keskmiselt on lahkunud 400 inimest) kui ka negatiivse loomuliku iibe (aastas keskmiselt on surnud 300 inimest enam kui sündinud) tagajärjel.

Lähtuvalt prognoosisenaariumitest, jätkub rahvaarvu kahanemine ka järgneval viieteistkümnel aastal. Praeguse sündimus- ja suremuskäitumise jätkudes ning rände puududes leiab aset Kohtla-Järve linna rahvaarvu vähenemine 2020. aastaks 2014. aastaga võrreldes 5 protsenti ning kümne järgneva aastaga veel 9 protsenti. Baasstsenaariumi kohaselt langeb rahvaarv Kohtla-Järve linnas ligikaudu 33000 inimeseni.

1.1.1 Aastakeskmise rahvaarv Statistikaameti andmetel 2001. a 46465 inimest
2011. a 38310 inimest
2015. a 36 859 inimest

Joonis 9. Elanike arv Kohtla-Järve linnas seisuga 01.01.2016

Allikas: Rahvastikuregistri andmebaas.

Aastaga vähenes registrijärgne elanikkond 606 inimese võrra.

Kohtla-Järve demograafilist olukorda iseloomustab, nii nagu Euroopas ja Eestis tervikuna, vähenev rahvaarv ja vananev rahvastik.

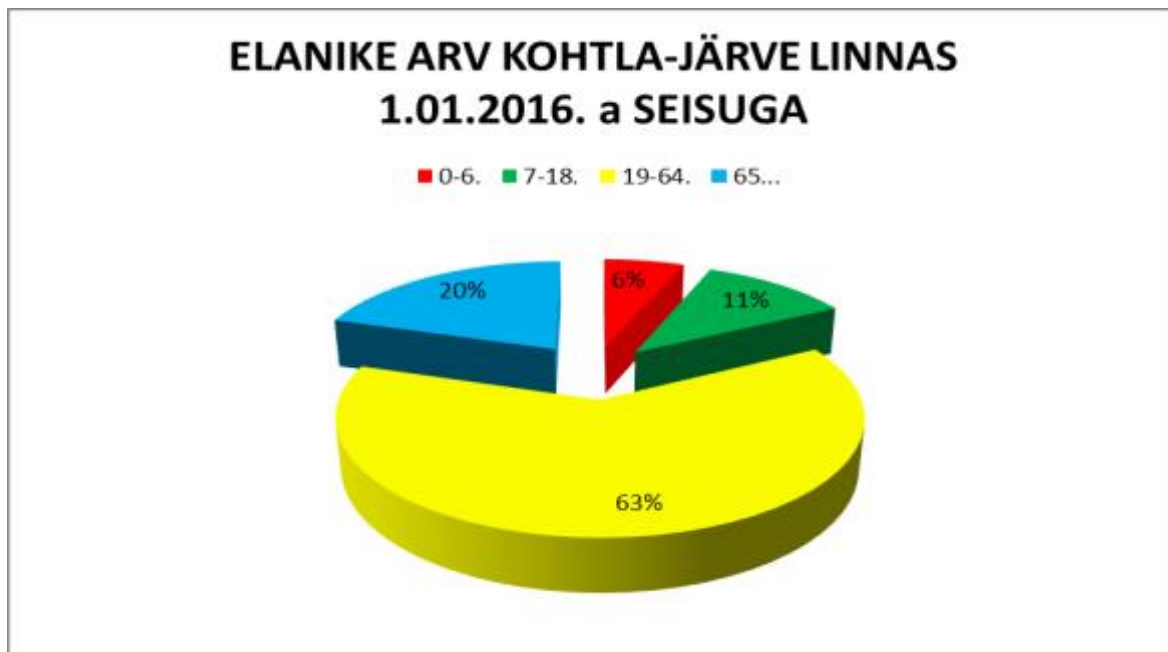
Vanuserühmas (tööealises vanuses) 19-64 aastat on Kohtla-Järve elanike osatähtsus 62,5% - 23 055 inimest (01.01.2015. a seisuga oli 63,5% - 24 946).

Töötute arv aasta lõpuks oli 1 739 inimest, see suurenes võrreldes eelmise aastaga 369 inimese võrra.

2015. aastal moodustasid eakamad inimesed (65 aastat ja vanemad) linnaelanikest 20,1% (1.01.2015. a seisuga 19,2%, 2014. aastal 18,2%). Lähiaastatel võib prognoosida elanikkonna vananemise jätkumist.

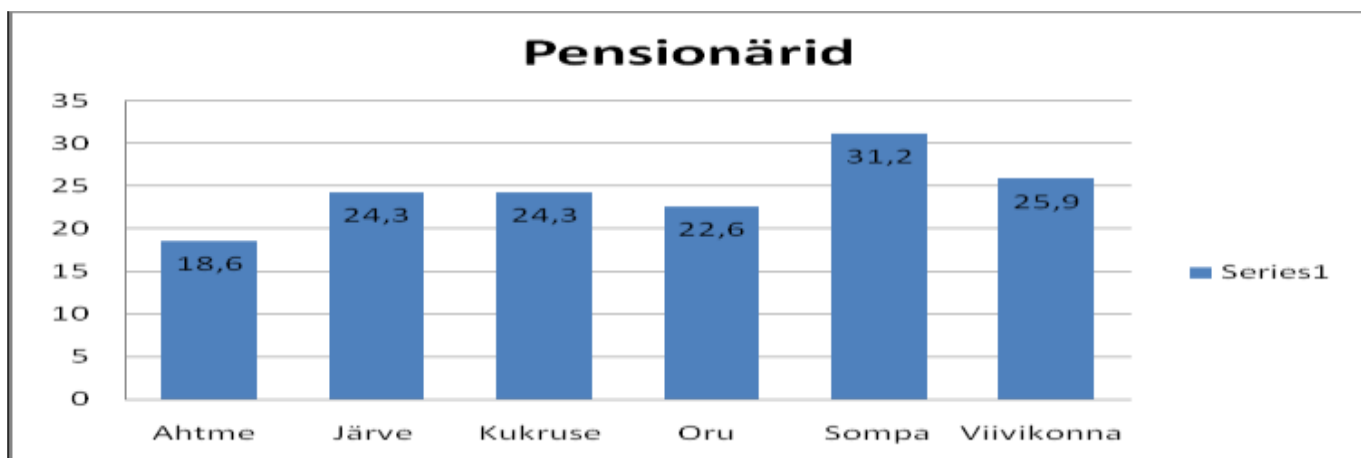
Linnavalitsus korraldab ka rahvastiku arvestust. 1. jaanuari 2016. aasta seisuga oli rahvastiku arv 36 859 inimest, seega 606 inimest vähem, kui eelmisel aastal. Elanike vähenemine oli 741 inimest 19-64 vanusegrupis ja 67 inimest 0-6 vanusegrupis. Üle 65 aastaste elanike arv suurenes 174 inimese ja 7-18 vanusegrupis 28 inimese võrra.

1.1.2 Rahvastiku vanusejaotus seisuga 1.01.2016

Joonis 10. Rahvastiku vanusejaotus.
Allikas: Kohtla-Järve omavalitsuse andmebaas.

1.1.3 Pensionealiste elanike osakaal

Joonis 11. Pensionealiste elanike (61a ja vanemad) osakaal linnaosa elanikkonnast.
Allikas: Kohtla-Järve linna Arengukava.

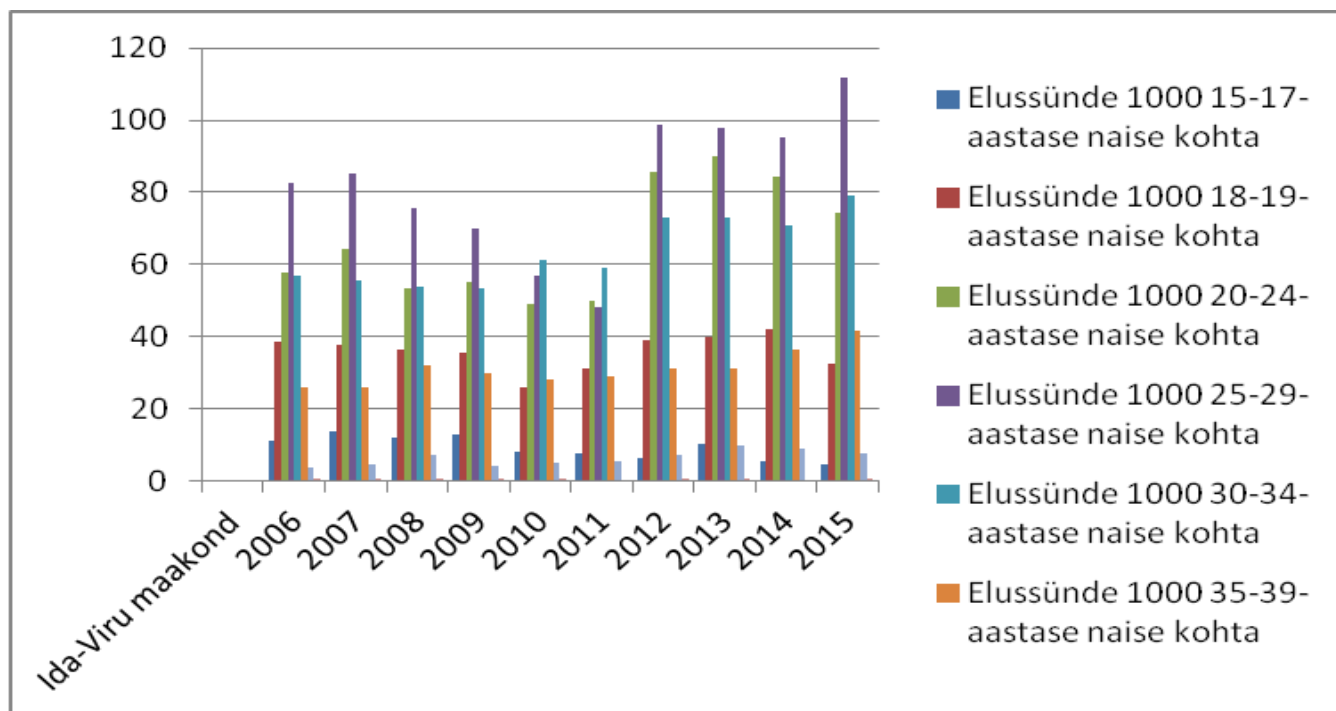
- Lähiaastatel võib prognoosida elanikkonna vananemise jätkumist. Mainitud tendents ilmneb samas geograafiliselt ebahühtlaselt, mõjutades enim traditsioonilisi kaevandus-asulaid, kus kaevandamine on nüüdseks lõpetatud – eeskätt Sompa, Viivikonna ja Kukruse linnaosa. Töökohtade vähenemine on tinginud noorema generatsiooni lahkumise ning siirdumise paremate töövõimalustega piirkondadesse.
- Ülevaade 2001-2015. aastatel toimunud muutustest Kohtla-Järve linna rahvastikus näitab, et kõige kõrgem oli rahvaarv kõikides linnaosades 2001. aastal. Edasi on linnas toimunud rahvaarvu vähenemine. Kõige suurem rahvastiku vähenemine toimus Sirgala, Viivikonna, Kukruse, Oru ja Sompa linnaosades. Kohtla-Järve linna rahvaarvu vähenemise põhjuseks on nii sündimuse vähenemine kui ka väljaränne suurel määral tööpuuduse tõttu.

1.1.4 Elussündide arv

Tabel 5. Elussündinute arv Ida-Virumaal aastatel 2006-2015 (tabel, joonis)

Ida-Viru MK	Elussünde 1000 15-17-aastase naise kohta	Elussünde 1000 18-19-aastase naise kohta	Elussünde 1000 20-24-aastase naise kohta	Elussünde 1000 25-29-aastase naise kohta	Elussünde 1000 30-34-aastase naise kohta	Elussünde 1000 35-39-aastase naise kohta	Elussünde 1000 40-44-aastase naise kohta	Elussünde 1000 45-49-aastase naise kohta
2006	10,9	38,4	57,8	82,4	56,8	25,9	3,9	0,1
2007	13,9	37,7	64,3	85,3	55,6	25,8	4,7	0,1
2008	11,8	36,3	53,4	75,4	53,9	31,8	7,2	0,3
2009	12,66	35,39	54,96	70,07	53,42	29,66	4,17	0,28
2010	7,95	25,77	49,11	57,05	61,37	27,98	4,97	0,3
2011	7,72	31,33	50,02	47,99	59,15	28,91	5,37	0
2012	6,39	38,83	85,68	98,72	73,01	31,14	6,99	0,19
2013	10,26	39,93	89,93	97,94	72,86	31,09	9,82	0,19
2014	5,53	42,06	84,41	95,15	71	36,53	8,79	0
2015	4,41	32,42	74,47	111,86	78,99	41,58	7,42	0,21

Allikas: TAI andmebaas

Joonis 12.

Allikas: TAI andmebaas

1.1.5 Surmajuhtude arv Kohtla-Järvel soo, põhjuse järgi

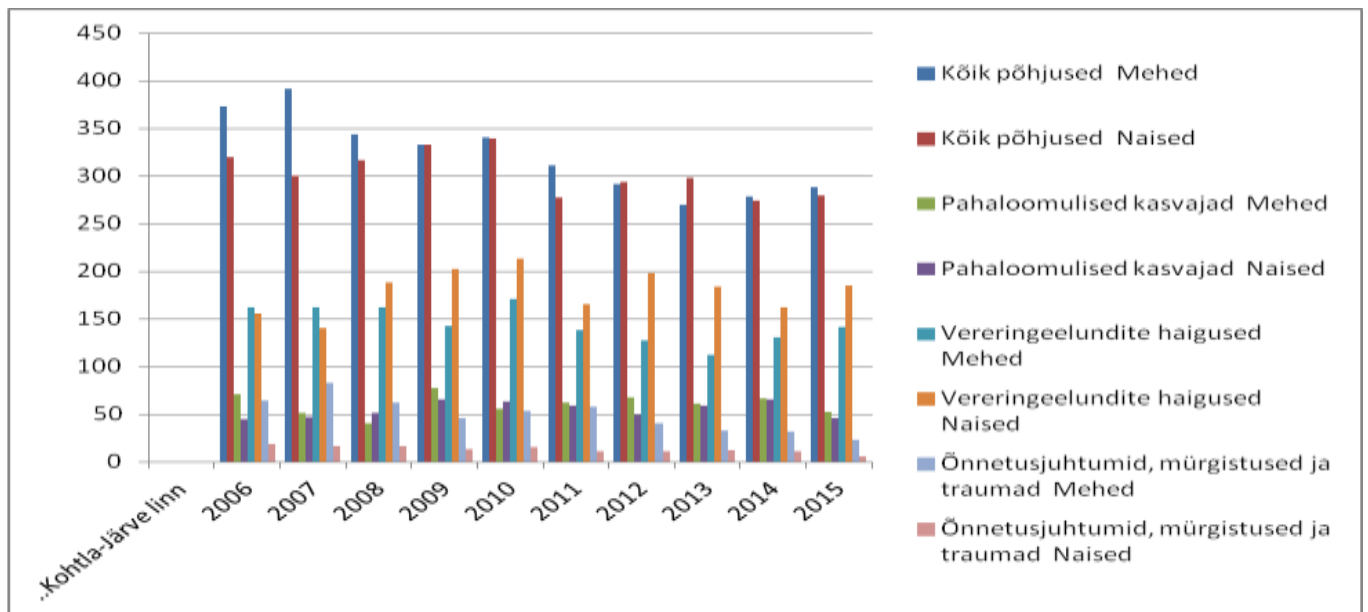
Tabel 6.

..Kohtla-Järve linn	Kõik põhjused		Pahaloomulised kasvaja		Vereringeelundite haigused		Õnnetusjuhtumid, mürgistused ja traumad	
	Mehed	Naised	Mehed	Naised	Mehed	Naised	Mehed	Naised
2006	373	320	71	45	162	156	64	19
2007	391	300	51	47	162	141	83	17

2008	344	316	41	51	162	188	62	17
2009	333	333	77	65	143	202	46	13
2010	340	339	56	63	171	213	54	15
2011	311	277	62	59	138	165	58	11
2012	291	294	68	49	127	198	40	11
2013	270	298	61	59	112	184	33	12
2014	278	274	67	65	131	162	32	11
2015	288	280	53	46	142	185	23	6

Allikas: TAI andmebaas

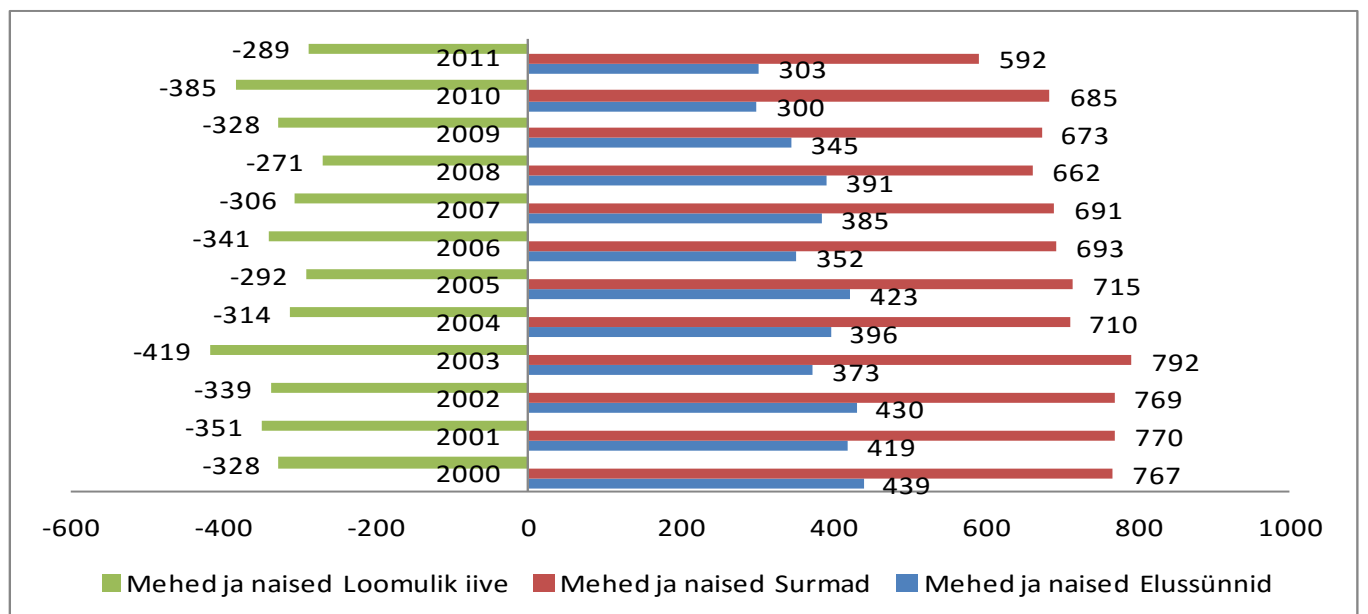
Surmajuhtude arv (joonis)

Joonis 13.

Allikas: TAI andmebaas

1.1.6 Loomulik iive

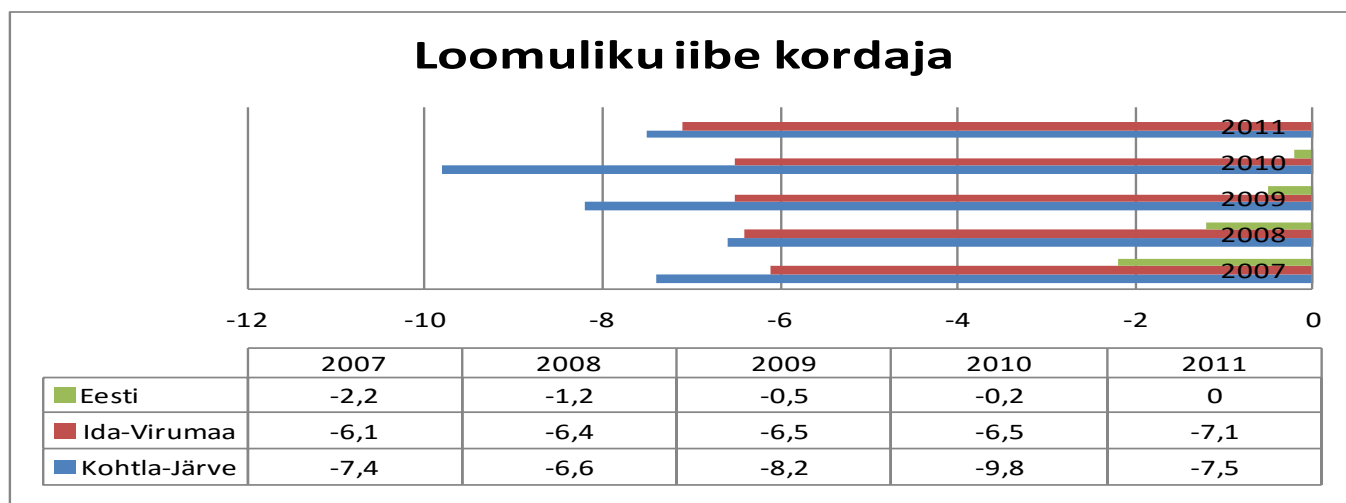
Joonis 14. Loomulik iive Kohtla-Järve linnas.

Allikas: Statistikaamet.

1.1.7 Loomuliku iibe kordaja

Loomulik iive näitab piirkonna rahvaarvu muutust kindla ajavahemiku (aasta) jooksul, mis moodustub sünni- ja surmajuhtude arvu vahena.

Loomuliku iibe kordaja on aasta elussündide ja surmajuhtude arvu vahe 1000 aastakeskmise elaniku kohta.

Joonis 15. Loomuliku iibe kordaja

Allikas: Statistikaamet.

- Antud jooniselt saame välja tuua, et sünde on Kohtla-Järve linnas vähem kui surmasid. Iibe kordajat mõjutab kindlasti ka rändesaldo, mis näitab, et väljarändajaid on antud ajaperioodil olnud rohkem kui sisse-rändajaid, aga ka vanemaealise elanikkonna suurem osakaal paikkonna rahvastikust. Iibe kordaja Kohtla-Järvel on äärmiselt madal võrreldes kogu Eestiga, peaaegu 4 korda madalam.

1.1.8 Demograafiline tööturusurveindeks Kohtla-Järve linnas aastate lõikes)

Demograafiline tööturusurveindeks on eelseisval kümnendil tööturule sisenevate noorte (5 – 14-aastased) ja sealt vanuse tõttu potentsiaalselt lahkuvate inimeste (55 – 64 –aastased) suhe.

Tabel 7

Kohtla-Järve linn	Rahvaarv	Rahvastik vanuses 5-14	Rahvastik vanuses 55-64	Demograafiline tööturusurveindeks
2010	39 470	3 530	5 870	0.60
2011	38 650	3 570	6 230	0.57
2012	38 373	3 475	6 498	0.54
2013	37 961	3 548	6 587	0.54
2014	37 198	3 577	6 593	0.54
2015	36 622	3 573	6 573	0.54
2016	35 928	3 468	6 560	0.53

Demograafiline tööturusurveindeks Kohtla-Järvel.

Allikas: Statistikaamet

Tööturusurveindeksi langus näitab, et järgmisel kümnendil siseneb Kohtla-Järve linnas tööjõuturule vähem inimesi kui sealt väljub. Seetõttu väheneb maksumaksjate arv ning linnaeelarve tulubaas väheneb.

1.1.9 Rahvastiku rahvuslik jaotus.

Ligi 80% elanikest Kohtla-Järve linnas on venelased, järgnevad ukrainlased ~2,6 %, valgevenelased ~2,5 % ning ülejäänud teised rahvused: soomlased, tatarlased, aserbaidžaanlased jne.

Eestlaste osakaal Kohtla-Järve linnas on ligi 15 %. Eestlaste osakaal Ida-Viru maakonnas aastatel 2010 - 2015 on olnud ligi 20 %.

1.1.10 Sisseränne ja väljaränne Ida – Virumaal aastatel 2010-2015

Tabel 8

Ida-Viru maakond	Kokku	EL-15*	EL-27**	EL-28***	Euroopa riigid, v.a EL-27	Euroopa riigid, v.a EL-28	Rootsi	Saksamaa	Soomes	Suurbritannia	Ukraina	Vene-maa	Riigid väljaspoolt Euroopat
2010													
Sisserännanud	262	89	101	..	148	..	3	7	41	24	20	124	13
Väljarännanud	428	330	344	..	72	..	4	42	175	48	4	64	12
2011													
Sisserännanud	322	103	112	..	188	..	3	12	50	18	22	156	22
Väljarännanud	579	440	467	..	87	..	10	43	170	150	4	71	25
2012													
Sisserännanud	321	92	96	..	204	..	5	4	16	33	25	164	21
Väljarännanud	459	393	398	..	55	..	13	36	228	76	4	44	6
2013													
Sisserännanud	414	135	148	..	386	..	1	9	44	60	11	217	28
Väljarännanud	457	387	392	..	450	..	4	37	235	82	1	42	7
2014													
Sisserännanud	385	130	143	..	352	..	8	7	45	50	22	167	33
Väljarännanud	378	314	324	..	374	..	17	36	147	70	1	38	4
2015													
Sisserännanud	1 294	197	.	202	..	202	6	12	86	56	72	121	27
Väljarännanud	1 258	311	.	319	..	26	15	26	171	56	2	21	23

Märkus: Riik teadmata

Sisserännanud - 863

Väljarännanud - 890

Allikas: Statistikaamet

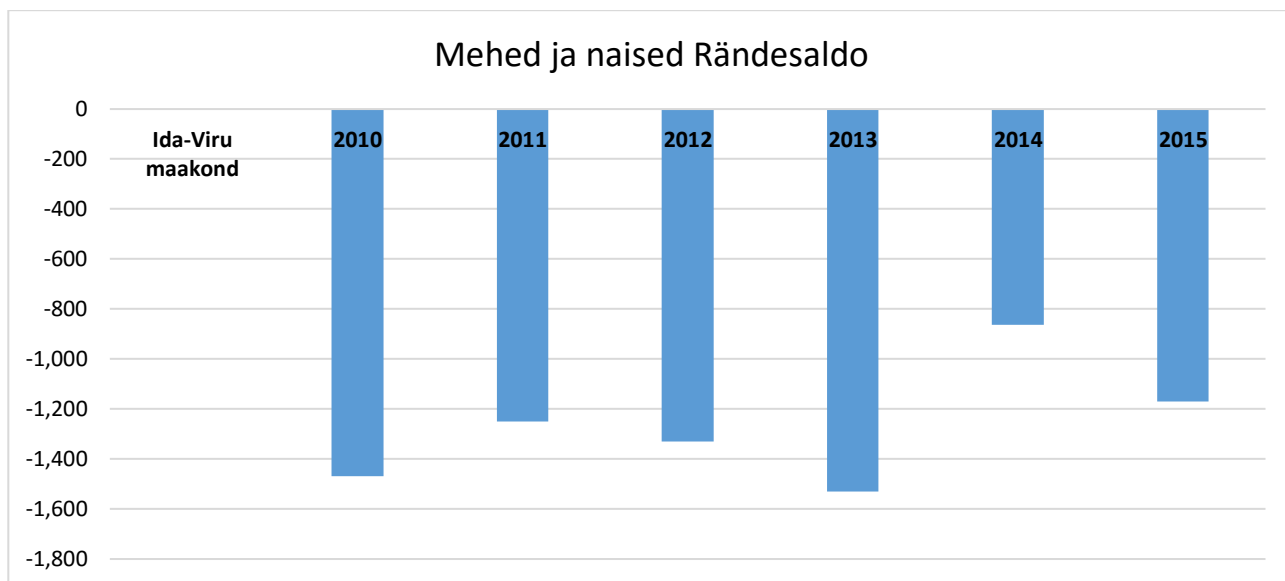
Ränne ning rände liik

Tabel 9.

Kohtla-Järve linn Mehed ja naised	Sisseränne		Väljaränne		Rändesaldo	
2010	489	48	905	111	-416	-63
2011	486	85	780	123	-294	-38
2012	465	76	861	117	-396	-41
2013	298	92	809	129	-511	-37
2014	581	100	909	89	-328	11
2015	477	348	862	274	-385	74

Allikas: Statistikaamet

1.1.11 Rändesaldo Ida-Virumaa

Joonis 16. Rändesaldo Ida-Virumaal

Allikas: Eesti Statistikaamet

- Aastatel 2000-2013 oli rändesaldo suhteliselt kõrge. Rände tippaeg oli aastatel 2001-2004, mil elanikkond voolas linnast välja

- Võrdlus rahvaloenduse andmetega näitab, et faktiline väljaränne on olnud veel suurem kui registris peegeldub.

Vanuserühmade lõikes on jälgitavad kaks peamist omavahel seotud trendi nooremate tööealiste elanike kiire väljaränne ja rahvastiku kiire vananemine. Perioodil 2006-2015 vähenes 15-24 aastaste elanike arv ligi 50% (millega kaasnevalt jäävad olemata ka tuleviku sünid ja eelarvetulud),

1.2 Rahvastiku tervises seisund

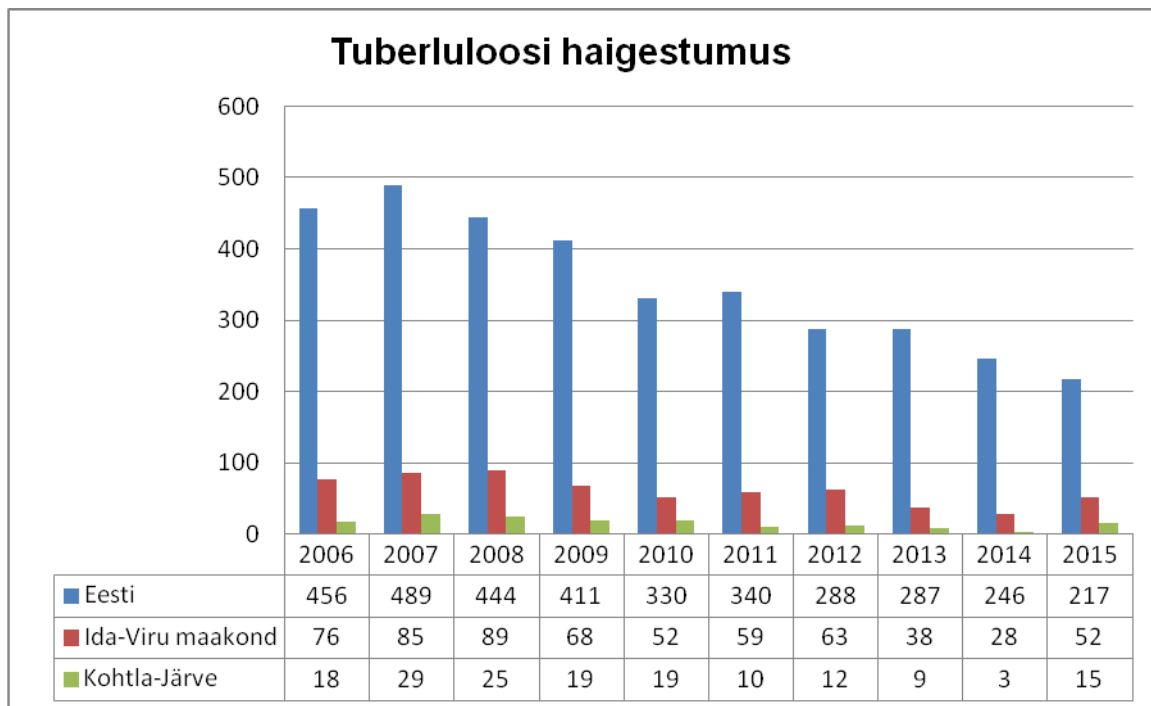
1.2.1 Surmad vereringeelundite, pahaloomuliste haiguste, õnnetusjuhtumite, mürgistuste ja traumade järgi

Tabel 10 .

Kohtla-Järve linn	Kõik põhjused		Pahaloomulised kasvaja		Vereringeelundite haigused		Õnnetusjuhtumid, mürgistused ja traumad	
	Mehed	Naised	Mehed	Naised	Mehed	Naised	Mehed	Naised
2006	373	320	71	45	162	156	64	19
2007	391	300	51	47	162	141	83	17
2008	344	316	41	51	162	188	62	17
2009	333	333	77	65	143	202	46	13
2010	340	339	56	63	171	213	54	15
2011	311	277	62	59	138	165	58	11
2012	291	294	68	49	127	198	40	11
2013	270	298	61	59	112	184	33	12
2014	278	274	67	65	131	162	32	11
2015	288	280	53	46	142	185	23	6

Allikas: TAI andmebaas.

1.2.2 Tuberkuloosi haigestumus 100 000 inimese kohta

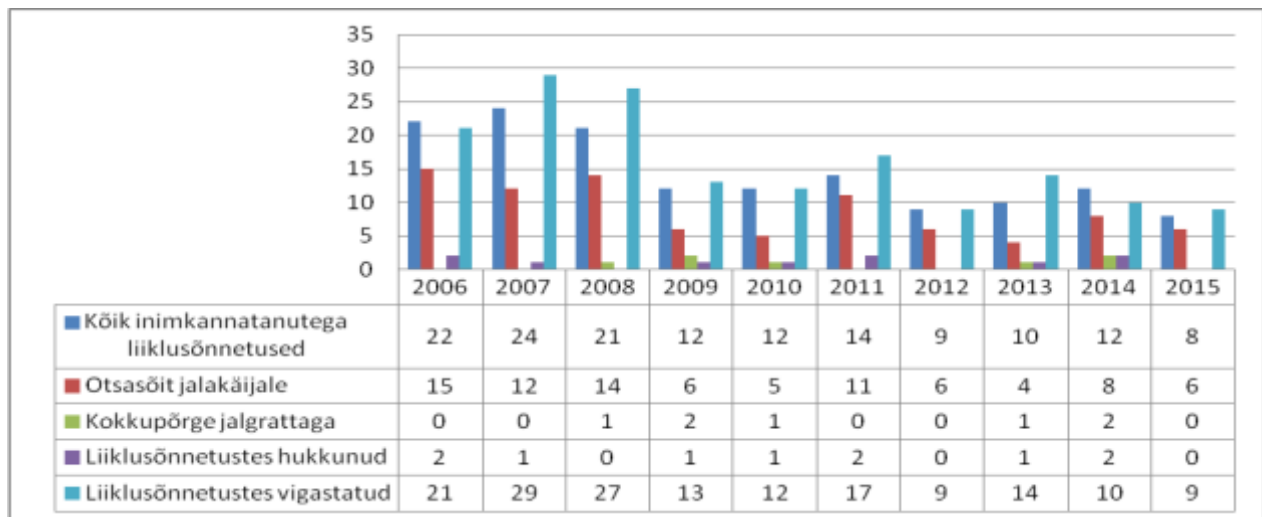

Joonis 17. Tuberkuloosi haigestumus 100 000 inimese kohta

Allikas: TAI andmebaas

- Kuigi suurem vereringehaigustesse näitab langustendentsi, jääb see haigusgrupp ikkagi domineerivaks suuremuse põhjusena. Seetõttu jääb prioriteetseks elanike hulgas tehtav liikumise ja tervisliku toitumise propageerimine ning võimaluste loomine **tervisliku elustiili järgimiseks**.
- Aktiviseerunud on naistehaiguste profülaktiliste läbivaatuste osa ja naiste osavõtt nendest, mistõttu on varajaselt avastatud protsessid ning vähenenud suuremuse rinna ja naissuguelundite kasvajatessse.
- Pahaloomulistesse kasvajatessse surnud inimeste suhtarv üldiselt püsib aga praktiliselt samal tasemel. Arvestades oluliselt paranenud diagnostika võimalusi, võib põhjusena arvata patsientide hilineunud pöördumist.
- Positiivseks näitajaks on nakkushaigustesse esmahaigestumise juhtude vähesus Kohtla-Järve linnas. Ainsana näitab tõusu esmahaigestumine puukborrelioosi, kuna nimetatud haigust ei ole võimalik vaktsineerimise teel ennetada
- Kohtla-Järve Haiglas on oluliselt täiendatud diagnostika aparatuuri – CT, mammograaf, sonograafia, fibergastroösofagoskoop, laboratoorsed uuringud kasvaja markerite määramiseks. Suurenenud on kasvajate avastamise protsent.

1.2.3 Inimkannatanutega liiklusõnnetused ning neis hukkunud ja vigastatud

Joonis 18. Inimkannatanutega liiklusõnnetused ning neis hukkunud ja vigastatud Kohtla-Järvel.

Allikas: TAI andmebaas

- Inimkannatanutega liiklusõnnetusi oli kõige rohkem 2006. -2008.aastatel, hukkunuid 2006, 2011,2014. aastatel ning vigastusi saanud 2006. – 2008. 2011. aastatel. Edasi liiklusõnnetused on vähenenud. Oma osa on selles kindlasti tõhusamas liiklusjärelvalves, aga ka vastavate ametkondade poolt läbiviidavates kampaaniates.

2.0 Sotsiaalne sidusus ja võrdsed võimalused

Kohtla-Järve linna kui kohaliku omavalitsusüksuse majandustegevuse aluseks on kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest tulenevate ülesannete täitmine: korraldada linnas sotsiaalse- ja sotsiaalteenuseid, vanurite hoolekannet, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, territoriaalplaneerimist, linna teede ja tänavate korrashoidu.

Samuti korraldab linn linna territooriumil asuvate koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, raamatukogude, kultuuri- ja spordiasutuste majandamist ja ülalpidamist.

2.1 Tööturu situatsioon

2.1.1 Majanduslikult aktiivsed üksused / ettevõtted Kohtla-Järve linnas

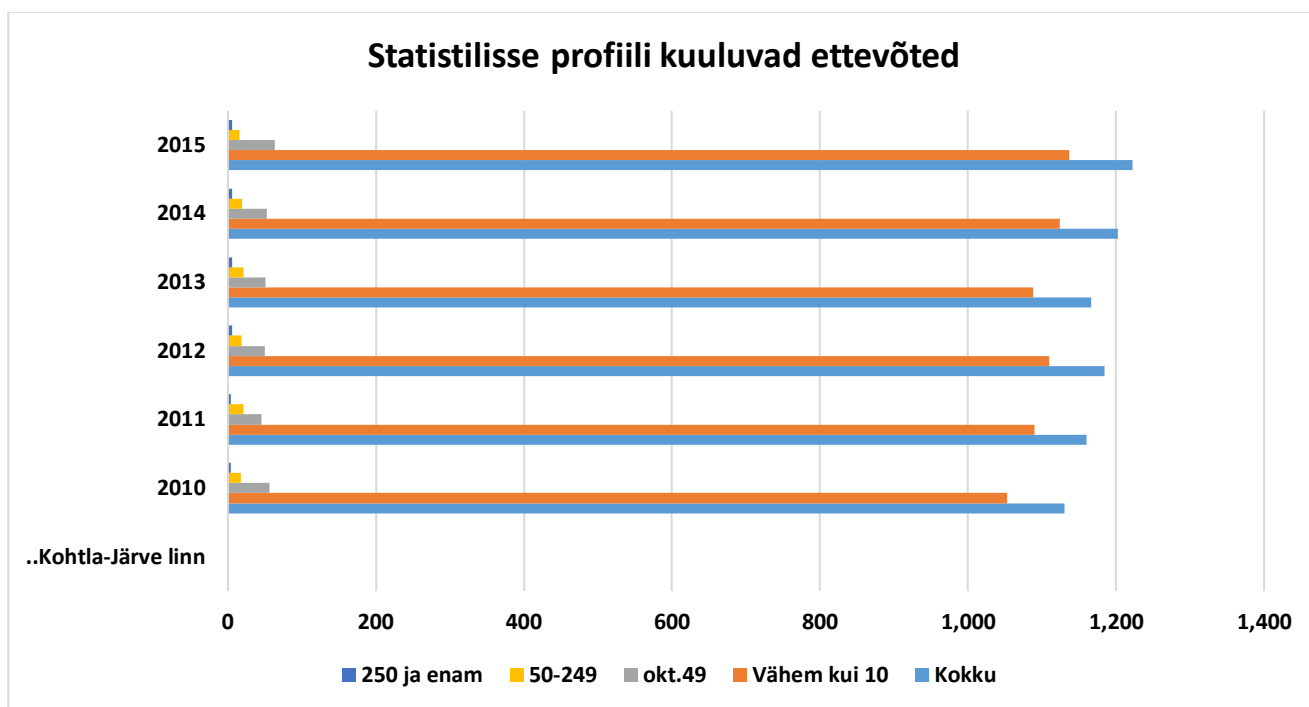
Tabel 11

..Kohtla-Järve linn	Kokku	Vähem kui 10	10-49	50-249	250 ja enam
2010	1 130	1 053	56	17	4
2011	1 160	1 090	45	21	4
2012	1 184	1 110	50	18	6
2013	1 166	1 088	51	21	6
2014	1 202	1 124	53	19	6
2015	1 222	1 137	63	16	6

Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtted

Allikas: Statistikaamet

- Tabelis esitatud ettevõtete kontaktaadress on registreeritud Kohtla-Järve haldusterritooriumil. 500 suurema käibega Eesti ettevõtte hulgas on järgmised Kohtla-Järve ettevõtted:
AS Viru Keemia Grupp;
Genovigue
Specialities;
Remeksi Keskus.

Joonis 17. Majanduslikult aktiivsed ettevõtted Kohtla-Järve linnas aastate lõikes
Allikas: Statistikaamet

●Tööstus- ja ehitussektori olulisimaks tegevusalaks Ida-Virumaal on põlevkivi kaevandamine ja töötlemine ning sellega seotud tegevused. Suurimad põlevkivisektori ettevõtted maakonnas on Eesti Energia ning Viru Keemia Grupp, kes tegelevad nii põlevkivi kaevandamise, energiatootmise kui ka põlevkivikeemiaga. Vaid need kaks põlevkivisektori ettevõtet loovad otseselt Ida-Virumaal ligi 5600 töökohta. Põlevkivi kaevandamise ja töötlemisega seotud ettevõtted on Viru Keemia Grupi kontserni näol olulisel määral koondunud Kohtla-Järve linna.

Arengukava andmetel on Kohtla-Järve linna majandusstruktuuris esikohal tööstus, kus leiab rakendust umbes 20% erasektoris töötavatest inimestest. Tööstuse struktuuris domineerivad omakorda keemiatööstus, ehitus ja metallitöötlemine.

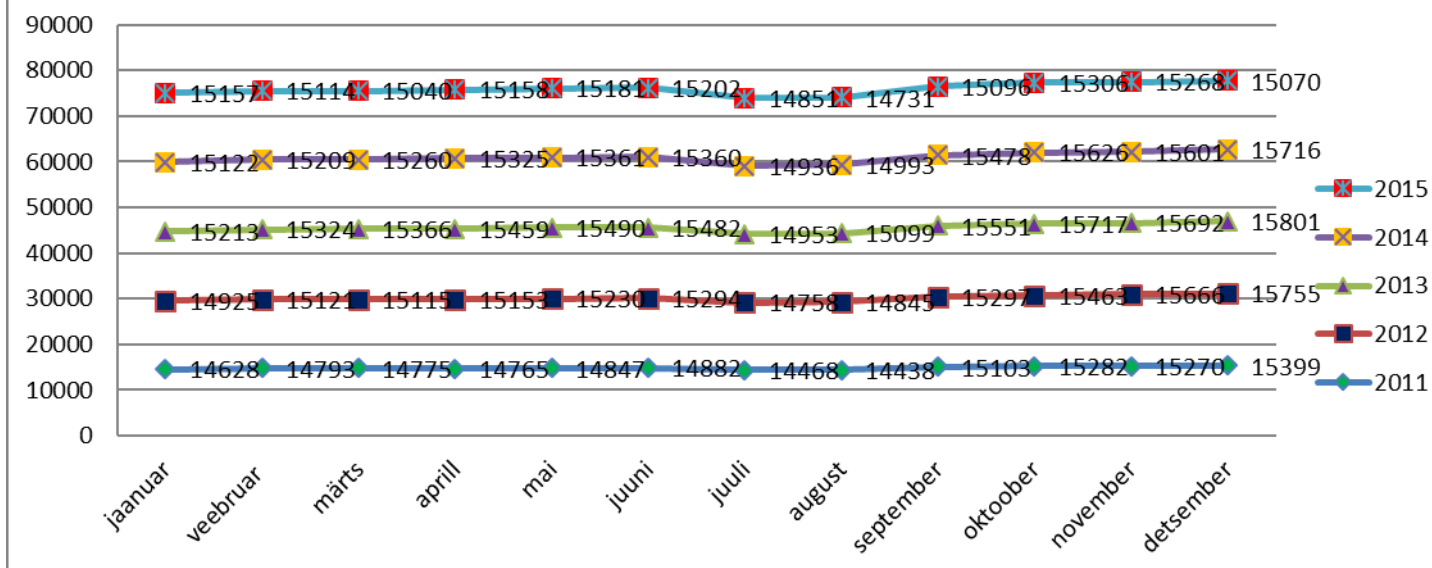
Kohtla-Järve on ettevõtlust soosiv, investeerijatele atraktiivne linn, tööstuse, transiidi ja turismi osakaal majanduses on suurenenud, on lisandunud uusi töökohti.

Kohtla-Järve linna ettevõtete struktuuris on suur osakaal kaubandusettevõtetel. Linnas on registreeritud 525 ettevõtet, mis teenindavad linna elanikke.

Kohtla-Järvel on suur arv ettevõtlikke inimesi, kes eelistavad ise olla ettevõtjad - 1137 mikroettevõtet. Suurte, keskmiste ja väikeettevõtete arv on praktiliselt stabiilne, suureneb mikroettevõtete arv, mis on tingitud tööhõive määra vähenemisest kogu maakonnas.

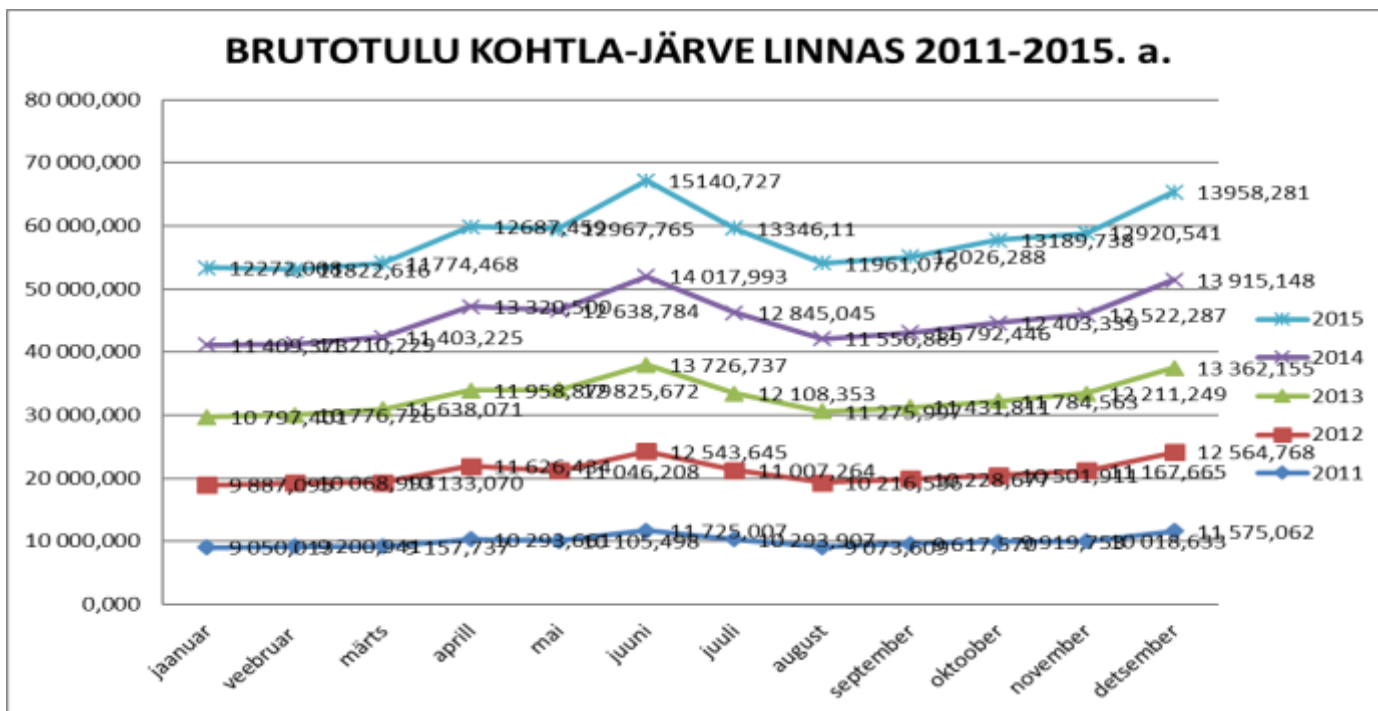
2.1.2 Maksumaksjate osakaal elanikest

Maksumaksjate arv 2011-2015

Joonis 18. Kohtla-Järve linnas elavate inimeste arv, kes tasuvad üksikisiku tulumaksu..
Allikas: Kohtla-Järve linna omavalitsuse andmebaas.

2.1.3 Brutotulu (mehed ja naised)

Joonis 19

Allikas: Kohtla-Järve linnavalitsuse andmed.

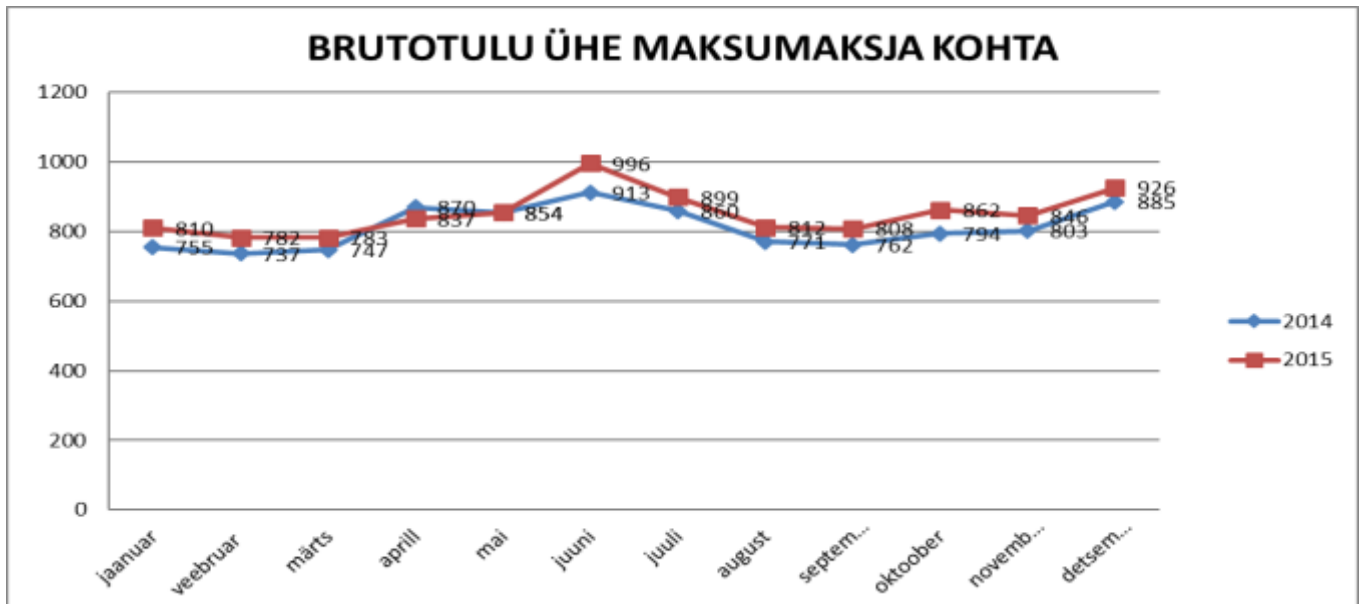
Brutokuupalk maakonnas ja Kohtla-Järve linnas on viimaste aastate jooksul kasvanud, kuid tulemus on endiselt väiksem kui Eestis keskmiselt. Ettevõtete investeerimistegevuse jätkudes võib eeldada ka tulevikus maakonna palgatulude kasvu.

Ettevõtete arvu poolest tegutseb linnas enim jae- ja hulgikaubanduse ettevõtteid, samuti on palju ehituse ja töötleva tööstuse ettevõtteid ja veonduse ning logistikaettevõtteid (vt. joonis ...).

Maksu- ja Tolliameti andmetel oli kuu keskmine brutotulu ühe maksumaksja kohta Kohtla-Järvel 2013. aastal 777 eurot, 2014. aastal 810 eurot ja 2015. aastal 830 eurot.

Eesti keskmine brutotulu ühe maksumaksja kohta oli 2014. aastal 967 eurot, 2015. aastal 1 027 eurot, kasv on 6,2%.

2.1.3.1 Ühe kuu brutotulu Kohtla-Järve maksumaksja kohta.

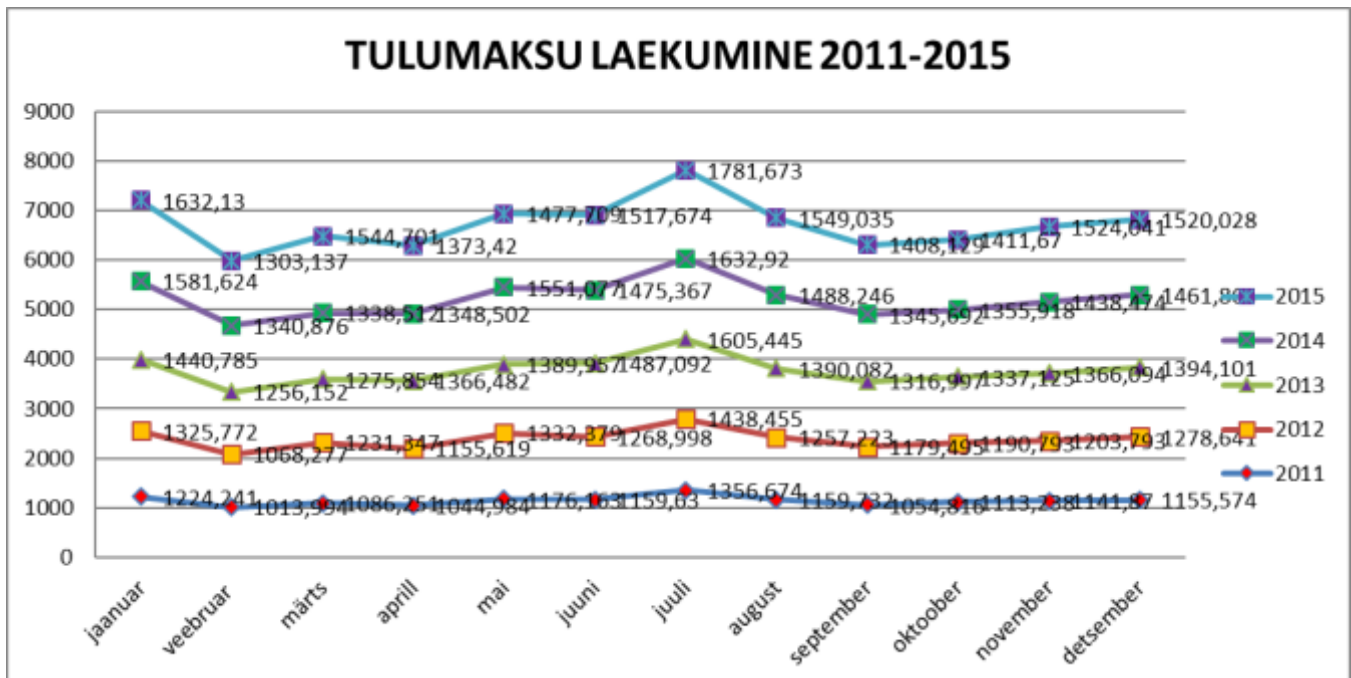

Joonis 20 Brutotulu ühe maksumaksja kohta.

Allikas: Kohtla-Järve linnavalitsuse andmed

2.1.4 Tulumaksu laekumine

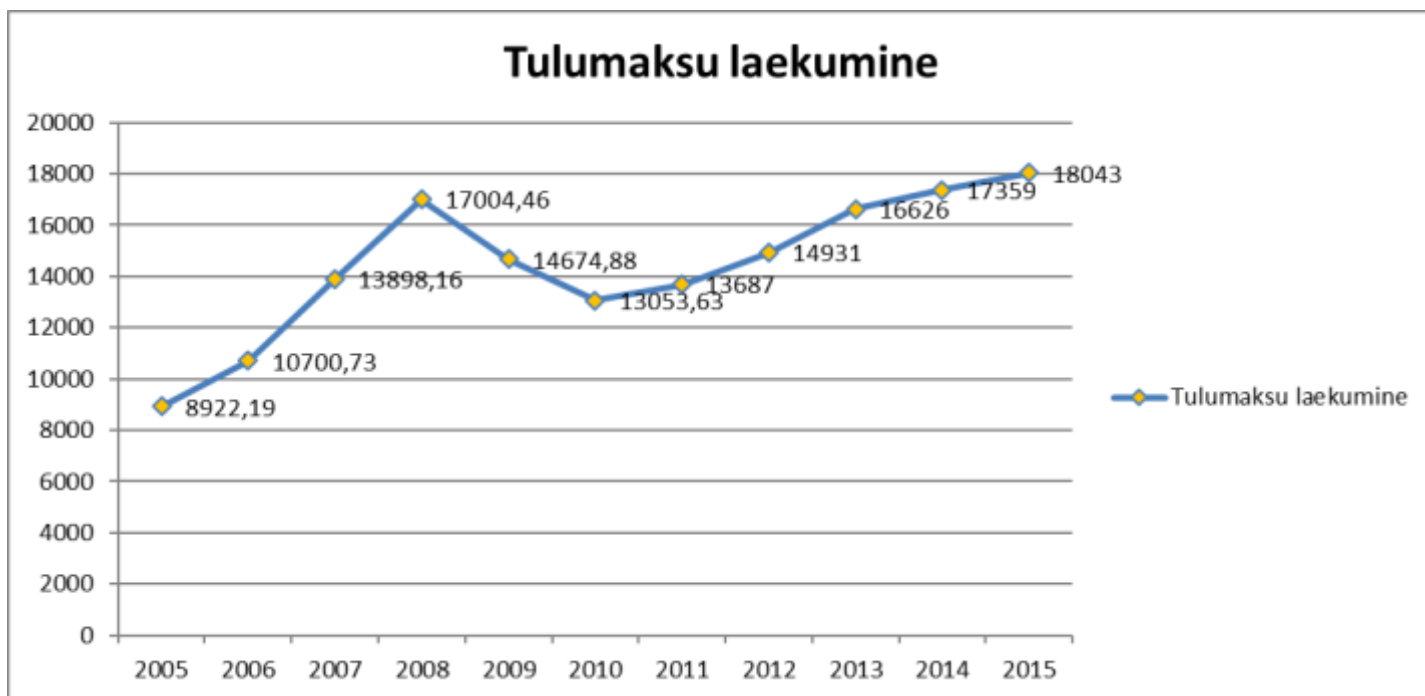
Tulumaksu laekus linnaeelarvesse 2015. aastal 18 044 tuhat eurot

Joonis 21.

Allikas: Kohtla-Järve linnavalitsuse andmed

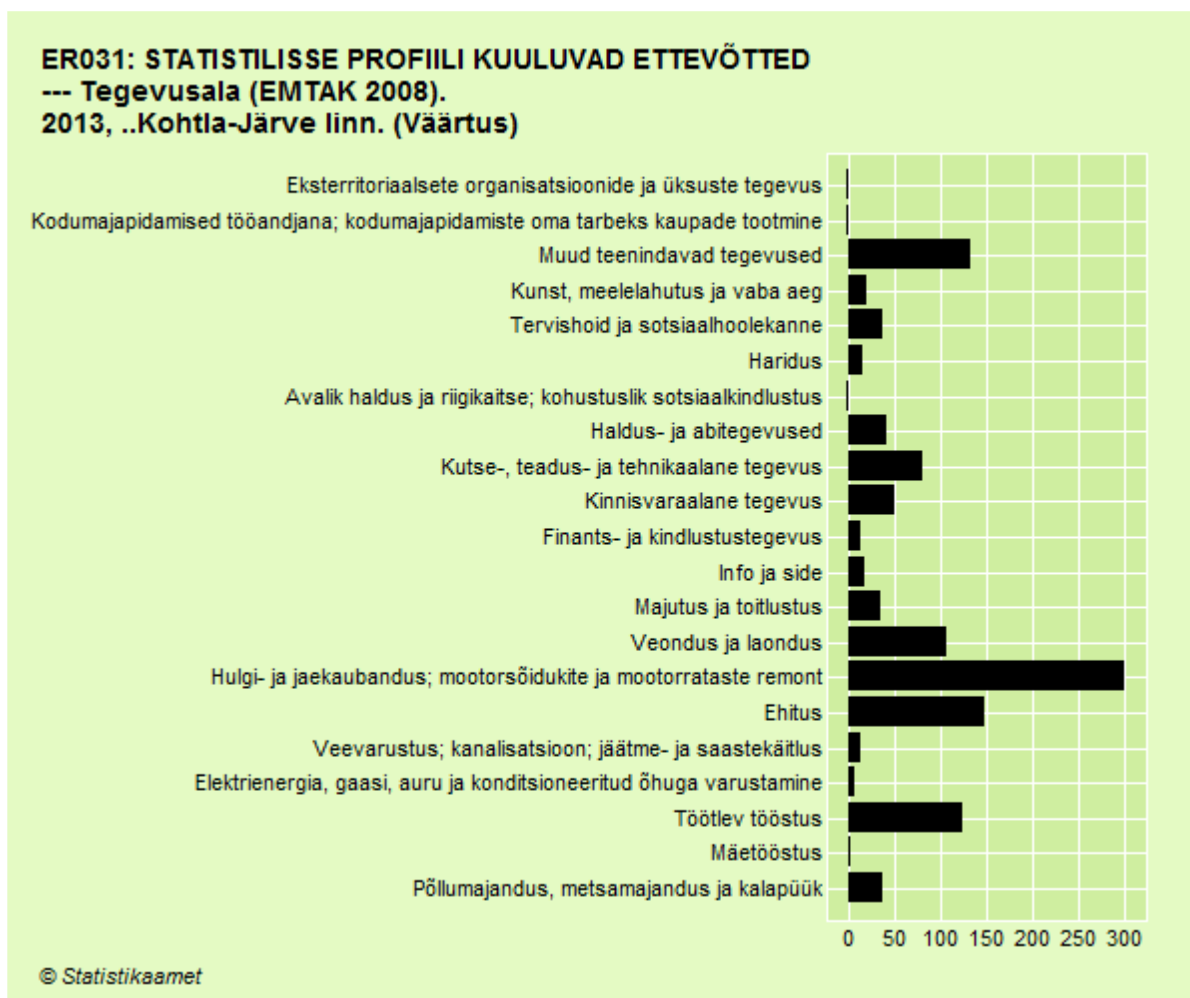
Tulumaksu laekumine (kokkuvõte)

Joonis 22.

Allikas: Kohtla-Järve linnavalitsuse andmed.

2.1.5 Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtted

Joonis 23. Kohtla-Järve linna ettevõtete arv tegevusala kaupa 2013.aastal.

Kuigi enim ettevõtteid (arvuliselt) tegutsevad kaubanduse ja teeninduse valdkonnas on Kohtla-Järve oma olemuselt tööstuslinn.

Kohtla-Järve linna majandus orienteerub oma mahult eelkõige põlevkivisektorile, mille suurimaks ettevõtteks linnas on Viru Keemia Grupi kontsern, kes kaevandab ja töötleb põlevkivi ning samuti toodab soojusenergiat linna kütteks ning toodab ka põlevkivijääkidest ehitusmaterjale. Ettevõtte tegi viimastel aastatel läbi kiire arengu laiendades oma tootmist ning kasvatades müügikäivet.

2.1.6 Ülalpeetavate määr

Tabel 12.

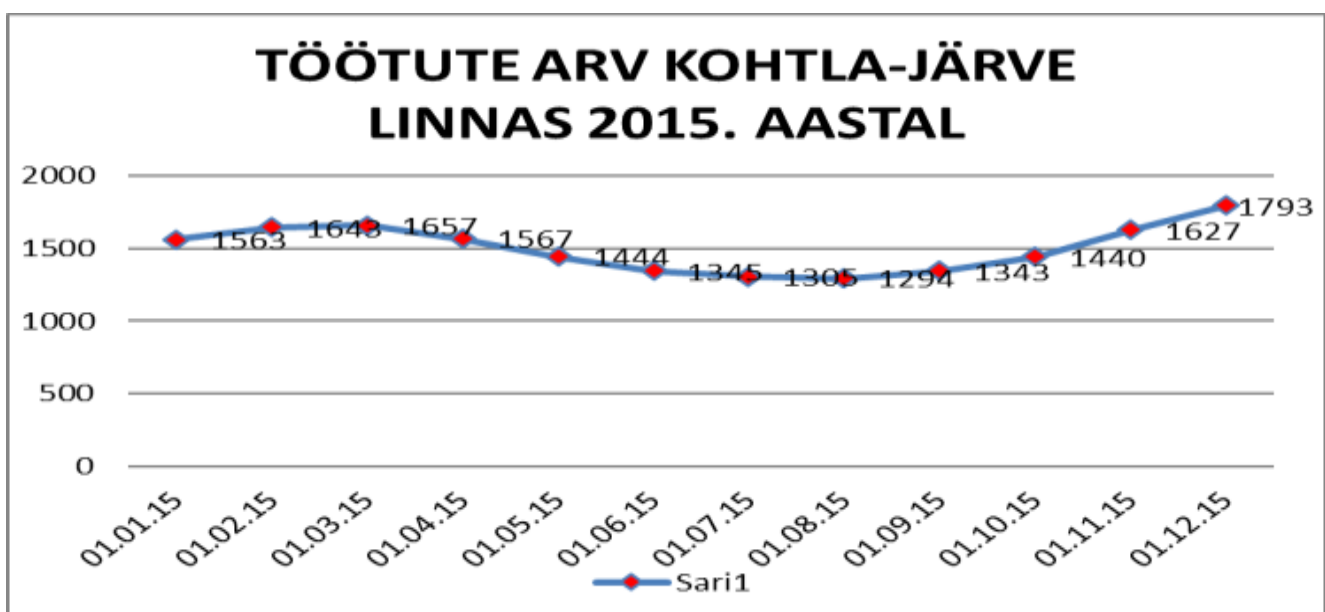
ÜLALPEETAVATE MÄÄR, 1. JAANUAR 2016				
	Rahvastik vanuses 0-14	Rahvastik vanuses 15-64	Rahvastik vanuses 65 ja enam	Ülalpeetavate määr
..Kohtla-Järve linn				
2006	5 620	29 360	7 440	44.5
2007	5 460	28 760	7 470	44.9
2008	5 420	28 210	7 340	45.3
2009	5 470	27 760	7 120	45.4
2010	5 450	27 110	6 910	45.4
2011	5 390	26 570	6 690	45.4
2012	5 227	26 343	6 803	45.7
2013	5 277	25 769	6 915	47.3
2014	5 259	24 946	6 993	49.1
2015	5 220	24 143	7 259	51.7
2016	5 113	23 401	7 414	53.5

Ülalpeetavate määr 100 tööealise Kohtla-Järve elaniku kohta.

Allikas: Statistikaamet

- Kohtla-Järve linnas on praktiliselt üks ülalpeetav iga kahe tööealise elaniku kohta. Võrreldes terve Eesti ja Ida-Viru maakonnaga on see näitaja pisut madalam.

2.1.7 Registreeritud töötute arv Kohtla-Järvel seisuga 31.12.2015

Joonis 23. Registreeritud töötute arv 2015.aastal.

Maksu- ja Tolliameti andmetel oli 2014. aastal Kohtla-Järvel tööga hõivatud keskmiselt 15 332 inimest ja 2015. aastal 15 098 inimest.

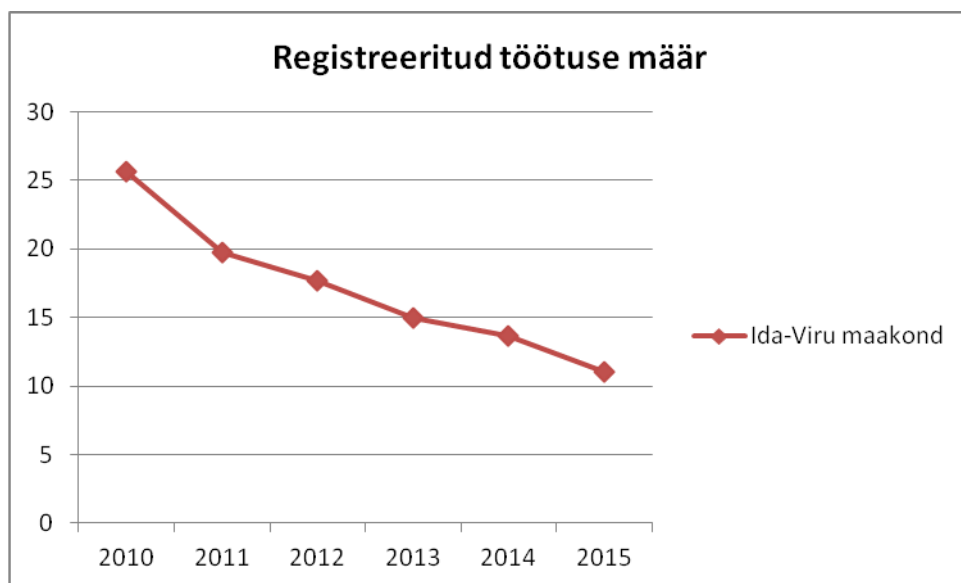
2.1.7.1 Registreeritud töötuse määr Ida -Virumaal (aastakeskmise)

Tabel 13

Ida-Viru maakond	2010	2011	2012	2013	2014	2015
%	25.6	19.7	17.7	15.0	13.7	11.0

Allikas: Statistikaamet

- Aastatel 2012-2015 on toimunud töötute mõningane langus , olles siiski kõrge.
- Ülalpeetavate määr on stabiilne, Eesti keskmise tasemel.

Joonis 24. 15-64-aastaste registreeritud töötuse määr.

Allikas: Statistikaamet.

2.2 Toimetulek

2.2.1 Ravikindlustusega kaetud elanike osakaal rahvastikust.

Haigekassa andmebaasis andmed Kohtla-Järve linna kohta eraldi puuduvad. Andmed on regioonide kohta (Virumaa haigekassa).

2.2.2 Töövõimetuspensionäride arv Kohtla-Järvel.

Tabel 14

2008		2009	2010	2011	2012
3013		Andmed puuduvad	3646	4190	4818

Tabel 5. Töövõimetuspensionäride arv Kohtla-Järvel.

Allikas: Ida-Viru Maavalitsus.

2.2.3 Puuetega laste (kuni 16-aastased) arv.

1. Puuetega inimeste arv:

Tabel 15.

1.1 Puuetega laste arv (kuni 16.aastased)

1.2 Puuetega täiskasvanute arv

Aasta	2009	2010	2012	2009	2010	2012
Keskmine	828	1036	1394	6309	6499	6991

puue						
Raske puue	379	413	513	8 619	9564	10865
Sügav puue	50	61	58	1289	1472	1741
Kokku:	1257	1510	1965	16217	19045	19597

Allikas: Ida-viru Maavalitsus

Puuetega inimestele makstakse toimetuleku, sotsiaalse lõimumise, võrdsete võimaluste toetamiseks, õppimise ja töötamise soodustamiseks spetsiaalseid toetusi.

Suurimaks probleemiks füüsiliste puuetega inimestele on ligipääs ametiasutustesse. Osa olemasolevatest kaldteedest ei ole ehitatud puudega inimeste vajadustest lähtuvalt. Puuetega inimestel on ka raske tööd leida.

2.2.4 Toimetuleku saajad (pered) seisuga 30.12.2012

Tabel 16.

2008	2009	2010	2011	2012
670	987	865	1022	906

Tabel 9. Toimetuleku saajad (pered) Kohtla-Järvel

Allikas: Ida-Viru maavalitsus

2.2.4.1 Suhtelise vaesuse määr

Suhteline vaesus on olukord, kus elamistingimused on alla ühiskonna keskmist elatustaset või üldiselt aktsepteeritud ja soovitud taset.

Tuginedes 2011. a Statistikaameti näitajatele elavad **Ida-Viru maakonnas** ~ 25% inimestest suhtelise vaesuse piirist madalamal (Eesti keskmine ~ 16 %). Vaesus on väga oluline riskitegur, mis võimendab kõiki teisi tegureid: inimese toimetulek, tervis, arstiabi kättesaadavus, õnn, rahulolu, paikkonna areng ja kodanikuühiskonna tugevus. Suure vaesuse piiril või allapoole selle elavate perede määr näitab, et sotsiaaltoetuste ja -teenuste ning muude perede tugiteenuste vajadus on suur. Teenuste kättesaadavus ja kvaliteet ei pruugi olla aga alati abivajajast lähtuv.

2.2.5 Toetus toimetulekupiiri tagamiseks elaniku kohta

Toimetulekutoetus on riigi abi puudusekannatajatele, mida maksab kohalik omavalitsus. Toimetulekupiiriks nimetatakse summat, mis on vajalik minimaalseks igapäevaseks äraelamiseks ühe kuu jooksul.

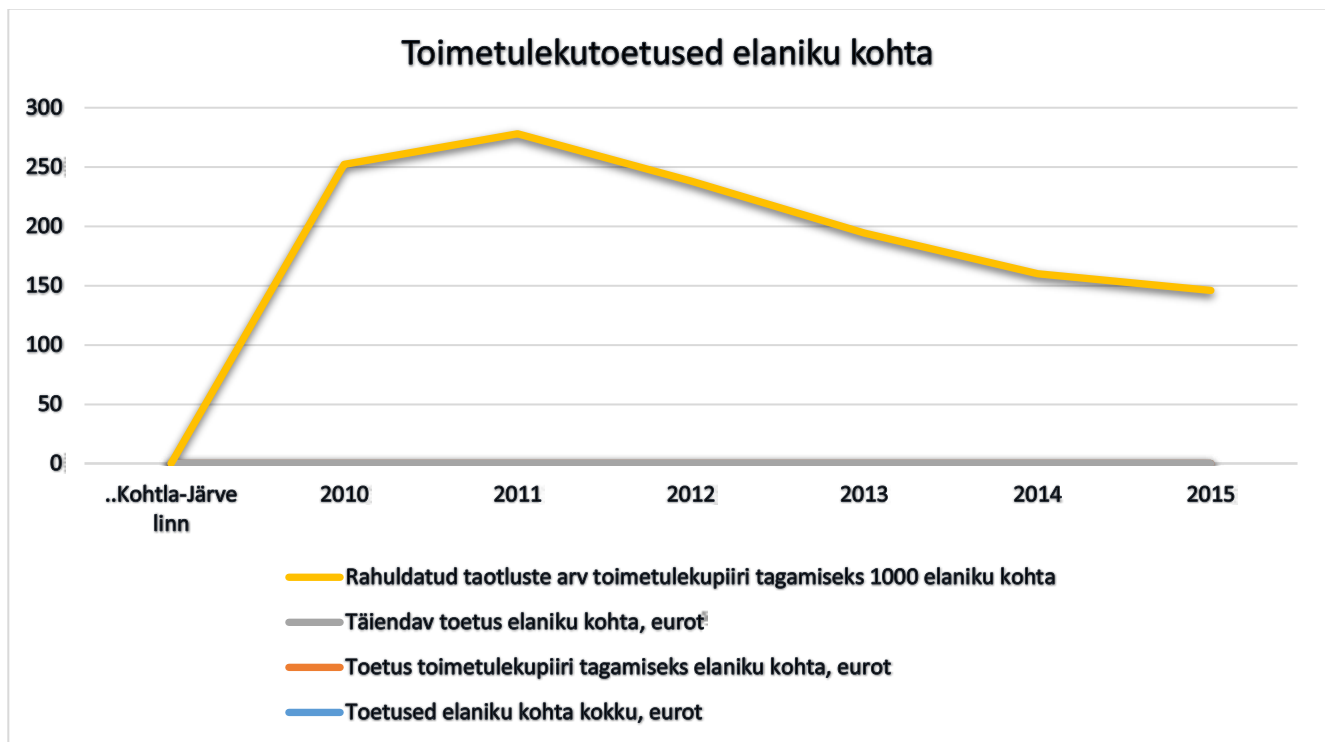
2015. aastal oli üksi elava isiku või perekonna esimese liikme **toimetulekupiir 90 eurot kuus**. Perekonna teise ja iga järgmise täisealise liikme toimetulekupiir oli 80% perekonna esimese liikme toimetulekupiirist. Perekonna iga alaealise liikme toimetulekupiir on võrdne perekonna esimese liikme toimetulekupiiriga s.o 90 eurot kuus. Toimetulekupiiri üksi elavale isikule või perekonna esimesele liikmele kehtestab Riigikogu igaks eelarveaastaks riigieelarvega. Toimetulekupiiri kehtestamisel lähtutakse minimaalsetest tarbimiskuludest toidule, riietusele ja jalanõudele ning muudele kaupadele ja teenustele esmavajaduste rahuldamiseks.

2.2.5.1 Toimetulekutoetused elaniku kohta Kohtla-Järvel.

Tabel.17.

Kohtla-Järve linn	Toetused elaniku kohta kokku, eurot	Toetus toimetulekupiiri tagamiseks elaniku kohta, eurot	Täiendav toetus elaniku kohta, eurot	Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks 1000 elaniku kohta
2010	36.05	36.05	0.00	252
2011	46.24	46.24	0.00	278
2012	38.94	38.94	0.00	238
2013	33.34	32.80	0.54	194
2014	30.58	28.00	01.02	160
2015	25.09.	25.09.	0.00	146

Allikas: Statistikaamet

Joonis 25. Toimetulekutoetused ühe elaniku kohta.
Allikas: Statistikaamet.

● Näitaja annab ülevaate vaesusriskis elavate inimeste hulgast ja toimetuleku toetuse vajaduse ulatusest Kohtla-Järve linnas.

2.2.6 Andmed sotsiaaltoetuste loetelu ja saajate arvu kohta.

Kohtla-Järve Linnavalitsuse juures on alaliselt tegutsev Sotsiaalkomisjon, mille pädevuses on sotsiaalsfääriga seotud küsimuste lahendamine põhimääruses sätestatud korras ja tingimustel. Komisjon lähtub otsuste tegemisel sotsiaalhoolekande seadustest ning teistest Vabariigi Valitsuse, Kohtla-Järve Linnavolikogu ja Linnavalitsuse õigusaktidest.

Sotsiaalhoolekandekeskuse ülesanded on oma haldusalas isikule või perekonnale toimetulekuraskuste ennetamiseks, kõrvaldamiseks või kergendamiseks abi osutamine, sotsiaalsete erivajadustega isiku sotsiaalsele turvalisusele, arengule ja ühiskonnas kohanemisele kaasaitamine ning sotsiaalhoolekande korraldamine. Keskuse koosseisus tegutsevad järgmised üksused – Sotsiaaltoetuste büroo, Laste Varjupaik ja Pensionäride Päevakeskused. Järve linnaosas asub sotsiaalmaja, kus pakutakse riskirühma kuuluvatele ja sotsiaalset kaitset vajavatele isikutele eluaseme- ja sotsiaalteenust. Linnas tegutsevad sotsiaalvaldkonnaga seotud erinevad MTÜ-d.

2.2.6.1 Kohtla-Järve linnavalitsuse lõikes makstavad sotsiaaltoetused:

Linna eelarve vahenditest ja Kohtla-Järve linna eelarvesse toimetulekutoetuste maksmiseks eraldatud vahenditest makstakse linna elanikele sotsiaaltoetusi.

Toetused jagunevad sissetulekust sõltuvateks toetusteks ja universaaltoetusteks. Sissetulekust sõltuvaid toetusi makstakse linnaelanike toimetulekuraskuste leevendamiseks ja universaaltoetusi linnaelanikuks olemise väärtustamiseks.

Sissetulekust sõltuvad toetused on:

- 1) prillide ja invaabivahendite maksumuse või rentimise osalise hüvitamise toetus;
- 2) ballooni gaasi maksumuse osalise hüvitamise toetus;
- 3) eramu omanikele küttepuude maksumuse osalise hüvitamise toetus;
- 4) matusetootus linnaelaniku surma korral;
- 5) toetus ettenägematu olukorra puhul.

Toetused linna vähekindlustatud perede laste toimetuleku leevendamiseks on:

- 1) koolieelsete lasteasutuste toitlustuskulude osaline hüvitamine ;
- 2) gümnaasiumi õpilaste toitlustuskulude osaline hüvitamine;
- 3) õppevahendite maksumuse osaline hüvitamine;

- 4) riiete ja jalanõude ostu osaline hüvitamine;
- 5) kooli poolt korraldatavate õppekursioonide maksumuse osaline hüvitamine;
- 6) üldharidust omandavate päevases õppevormis õppivatele õpilastele õppetöö perioodil tehtud kulutuste hüvitamine sõidupiletite alusel kuni 100% ulatuses.

Makstakse järelraviteenuste, raviteenuste ja retseptiravimite osalise hüvitamise toetust, mida ei rahastata Eesti Haigekassa või Sotsiaalkindlustusameti vahenditest. Toetuse suurus on kuni 50% isiku oma osalusest, kuid mitte rohkem kui kehtestatud maksimaalse toetuse määra ulatuses kalendriaastas. Toetus võib olla suurem, kui see on vajalik toetuse saajale toimetulekupiiri tagamiseks.

Vältimatu sotsiaalabi osutatakse komisjoni otsuse alusel seni, kuni isik ei ole enam sotsiaalselt abitus olukorras.

Universaaltoetused on lapse sünnitoetus, sügava puudega isiku toetus, puudega lapse hooldajatoetus, esmakordselt üldhariduskooli esimesse klassi mineva lapse toetus.

Allikas: Kohtla-Järve linnavolikogu määrus nr 32 (28.05.2014)

Toimetuleku soodustamiseks rahuldati 5 362 taotlust. Kulutatud summa oli 918 902,710 eurot. Hooldajatoetuse saajate arv oli 20 ja kulutatud summa oli 8 740 euro. Vajaduspõhine peretoetus: esitatud taotlusi oli 691 ja tegelik kulu oli 124 695,00 eurot.

Kohaliku omavalitsuse makstavad sotsiaaltoetused.

Toetused/teenused	Rahuldatud menetlused	Summa
Balloonigaasi toetus	24	639
Ettenägematu olukorra toetus	120	3 938
Gümnaasiumi toitlustus	4	44
Hooldus hooldekodus (hooldamisteenused)	181	39 913
Hooldus hooldekodus (teenuste toetus)	251	74 523
Hooldusravi	112	27 183
Invaabivahendid	58	1 828
Ravimitoetus	1 293	20 244
Koolisõidutoetus	93	2 132
Küttepuid (küttetoetus)	14	1 335
Lasteaia toitlustus	508	17 931
Linnafond	117	3 480
Loetlemata toetus	63	5 034
Majutamine Ahtme Varjupaika	202	30 645
Matusetoetus	123	12 050
Muud sotsiaalteenuste toetused	5	2 086
Prillidetoetus	83	4 096
Riiete ja jalanõude toetus	361	14 710
Riigi rahastatav lapsehoiuteenus	1	163
Sotsiaalnõustamine Ahtme SRK	202	5 050
Sügava puudega toetus	2 415	62 790
Sünnitoetus 50%	59	1 888
Sünnitoetus 100%	193	12 352
Õppekursioonide maksumuse toetus	44	874
Õppevahendite toetus	145	3 804

Kohtla-Järve Linnavalitsuse poolt 2015. a maksti sotsiaaltoetusi kokku 348 732 eurot.

Kohtla-Järve Linnavalitsuse poolt 2011. a maksti sotsiaaltoetusi kokku 79 740 eurot.

2.2.7 Kohtla-Järve linnas pakutavad elanikele sotsiaalteenused:

Kohtla-Järve linnavalitsus ostab või osutab erinevaid sotsiaalteenuseid linna eelarvevahendite arvelt, mis peaksid parandama linna elanike toimetulekut.

Teenustest pakutakse nõustamisteenust (sotsiaal-, psühholoogiline, õigusabialane nõustamine, jm), eluasemeteenused (sotsiaalkorteri üürimine isikule või perele, varjupaigateenus lastele, ohtu sattunud lastele jms.), kodu- ja hooldusteenused (koduhooldus, praktilise pereabi teenus, hooldamine perekonnas,

hooldamise ja päevategevuse teenus raske või sügava puudega lapsele või täiskasvanu hoolekandetasutuses jms.), rehabiliteerimisteenused.

Lastekaitse: kontrolli all 2015. aastal oli ligi 400 perekonda, eestkostel 104 last; asenduskoduteenusel (lastekodu) 84 last, hooldusperedes hooldusel 6 last.

Ajavahemikus oktoober 2015. a. kuni veebruar 2016. a. Euroopa Majanduspiirkonna toetuste programmi „Riskilapsed ja -noored“ raames viis Sotsiaalministeerium koostöös Tervise Arengu Instituudiga läbi Kohtla-Järve linnas tõenduspõhise vanemlusprogrammi „Incredible Years“ (IY) pilootprojekti. Projektis osaleb 14 lapsevanemat.

Kohtla-Järve Linnavalitsus toetas projekti summas 1152 eurot.

Kohtla-Järve Lastekodus on asenduskoduteenusel 24 last. Nendest on 9 last, kellel on määratud puue.

Lastevarjupaik: Lastevarjupaigas on 9 kohta, tagatakse hooldust, vajadusel meditsiiniabi, psühholoogilist nõustamist, osutatakse abi perevägivalla ohvritele. Teenust on osutatud 27 alaealistele.

Eakate hooldus ja puuetega inimesed: koduhooldusteenust on osutatud 121 isikule.

Kohtla-Järve Vanurite **Hooldekodusse** on suunatud Sillamäe Haiglast - 3 inimest, Jõhvi Haiglast - 1

inimene, Kiviõli tervisekeskusest - 5 inimest, Vahtra Hooldemajast - 12 inimest, Narva-Jõesuu

Hooldekodust - 6 inimest, SA Ida-Viru Keskhaigla Hooldekeskusest - 2 inimest, Alutaguse

Hooldekeskusest - 2 inimest, Turvakodust Rudolf- 15 inimest, MTÜ Kodulävist - 1 inimene

Allikas: Kohtla-Järve Linnavolikogu 02.07.2003.a määrus nr 28 „Kohtla-Järve Sotsiaalhoolekande keskuse poolt osutatavate koduteenuste osutamise kord“

Kohtla-Järve Linnavolikogu 11.10.2006.a määrus nr 59 „Hooldekodusse suunamise, vastuvõtmise, sealt lahkumise ja väljaarvamise kord“

Sotsiaalmajas eluasemeteenusel on 81 inimest.

2015. a Kohtla-Järve Linnavolikogu kinnitatud Sotsiaalmaja põhitegevuseks eelarve oli 194 843 eurot.

Allikas: Kohtla-Järve Linnavolikogu 31.10.2001.a määrus nr 63 „Sotsiaaleluruumi eraldamise ja kasutamise korra kinnitamine Kohtla-Järve linnas“.

Kohtla-Järve linnas tegutsevad kaks **Pensionäride Päevakeskust Järve ja Ahtme** linnaosades.

Päevakeskuste liikmeteks on 12 ühingut: Eesti pensionäride ühing; Vene pensionäride ühing; Endised pedagoogid; Endised poliitvangid; Leningradi blokaadielanike Kohtla-Järve Ühing; Endised meditsiini töötajad; Endised keemiatöötajad; Luterliku usu kandjad; Katoliiklased; Multikultuurne ühing; Vaegkuuljate ühing; Nägemispuuetega ühing; Multiplex, kokku ligi 1000 inimest.

Päevakeskuses eakad veedavad aktiivselt oma vaba aega.

2015.a Kohtla-Järve Linnavolikogu kinnitas Päevakeskuste põhitegevuseks eelarve summas 61 161 eurot.

Kohtla-Järve linnas Ahtme ja Järve linnaosades tegutseb **Madala Lävega keskus**. Keskuse teenused (süstlavahetus, nõustamisteenused, pesupesemine, duši kasutamine, esmase meditsiinilise abi andmine, psühholoogi teenused) on mõeldud sõltuvushäirega inimestele. Keskus on loodud pilootprojektina 2005. aastal. Koostööpartneriks on Tervise Arengu Instituut, Sotsiaalministeerium. Finantseeritakse keskust TAI poolt.

2015. a Kohtla-Järve Linnavolikogu kinnitas Madala Lävega Keskuse põhitegevuseks eelarve summas 154 072 eurot.

Kohtla-Järvel **Vahtra Loomakeskuses** asuvad Töötajate klubi 50+; paljulapseliste ja tugipere organisatsioon; klubi „Kui oled 50-ne“; MTÜ Tugi- ja Koolituskeskus Usaldus.

Arengusuunad aastateks 2016 - 2020:

- Koostöö tegemine riigiasutuste, linna ametiasutuste, linnavalitsuse hallatavate asutuste ning mittetulundusühingute ja sihtasutustega sotsiaalhoolduse valdkonnas.
- Lastekodu üleviimine perelastekodu süsteemile.
- Linna haldusterritooriumil elavate lastega seotud küsimuste lahendamine.
- Sotsiaalteenuste kvaliteedi parandamine ning sotsiaalteenuste paketi laiendamine.

Allikas: Kohtla-Järve linna omavalitsuse sotsiaalteenistus.

2.3 Kaasatus kogukonna tegevustes

2.3.1 Elanike kaasamine

Kohtla-Järve Linnavalitsus on loonud mitmeid võimalusi elanike kaasamiseks erinevatesse otsustusprotsessidesse. Kogukondlike tegevuste realiseerimiseks on loodud erinevad ühingud, seltsid, kolmanda sektori ühendused, survegrupid.

Kogukondlike tegevuste realiseerimiseks ja rakendamiseks on Kohtla-Järve linn moodustanud komisjonid ning sinna on kaasatud omavalitsuse ja asutuste esindajaid, kes kannavad kogukondlikke ideid ja vajadusi.

Linnas tegutsevad järgmised komisjonid:

Kohtla-Järve linna Revisjonikomisjon

Kohtla-Järve linna Eelarvekomisjon

Kohtla-Järve linna Hariduse- ja kultuurikomisjon

Kohtla-Järve linna Majanduskomisjon

Kohtla-Järve linna Noorsoo- ja spordikomisjon

Kohtla-Järve linna Sotsiaalkomisjon

Kohtla-Järve linna tervisenõukogu

Kohtla-Järve linna alaealiste komisjon

Väga oluline on Kohtla-Järve linna arengustrateegia uuendusprotsess, kuhu kaasatakse maakonna ja linna erinevaid asutusi, institutsioone, kolmandat sektorit ja kodanikeühendusi.

2.3.2 Kogukonna motivaatorid

Kohtla-Järve linn motiveerib linnaelanikke ja organisatsioone aktiivselt kogukonna tegevustes kaasa lööma andes välja mitmeid auhindu ja tunnustusi eri valdkondades (nt tunnustamine haridus-, kultuuri-, spordi ja keskkonna valdkonnas; tunnustus ühiskondlikus tegevuses osalemise eest, Linna Aukodaniku nime omistamine-linnale osutatud teenete eest jms).

Kohtla-Järve linna kodanikel on võimalus aktiivselt linna elus kaasa lüüa erinevate organisatsioonide või ühenduste vahendusel, mida linn võimalusel või vajadusel ka toetab.

Elanike kaasamine otsustusprotsessidesse ei ole väga levinud v.a linna puudutavate detailplaneeringute ja arengukavade arutelud.

Kohtla-Järve linnas naabrivalve sektoreid ei ole.

Kohtla-Järve on kultuurilinn, kus areneb ka turism, mille arengut soodustab Ida-Viru maakonna kaunis keskkond ja tervisekeskuste olemasolu.

Kultuurilise elamuse saamise võimalusi on linnas loodud nii oma elanikele kui ka külastajatele mõeldes.

Kohtla-Järvel tegutsevad erinevad seltsid ja kollektiivid, kultuurikeskus, klubid, muuseum, näituste galeriid, huvikoolid jms.

Kohtla-Järve on ka spordilinn – toimuvad erinevad spordivõistlused, on loodud võimalused tervisespordi harrastamiseks.

Pigem on probleemiks kohalike inimeste **passiivsus kultuuriüritustel osalemisel**. Selle põhjuseks võib omakorda olla, et vaesuspääril elavate elanike arv on suhteliselt suur ning neil puudub materiaalne võimalus kultuuriüritustel osalemiseks.

• Kokkuvõtte valdkonna probleemidest:

Tööturu situatsioon on oluline mõjutegur inimeste tervisekäitumise arvestamisel. 2010-2012. aastal oli Ida-Viru maakonna (sh. Kohtla-Järvel) töötuse määr kõrgem Eesti keskmisest. Suurenenud töötute arv omavalitsuse territooriumil toob kaasa surve omavalitsuse sotsiaalsüsteemidele – suureneb nii sotsiaalteenuste kui ka sotsiaaltoetuste abivajajate hulk.

Linnas on vähe suurettevõtteid, mis suudaks korraga paljudele inimestele tööd pakkuda.

Väikeettevõtted on küll paindlikumad ja aktiivsemad, kuid sageli jääb neil vähe võimalusi pakkuda töötutele tööd.

Ida-Virumaa töötukassa võimaldab töötutel täiendkoolitust või ümberõpet vastavalt piirkonna majandussituatsioonile ja reaalsele vajadusele.

Mõnedel töötutel puudub aga motivatsioon töötada madalapalgalistel töökohtadel, kuna kaotavad niimoodi sotsiaaltoetustes.

Puuetega inimeste (Ida-Virumaal 2010. a 19 045 inimest) osakaal tööhõives on samuti vähene nii puuetega inimeste motiveerituse kui tööandjate huvi puudumise tõttu.

Majanduslangus ning kõrge töötuse määr Ida-Virumaal s.h. Kohtla-Järve linnas on vähendanud omavalitsuse majanduslikku võimekust sotsiaaltoetuste ja –teenuste osutamisel. Viimaste aastatega on

suurenenud nii toimetulekutoetuste kui ka sotsiaaltoetuste saajate arv, samas on vähendatud sotsiaaltoetuse saamise piirmäära toetuse saamiseks ehk suurenenud on inimeste omavastutus. Lisaks juba täna pakutavatele sotsiaalteenustele on vaja enam täiskasvanutele suunatud pikaajalisi nõustamisteenuseid nt. sõltlaste (narko, alko ja tubakas) ravi ja pikaajaline rehabilitatsioon, laiapõhjalise tugiisiku ja isikliku abistaja teenust. Samuti on osade nõustamisteenuseid osutavate erialaspetsialistide kättesaadavus abivajajale keeruline või teostamatu (teenuse kalliduse ja spetsialistide puuduse tõttu).

3. LASTE JA NOORTE TURVALINE NING TERVISLIK ARENG

Kohtla-Järve linnas on 4 põhikooli ja 2 kooli, kus tegutsevad põhikool ja gümnaasium ühe asutusena, 1 gümnaasium progümnaasiumi klassidega, 1 erakool „Intellekt“, üks täiskasvanute gümnaasium; 14 koolieelset lasteasutust ja 1 eralasteaed „Mesimumm“. Lisaks on linnas 3 huvikooli, kus õpilased saavad huvihariduse, on avatud noortekeskus, hulgaliselt huviringe, mis tegutsevad koolide, kultuurikeskuse ja klubide juures.

3.1. Laste arv kokku aastate lõikes

Tabel 18

2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
11044	10573	10209	9886	9617	9349	9118	9536	6500	6455

Allikas: Linnavalitsuse sotsiaalteenistus.

- Laste arv linnas väheneb. Osalt on see väljarändega seotud, osalt rahvastiku vananemisega, osalt kindlasti negatiivse iibega.

3.2 Lastele ohutu elu- ja õpikeskond

3.2.1 Ohutus

Turvalisuse huvides peetakse koolides arvestust koolihoones viibivate inimeste kohta, kuna kool tagab õpilase hoones viibimise ajal tema tervise kaitse. Tunni ajal on õpilastel lubatud klassist väljuda ainult õpetaja loal. Vägivalla ennetamiseks tagatakse koolides järelevalve õpilaste üle kogu õppepäeva vältel. Ruumide ja territooriumi kasutamine korraldatakse võimaluse piires selliselt, et see aitaks ennetada õpilaste ja kooli töötajate vaimset ja füüsilist turvalisust ohustava olukorra tekkimist. Kooli territooriumil suitsetamise, alkoholi, uimastite ja teiste mõnuainete kasutamise, koolikohustuse mittetäitmise või õigusrikkumise korral teavitab kool sellest õpilase vanemaid, politseid, alaealiste komisjoni. Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse nõuetele kõikides koolides on välja töötatud hädaolukorra lahendamise plaanid, on loodud kriisikomisjonid, toimuvad regulaarsed õppused koostöös Politsei- ja Päästametiga. Laste vaimse ja füüsilise turvalisuse tagamiseks osalevad kõik linna lasteaiad ja 2 kooli programmis „Kiusamisest vaba lasteaed ja kool“.

3.3 Laste arv haridusasutustes

3.3.1 Koolieelsed lasteasutused

Tabel 19

Laste arv koolieelsetes lasteasutustes (s.h eralasteaed)	
Õppeaasta	Laste arv
2005-2006	1815 last
2006-2007	1890 last
2007-2008	1920 last
2008-2009	1910 last
2009-2010	1830 last
2010-2011	1855 last
2011-2012	1710 last
2012-2013	1723 last

2013-2014	1747 last
2014-2015	1742 last
2015-2016	1758 last

Allikas: Linnavalitsuse sotsiaalteenistus.

3.3.2 Koolid

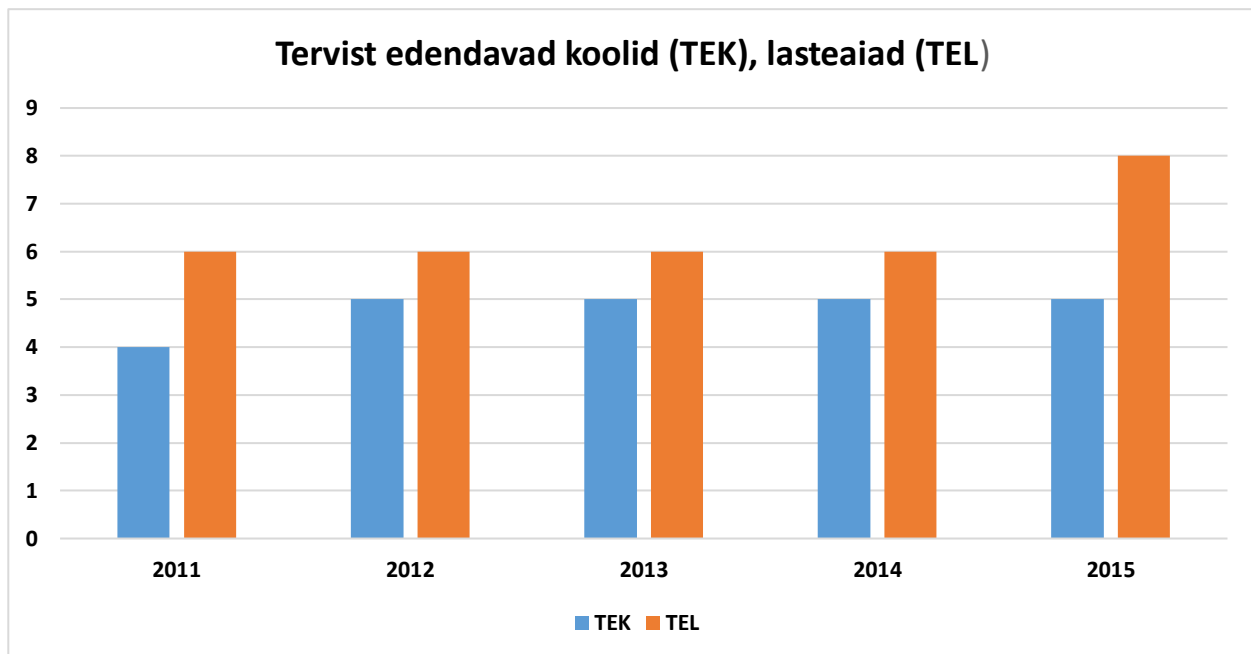
Tabel 20. Laste arv põhikoolides ja gümnaasiumides

Laste arv põhikoolides ja gümnaasiumides	
Õppeaasta	Laste arv
2005-2006	5532 last
2006-2007	5092 last
2007-2008	4611 last
2008-2009	4312 last
2009-2010	4100 last
2010-2011	3849 last
2011-2012	3776 last
2012-2013	3724 last
2013-2014	3576 last
2014-2015	3599 last
2015-2016	3600 last

Allikas: Linnavalitsuse sotsiaalteenistus

- Koolides õppijate arv on kümne aasta jooksul langenud 1492 õpilase võrra.

3.4 , 3.5 Tervist edendavad lasteaiad ja koolid

Joonis 26. Tervist edendavate haridusasutuste arv Kohtla-Järvel.

Allikas: Tervise Arengu Instituut.

- Laste tervise ja arengu toetamine põhineb Kohtla-Järve linnas tervishoiu-, haridus-, sotsiaal- ja teiste valdkondade paindlikul koostööl. Tervist edendavate lasteaedade (TEL) ja tervist edendavate koolide (TEK) võrgustikuga liitunute arv on kasvanud (lasteaiad), mis näitab tervisedenduslike tegevuste aktiveerumist Kohtla-Järve linnas.

- TEL võrgustikku kuuluvad:
 - Kohtla-Järve Lasteaed Kakuke (2008)
 - Kohtla-Järve Lasteaed Karuke (2015)
 - Kohtla-Järve Lasteaed Kirju-Mirju (2008)

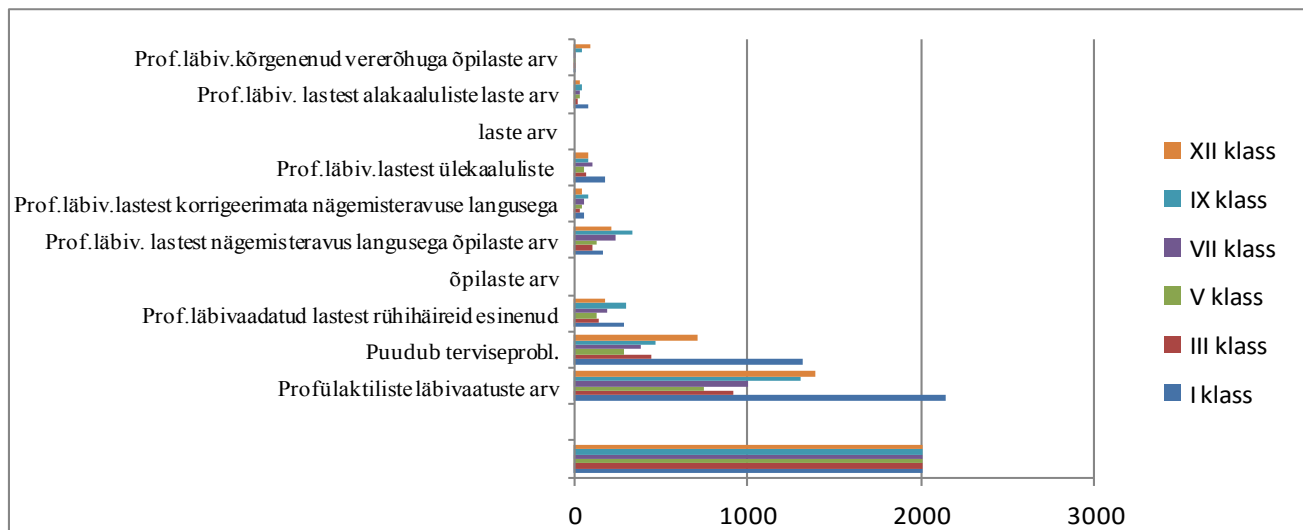
- Kohtla-Järve Lasteaed Lepatriinu (2015)
- Kohtla-Järve Lasteaed Punamütsike (2007)
- Kohtla-Järve Lasteaed Pääsuke (2008)
- Kohtla-Järve Lasteaed Tareke (2011)
- Kohtla-Järve Lasteaed Tuhkatriinu (2007)

• TEK võrgustiku liikmed on:

- Ahtme Gümnaasium
- Kohtla-Järve Järve Gümnaasium
- Kohtla-Järve Järve Vene Gümnaasium
- Kohtla-Järve Kesklinna Gümnaasium
- Kohtla-Järve Slaavi Põhikool

• TEL võrgustikku kuuluvate lasteaedade ja TEK võrgustikku kuuluvate koolide koostatud hea praktika näiteid on terviseinfo.ee kodulehel valdkondades: liikumine, ohutus ja turvalisus, toitumine, vaimse tervise edendamine.

3.5.1 Tervishoiuteenused (koolid – Viru piirkond)

Joonis 27. Kooli tervishoiuteenuse tulemused - Viru piirkond kokku; 2010.a. I pa.

Allikas: Haigekassa

- Koolitervishoiuteenusega on kaetud kõik koolid.

3.6 Kooli/lasteaia tervisteenuse olemasolu (koolieelsed lasteasutused)

Kohtla-Järve linnas tegutses seisuga 31.12.2015. aasta 14 koolieelset lasteasutust: neist 14 munitsipaallasteaeda ja 1 eralasteaed.

Tabel 21 Andmed koolieelsete lasteasutuste kohta seisuga detsember 2015. a

Koolieelsed lasteasutused	15
- sh eralasteaed	1
Lapsi koolieelsetes lasteasutustes	1 747
- sh eralasteaias	84
Rühmi koolieelsetes lasteasutustes	102
- sh eralasteaias	4

Erirühmad	7
Sobitusrühmad	6
Keelekümblusprogrammiga liitunud lasteaiad	9
- keelekümblusrühmad	25
Tervisedenduslike lasteadeade võrgustikuga liitunud lasteaiad	8
Kulude vanemate poolt kaetava osa määr (osalustasu)	19,50 eurot kuus

Allikas:Kohtla-Järve linnavalitsuse andmed.

Kõikidele soovijatele oli lasteaiakoht tagatud teeninduspiirkonnas s.o Kohtla-Järve linna koolieelses lasteasutuses.

Kohtla-Järve linna kõigis lasteadeades on tervishoiutöötaja, liikumisõpetaja ja logopeedi ametikohad. Ametikohtade suurus oleneb rühmade arvust lasteasutuses.

Psühholoogi teenust pakub lastele ja lastevanematele tasuta Innove Rajaleidja keskus projektipõhiselt vastavalt soovijate pöördumisele.

Lasteaiad ja linnavalitsuse hariduse peaspetsialist teevad koostööd sotsiaalhoolekandekeskusega, lastekaitse töötajatega.

Erirühmi on lasteadeades 7: tasandusrühmad, arendusrühmad, kehapuudega laste rühmad, meelepuudega (nägemispuudega) laste rühmad.

Erirühmade laste osas toimib koostöövõrgustik rehabilitatsiooniplaanide rakendamisel tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemiga.

Koolides töötavad sotsiaaltöötajad, psühholoogid, medõed, logopeedid.

Linnavalitsuses tegutsevad lastekaitse spetsialistid, linnas sotsiaalhoolekandekeskus. Alates 2014.a maakonnas tegutseb Rajaleidja keskus, mis annab soovitusi: sobivate õppe ja kasvatus tingimuste kohaldamiseks, koolikohustuse täitmise alguse edasilükkamiseks, alla seitsmeaastase lapse kooli vastuvõtmiseks. Linnavalitsus teeb koostööd Ida-Virumaa laste ja noorte vaimse tervise keskusega, osaleb projektis "**Vaimne tervis elu alustala**".

3.7 Toitlustus haridusasutustes

Kvaliteetne ja nõuetele vastav toitlustamine on tagatud kõikides lasteadeades ja koolides. Asutustes on nõuetele vastavad toiduplokid. Toiduploki personal on läbinud nõutud koolitused.

Lasteasutused (nii koolieelne lasteasutustes kui ka kool) arvestavad toitlustamise korraldamisel toitlustamisele esitatavate nõuetega. Lasteasutustes kasutatakse tasakaalustatud , mitmekesist, võimalikult ja valdavalt eestimaistest toiduainetest valmistatud toitu. Laste menüü sisaldab palju juur- ja puuvilju. Lasteasutustele on soetatud toitlustusprogrammid ja seetõttu toimub kogu toitlustamise korraldamise arvestus arvutipõhiselt (sh. valgu, rasva, süsivesikute ja kaloraaži arvestus, toiduainete ja laojääkide arvestus).

Joogivee analüüsid vastavad lasteasutustes normidele.

Kohalik omavalitsus on panustanud toiduplokkide nõuetele vastavusse viimisele ja toiduploki töötajate ametikohtade finantseerimisse eesmärgiga tagada kvaliteetne toit. Osa koole (nt. Ahtme Gümnaasium, Järve Gümnaasium, Tammiku Põhikool) ja lasteaeu osalevad aktiivselt PRIA koolipiima ja koolipuuvilja/köögivilja toetuse programmis.

Kõikides munitsipaalkoolides (v.a. Täiskasvanute Gümnaasium) töötavad linna eelarvest rahastatavad koolisööklad, mis vastavad koolisööklatele kehtivatele nõuetele. Koolides saavad kõik põhikooli- ja gümnaasiumiklasside õpilased (s.t. 100% õpilaste arvust) tasuta lõunat vastavalt kehtivale korrale. Erakoolis Intellekt samuti töötab koolisöökla, kus tagatakse toitlustamine kõigile koolis õppivatele õpilastele.

3.8 Koolikohustuse täitmine

Alaealiste komisjon on kõige enam arutanud 10-14-aastaste laste õigusrikkumisi, vaid alates

14-ndast eluaastast on politseil võimalik valida, kas ta saadab noore alaealiste komisjoni või määrab talle trahvi, millest viimast rakendatakse sageli. Alla 14-aastaste noorte õigusrikkumiste korral suunatakse nad koheselt alaealiste komisjoni. Koolikohustuse mittetäitmist esitavad koolid. Noorsoopolitsei pöörab iga aasta aina enam tähelepanu noortele suunatud ennetustöö läbiviimisele, teostatakse noorsooprojekte, korraldatakse koolis loenguid ning koolitatakse lapsevanemaid. Koolidel on tugev koostöö Rajaleidja keskusega ja alaealiste komisjonidega. Koolides kontrollitakse süstemaatiliselt koolikohustuse täitmist, puudumisi fikseeritakse e-koolis; selgitatakse välja puudumiste põhjused; toimib konsultatsioonides ja järelaitamistundides osalemise nõue. Igas koolis on välja töötatud tugisüsteem õpilastele (HEV õpilane). Tugisüsteemi eesmärk on toetada vajadusel õpilasi nii õppetöös kui ka sotsiaalses toimetulekus. Koolides töötavad tugispetsialistid (sotsiaalpedagoog/ sotsiaaltöötaja, logopeed, koolipsühholoog), toimib koolipoolsete täiendavate toetuste rakendamine (õpiabirühm – eripedagoogiline, logopeediline abi; meditsiiniline nõustamine, sotsiaalpedagoogiline abi; tavaõppe raames individuaalse õpiabi plaani rakendamine, täiendav õppetöö õppeaasta lõpus, klassikursuse kordamine), kooliväliste tugisüsteemide kaasamine (suunamine erispetsialistide juurde konsultatsioonile). Vastavalt pädevusele nõustavad koolis õpilasi klassijuhatajad, aineõpetajad, logopeed, sotsiaalpedagoog või sotsiaaltöötaja, psühholoog. Sõltuvalt hariduslikest erivajadustest võivad koolis omandada HEV-õpilased põhiharidust erineval viisil, sh käitumisprobleemidega õpilaste klass (12 õpilast), kasvatusraskustega õpilaste klass (12 õpilast), väikeklass, õpiraskustega õpilaste klass, lihtsustatud õppel olevate õpilaste klass (12 õpilast) jt (Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse § 51). Vajadusel võib muuta tunnijaotusplaani, vähendada või asendada õpitulemusi ning vähendada õppekoormust, kuid mitte alla 20 õppetunni õppenädalas. Samas on väga tähtsal kohal vastavate õppematerjalide ja –vahendite olemasolu, sh õpikud ja töövihikud, mille sisu ja ülesanded peavad vastama HEV-õpilaste võimetele. Kooli eesmärk on luua vastav õppekeskkond, kus oleks tagatud hariduslike erivajadustega laste võimetekohane õpetamine. **Alates 2016/2017. õppeaastast osaleb linn SPIN-programmis, mis on suunatud riskirühma kuuluvatele noortele. Programmi raames on koostöös SPIN-programmi ja FC Järvega avatud noortele Järve ja Ahtme linnaosas 3 rühma, kus nad teevad trenni ja osalevad sotsiaalseid oskusi arendavatel sessioonidel.**

3.8.1 Õigusrikkumiste analüüs aastate lõikes.

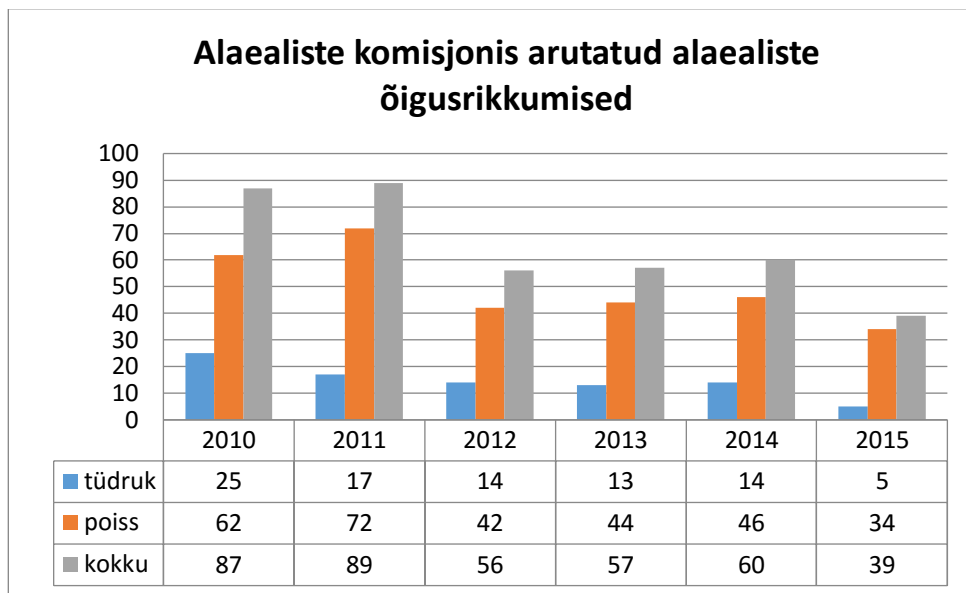
- Laste ja noorte (7-18.a.) poolt toime pandud süütegude (väär- ja kuritegude) üldarv langeb. Langeb ka koolikohustuse mittetäitmise, alkoholi tarvitamise, tubakatoodete kasutamise arv, kuid samas on tõusnud peksmist ja esmaste varguste arv.

3.9 Alaealiste komisjonis arutatud esma- ja korduvjuhtude arv

Tabel 22.

Aasta	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
süüteod kokku	87		89		56		57		60		39	
teostaja	tüdruk	poiss	tüdruk	poiss	tüdruk	poiss	tüdruk	poiss	tüdruk	poiss	tüdruk	poiss
	25	62	17	72	14	42	13	44	14	46	5	34

Allikas: Kohtla-Järve linna alaealiste komisjon

Joonis 28. Alaealiste süüteo.

Allikas: Kohtla-Järve linna Alaealiste Komisjon.

3.10 Laste ja noorte sõltuvusainete tarvitamine

Vaatamata Alaealiste Komisjoni positiivsetele statistilistele andmetele alkoholi tarvitamise ja suitsetamise kohta, tuleb tunnustada, et probleem on olemas. Esinevad ka narkokuriteod.

Politsei andmetel täiskasvanute ja laste poolt sooritatud on:

Tabel 23.

	2009. narkokuriteod	2010. narkokuriteod	2011. narkokuriteod
Ida-Virumaa	141	112	120
Kohtla-Järve s.h.	17	32	19

.Sõltuvusainete tarbijate arv.

Allikas: Ida-Viru Politseiprefektuur.

- Probleemi lahendamiseks kasutatakse vestlusi lastega, loenguid suitsetamise ja narkootikumide ning alkoholi tarvitamise kahjulikkusest, osutatakse nõustamisteenuseid.

3.11 Laste ja noortega tegelevad asutused

Kohtla-Järvel asub 3 munitsipaalhuvikooli (Kohtla-Järve Koolinoorte Loomemaja, Kohtla-Järve Kunstide Kool, Ahtme Kunstide Kool), mis lisaks haridusstandardit tagavatele koolidele pakuvad õpilastele võimalusi loometegevuseks, muusika-, kunsti-, tantsu-, tehnika jne. alaste teadmiste, oskuste, vilumuste omandamiseks ja isiksuse mitmekülgeks arendamiseks. Õppetöö huvikoolides toimub eesti ja vene keeles. Iga aasta õpib huvikoolides ligi **1200 noort**.

Kohtla-Järve linna õppeasutused teevad aktiivset koostööd noorsootööga tegelevate asutustega. Näiteks, Illuka vallas asuv Kurtna Noortelaager võtab suve jooksul vastu kuni 1200 last. Enamik neist on vene keelt rääkivad lapsed vanuses 7-17 aastat. Kurtna laagris on tagatud meditsiiniline abi ning toitlustamine viis korda päevas. 2017. aastal Kurtna Noortelaager ei tööta.

Kohtla-Järve Noortekeskus on Kohtla-Järve linna eelarvest finantseeritav kohaliku omavalitsuse asutus, mis tegeleb noorsootöö korraldamisega linnas. Noortekeskuse külastavus oli 2015. a ligi 2 500 noort aastas. Kokku oli hõivatud ligi 4 000 noort.

Vabatahtlikud abistavad aktiivselt ülelinnaliste ürituste läbiviimisel (Vastlapäev, Ahtme Päev) ning üle 20 vabatahtliku aitasid läbi viia erinevaid mänge neil üritustel. Kasutatakse kõiki võimalusi noorte arendamiseks, näiteks koolitused (koolitus "Laste ja noorte seksuaalne areng ja seksuaaltervise edendamine" ja Tallinna Ülikooli koolitus "Terviseilmajaam"). Aastate jooksul toimusid tänavatöö ja infotunnid (Ida-Viru Maakohus, noorsoopolitseiniku Svetlana Safronova loengud noortekeskuses, infotund Corrigo noortekabinetis).

Kohtla-Järve linna noorte kultuurielu kannavad ja hoiavad Kohtla-Järve Kultuurikeskus ja tema filiaal Sompalinnas, Ahtme ja Oru klubid ning linnaorkester. Linnas on keskraamatukogu, teatme- ja

lugemissaal, lasteosakond ja viis haruraamatukogu, põlevkivimuuseum ja tema üksused: "Valge saal" ja Virtuaalne filiaal.

3.12 Linnavalitsuse poolne initsiatiiv ja toetused tagamaks teenuste kättesaadavust

Linnas on toimiv optimaalne omanäoliste lasteasutuste võrk, mis pakub laste arenguks erinevaid võimalusi. Lasteasutustes töötavad kvalifitseeritud pedagoogid, sotsiaaltöötajad ja psühholoogid. Koolid ja lasteaiad teevad koostööd maakonna Rajaleidja keskuse nõustamiskomisjoniga. Seisuga mai 2016 oli komisjonis menetletud 59 Kohtla-Järve eelkooliealiste laste puudutavat taotlust (erirühma soovitamise, koolikohustuse täitmise alguse edasilükkamine) ja 49 taotlust kooliealiste laste kohta (koduõpe, õppekava soovitamise, õpitulemuste vähendamine, eriklassi soovitamise ja õppevormi soovitamise).

Lasteaedade ja koolide laste tervisedendamise seotud projekte ja üritusi toetatakse vastavalt linna eelarve võimalustele. Linna eelarvest eraldatakse raha iga-aastaste traditsiooniliste ürituste korraldamiseks. Need on laste liikumisspeod, võistlused ja üritused, laste suvised väljasõidud loodusesse, et lapsed saaksid viibida mere ääres või teistes looduslikes kohtades eemal saastatud linnaõhust.

Lasteaedades korraldatakse ka muid tervislikke eluviise toetavaid üritusi vastavalt lasteaia aasta tegevuskavale ja lasteaia õppekavale. Mõned näited tervislikku eluviisi toetavatest üritustest:

- tervisliku toitumise nädalad;
- leivanädal;
- südamenädal;
- spordinädal;
- tegevused teemadel: esmaabi, ohutegurid ja nende vältimine, ohutu liikumine ja liiklemine, kriisiolukorras käitumine;
- väljasõidud loodusesse.

Kõikides lasteaedades on loodud tervisemeeskonnad, kes tegelevad tervisekaitse ja tervise edendamise küsimustega. Lasteaedadel on koostatud riskianalüüs laste haigestumise ja vigastuste ennetamiseks ja keskkonna ohutuse hindamiseks.

Lasteaedade õuealadel on piisavalt ruumi liikumiseks ja füüsiliseks tegevuseks, osaliselt on uuendatud lasteaedade mänguväljakud, kuid **osa mänguväljakute vahendeid vajavad väljavahetamist.**

Koolieelsetes lasteasutustes kasutavad pakutavat teenust 1710 last (sh. 84 last eralasteaias).

Lasteaiateenust on üldjuhul mugav kasutada, kuna lasteaedade lähedusse pääseb nii autoga kui ka ühistranspordiga, ühistranspordi kasutamise puhul on jalgsi läbitavad maad suhteliselt väikesed, samuti on ühe linnaosa piires võimalik kuni lasteaiani minna jalgsi, vahemaad ei ole pikad, arvestades lasteaedade paiknemist elamurajoonis.

Lasteaia toidupäeva maksumuse otsustab lasteaia hoolekogu ja see on vahemikus 1,4 - 1,6 eurot päev. Lapsevanematel on võimalik taotleda soodustust lapse lasteaia toidukulu katmiseks vastavalt linnas kehtivale sotsiaaltoetuste maksmise korrale

Õpilased kasutavad transporti, mis viib õpilasi kooli ja kodukohta tagasi.

Kohtla-Järve linna vähekindlustatud peredel on võimalus taotleda erinevaid laste ja noorte mõeldud toetusi nt kooli, lasteaiatoidu; lasteaia ja huvikooli õppetasust maksmisest täielikku või osalist vabastust; koolitarvete soetamine, jms.

Seisuga 31.12.2015. a tegutses linnas 4 gümnaasiumi (Järve, Järve Vene, Täiskasvanute ja Ahtme Gümnaasium) ning 5 põhikooli (Erakool Intellekt, Slaavi, Tammiku, Kesklinna ja Maleva Põhikool). EHISE andmete kohaselt oli Kohtla-Järve statsionaarse õppega koolides (seisuga 20.11.2016. a) 3 433 õpilast, ning Täiskasvanute Gümnaasiumis (seisuga 20.11.2016. a) 171 õpilast (koos Viru Vangla osakonnaga).

Erivajadustega õpilaste osakaal koolides kasvab. EHISE andmete järgi on see linnas 13,5%. Kuid erivajadustega õpilaste hulka kuuluvad ka need õpilased, kelle kodukeel erineb õppekeelest ning kellele seetõttu on vaja rohkem abi ja tähelepanu. Näiteks Järve Gümnaasiumis sellel õppeaastal on neid õpilasi

103 (sh 1. ja 2.klasside õpilased). Nende jaoks on mõeldud lisatunnid ja konsultatsioonid, projekt koos Toila Gümnaasiumiga.

Keelekümlusklassides õppivad lapsed samuti kuuluvad sellesse kategooriasse. Neid on sellel õppeaastal 721 (40 klasskomplekti) 4 linna koolis.

Hariduslike erivajadustega õpilaste (ehk HEV õpilaste) toetamiseks on linna koolides loodud mitmekesised õppetingimused, sh. töötavad järgmised klassid: väikeklassid, LÕK ja TÕK-klassid, õpiraskustega õpilaste klassid, tundeelu- ja käitumishäiretega õpilaste klass, mitmes koolis on korraldatud ühele õpilasele suunatud õpe. Tagamaks võimetekohase hariduse kättesaadavust koolides töötavad erinevad tugispetsialistid (HEV koordinaatorid, sotsiaalpedagoogid/ sotsiaaltöötajad, logopeedid, koolipsühholoogid, eripedagoogid, tugi- ja abiõpetajad). Toimub koolipoolsete täiendavate toetuste rakendamine (õpiabirühm, eripedagoogiline, logopeediline abi; õpilaste ja vanemate nõustamine, sotsiaalpedagoogiline abi; tavaõppe raames individuaalse õppekava rakendamine, täiendav õppetöö õppeaasta lõpus). Kooliväliste tugisüsteemide kaasamine (suunamine erispetsialistide konsultatsioonile, suunamine maakonna või riiginõustamiskomisjonile).

Samas on väga tähtsal kohal vastavate õppematerjalide ja –vahendite olemasolu, sh. õpikud, töölehed ja töövihikud, mille sisu ja ülesanded peavad vastama HEV-õpilaste võimetele.

Koolides on koostatud plaanid tegutsemiseks tulekahju, pommihävarduste ja koolitulistamise korral.

Koolides on välja töötatud ja kättesaadavad kasutamiseks juhendid tegutsemiseks traumade, õnnetuste ja äkiliste haigestumiste korral

3.14 Laste keheline aktiivsus

Kohtla-Järve linna sporditegevus tugineb erinevatele spordiklubidele, millede tegevust toetatakse linna eelarvest. Tänapäeval linna spordiklubide registrisse on kantud 66 klubi, neist noortesportiga tegelevad 35 MTÜ-d. Käesoleval ajal linna spordiklubides tegelevad spordiga 2579 noort.

Vastavalt põhikooli ja gümnaasiumi riiklikule õppekavale õpetatakse kehalist kasvatust 1.-12.klassini (6 kuni 8 tundi igas kooliastmes).

Kohtla-Järve linnas on hästi toimiv koolisporti süsteem.

Koolisport on leidnud oma kindla koha linna spordiliikumises. Kohtla-Järvel peetakse traditsioonilist koolide kompleksvõistlust nimetusega „Kohtla-Järve Koolisportimängud“.

Kohtla-Järve koolisporti eesmärk on kujundada ja arendada noorte seas sportlikke harjumusi ja tervislikke eluviise. Tähtis pole võit vaid osavõtt. Oluliseks on õpilaste aktiivne kaasalöömine ning eesmärgikindlus.

Kohtla-Järve koolisporti ülesanne on kaasata aktiivsesse sportimisprotsessi rohkem koolilapsi ning lähendada spordivõõrast last spordile. Koolisporti võistlused pakuvad noortele eduelamuse võimalusi, rohkesti positiivseid emotsioone, rõõmu, rahulolu ja head enesetunnet, ergutavad omaalgatust.

Tänu sellele, et Kohtla-Järve linna 5 kooli on liitunud Tervist Edendavate Koolide võrgustikuga on üldine teadlikkus ja pädevus terviseküsimustes õpilaste seas paranenud. Õpilaste osalemine tervisele suunatud ürituste ettevalmistamisel ja läbiviimisel on kasvanud.

Kohtla-Järve linnas on tervisesporti tegemiseks loodud suhteliselt head tingimused, linnas on piisavalt erinevaid spordirajatisi. Heal tasemel on Ahtme linnaosa spordikeskus, Ahtme Gümnaasiumi ja Järve Gümnaasiumi uued jalgpalliväljakud, mida saavad kasutada kõik linna spordiühingud ja koolid. Vajadus on kaasaegse spordikeskuse järele Kohtla-Järve linnaosas.

Kergejõustikutreenerite jaoks puuduvad vastavad töötegemise tingimused.

Talvel on linlastele avatud ka liuväli - linna jäähallis.

Kolme kooli juures töötavad ujulad, kus peale koolieelikute ja koolilaste ujumistrennide on ka võimalus täiskasvanutel neid kasutada.

Kooli õppekava järgi kohustusliku õppeainena toimuvad kehalise kasvatus tunnid.

Linnas tegutsevad aktiivselt ukraina ja vene kultuuriühingud. Linna noortele kunstnikele korraldatakse näitusi Valges saalis ja linnavalitsuse fuajees ning kunstikoolides.

Kohtla-Järve linna spordielu toetub tugevatele klubidele, millede tegevust toetati linna eelarvest ja kõrge kvalifikatsiooniga treeneritele.

Kohtla-Järve linna sporditegevuse arendamisel on prioriteetseks laste- ja noortesport, mida toetatakse linnaeelarvest. Toetatavad spordialad on:

- 1) I grupi eelistatud spordialad: jalgpall, jäähoki, maadlus, kergejõustik, korvpall, ujumine, poks, judo, male ja tõstmine;
 - 2) II grupi spordialad: jõutõstmine, suusatamine ja võimlemine;
 - 3) III grupi spordialad: kabe, karate, kick-boxing, võistlustants, iluuisutamine, aeroobika ja taekwon-do.
- Laste – ja noortega tegelevad asutused pakuvad teenuseid, mis vastavad linna noorte vajadustele, huvidele ning nende vanusele.

Spordivaldkonnas jätkas linn laste- ja noorte sporditegevuse toetamist. 2015. aastal Kohtla-Järve linn eraldas noortesporti toetust 38-le spordiklubile summas 283 590 eurot laste ja noorte organiseeritud sporditegevuse korraldamiseks. Akrobaatilise võimlemisega (II grupp) tegelevatele noortele eraldati noortesporti toetust alates 5. eluaastast.

Koostöös linna spordiklubidega on korraldatud üle 30-ne koolinoorte tunnivälist spordivõistlust ja üritust ning Kohtla-Järve Koolispordi eelarve 2015. aastal moodustas 10 883 eurot, sh ka Eesti Koolispordi Liidu, Eesti Kultuurkapitali Ida-Virumaa ekspertgrupi ja Ida-Virumaa Spordiliidu eraldatud toetused.

Kord aastas toimub paremate sportlaste ja treenerite autasustamine.

3.15 Spordiüritused

Kohtla-Järve linna spordikalender on küllaltki tihe ja linnas korraldatakse iga aasta üle 100 rahvusvahelist, vabariiklikku- ja ülelinnalist spordiüritust. Linn toetas spordiürituste korraldamist summas 33 345 eurot.

Suuremad üritused: XVI Hans Kaiva mälestusvõistlused poksis, XVII Rahvusvaheline noorte korvpalliturniir “Järve-Jõhvi Karikas”, VIII Rahvusvaheline vabamaadlusturniir „Kuldkaru Open“, XXIX Euroopa meistrivõistlused kyokushin karates, Kohtla-Järve – Jõhvi maanteejooks, Rahvusvaheline noorte vabamaadlusturniir “Alutaguse Mõmmi”, Avo Talpase mälestusvõistlused kreeka-rooma maadluses, Rahvusvaheline noorte traditsiooniline kiirmaleturniir ja Ahtme rahvajooks.

Kohtla-Järve Spordiselts Kalev pakkus linna elanikele võimalust osaleda **tervisespordi üritustel** nagu: Kohtla-Järve linna kepikõnnipäevad, Vabariiklik tervisesari „Käime koos“, XVII Ahtme rahvajooks ja teised. Fitnessklubi Eriline näiteks viis läbi ajavahemikul 16.10-30.10.2015 projekti „Hakkame liikuma“, mida korraldati programmi „Tervislikke valikuid toetavad meetmed 2013-2014“ raames. Projekti sihtrühmaks olid väheliikuvad tööelised Kohtla-Järve linna elanikud.

Kohtla-Järve linna spordiklubidele eraldati võistlustel osalemiseks ja spordimeisterlikkuse tõstmiseks näiteks 2015. aastal 35 450 eurot.

Koostöös linna spordiklubidega on korraldatud üle 30-ne koolinoorte tunnivälist spordivõistlust ja üritust ning Kohtla-Järve Koolispordi eelarve 2015. aastal moodustas 10 883 eurot, sh ka Eesti Koolispordi Liidu, Eesti Kultuurkapitali Ida-Virumaa ekspertgrupi ja Ida-Virumaa Spordiliidu eraldatud toetused.

Sportimisvõimaluste tagamine

Sportimisvõimalusi pakkus linn ka oma spordibaaside kaudu. Nendeks oli Kohtla-Järve Spordikeskus ja üldhariduskoolide spordibaasid. Kohtla-Järve Spordikeskuse 2015. aasta eelarve täitmine oli 738 838 eurot + investeeringud 17 000 eurot. Kohtla-Järve spordiasutuste pakutud teenuste kättesaadavus oli tagatud keskmiselt 14-17 tundi päevas ja 7 päeva nädalas.

Tabel 24. Suuremad tööd:

Jrk nr	Tööde loetelu	Rahalised vahendid
1.	Jääväljaku betoonpõranda remontimine Spordikeskuse jäähallis	3 215,16 eurot
2.	Soojussõlme pumba vahetus Spordihoones, aadressil: Järveküla tee 44	3 598,80 eurot
3.	Tulekahjusignalisatsiooni paigaldus aadressil: Järveküla tee 44	13 344,48 eurot
4.	Hoone Spordi 2 katuse avariitööde teostamine	8 551,20 eurot Muinsuskaitse toetus
5.	Kohtla-Järve Kesklinna Põhikooli spordisaalikatuse renoveerimine	30 101,40 eurot

Aastal 2015 on lõpetatud renoveerimistööd Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi staadionil. Tööde maksumus oli 596 251,50 eurot.

4. Tervislik elu-, õpi- ja töökeskkond

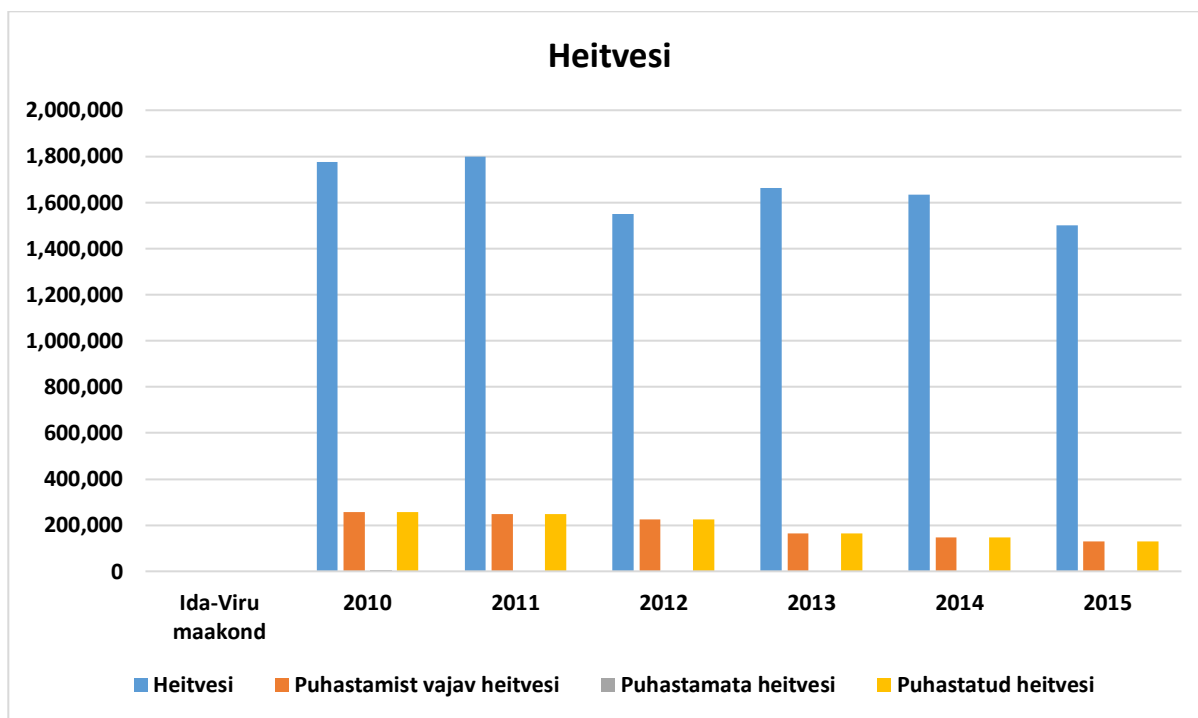
Üldised eesmärgid Keskkonnakaitse valdkonnas Kohtla-Järve linnas on:

- keskkonnakahjustuste ennetamine ja vältimine;
- jäätmemajanduse korrastamine linnaosade lõikes;
- linnakeskkonna viimine vastavusse Euroopa Liidu normatiividega;
- ettevõtete heitmete (õhku ja pinnasesse) miinimumini viimine;
- keskkonnasõbralikkuse populariseerimine;
- keskkonda mõjutavate tegurite hindamine ja analüüsimine.

2014. aastal pöörati suur tähelepanu linna õhukvaliteedile ning elanikkonna keskkonnateadlikkuse tõstmisele. Pidevat tehti koostööd erinevate ettevõtete kui ka linnaelanikega, võttes arvesse kõiki ettepanekuid, soovitusi ning kaebusi. Esitatud materjalide põhjal analüüsiti ning võeti vastu otsuseid, linna keskkonnaseisundi parandamise eesmärgil.

2015. aasta linna asutustes prioriteetseteks töödeks olid need, mis on seotud erinevate ettekirjutuste täitmisega: tuletõkkeuste paigaldamine, tuleohutussignalisatsiooni paigaldamine, hädavalgustuse paigaldamine, elektriseadmete normidega vastavusse viimine, tualettruumide remondid, õpperuumide remondid ja avariiremondid.

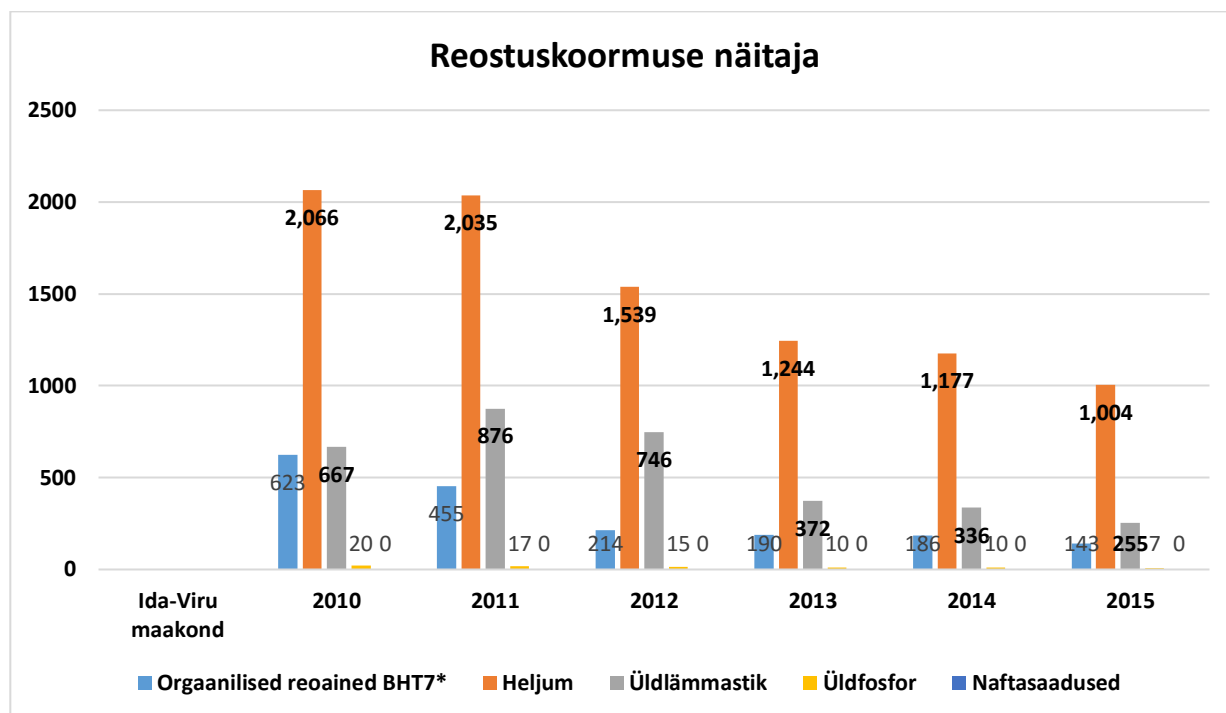
4.1 Keskkonna mõjurid (maakondlikud andmed): vesi

Joonis 29. Heitvesi. Maakondlikud andmed.

Allikas: Statistikaamet.

4.1.1 Reostuskoormuse näitaja. Ida-Viru maakond

Joonis 29. Reostuskoormuse näitaja. Maakondlikud andmed.

Allikas: Statistikaamet.

4.1.2 Õhu saastamine Ida-Viru maakonna tasemel.

Tabel. 25.

Ida-Viru maakond	Läämmastikoksiidid	Vääveldioksiid	Süsinikoksiid	Tahked osakesed	Lenduvad orgaanilised ühendid
2010	13 335.92	79 883.01	21 904.60	14 802.18	3 257.75
2011	13 441.07	69 686.17	18 312.36	29 528.64	2 764.41
2012	10 606.30	37 688.34	28 328.33	7 481.02	1 252.47

Allikas: Statistikaamet.

Kohtla-Järvel Kalevi tänaval asub riiklik õhumõõtejaam. Lisaks pistelisi mõõtmisi teostatakse Kohtla-Järvel Järveküla tee mõõtejaamas. Seiret teostavad Eesti Keskkonnauuringute Keskus ning Eesti Keskkonnauuringute Keskuse Virumaa filiaal.

Ida-Virumaal välisõhu kvaliteeti oluliselt mõjutab suurte elektrijaamade, põlevkivikaevanduste ning keemiatööstuste tegevus. Suurimaks probleemiks on spetsiifiliste ühendite, eelkõige fenooli ja vesiniksulfiidi sisaldus välisõhus.

Kohtla-Järve linnas küllaltki tõsiseks probleemiks tuleb pidada vesiniksulfiidi piirväärtust ületavat kontsentratsiooni, mis põhjustab ebameeldivat lõhna ja on aluseks elanikkonna kaebustele õhukvaliteedi kohta. Seega saasteallikateks on VKG territoorium ja OÜ Järve Biopuhastus.

Võrreldes 2011. aastaga oluliselt on langenud Kohtla-Järve välisõhus ammoniaagi kontsentratsioon, mis viitab välisõhu kvaliteedi paranemisele.

Mõõtmistulemuste põhjal võib öelda, et viimastel aastatel on välisõhu kvaliteet paranenud nii traditsiooniliste saasteainete, kui ka piirkonnale iseloomulike saasteainete nagu ammoniaak ja fenool osas.

(Allikas: Keskkonnaamet, Viru regioon).

4.1.3 Vesi

Piirkonna veetarve kaetakse peamiselt põhjavee arvelt. Põlevkivitööstuse suurimaks negatiivseks mõjuks on mõju põhjavee kvaliteedile ja kvantiteedile. Olulisema keskkonnamõjuga põhja- ja pinnaveele on Kohtla-Järve ja Kiviõli poolkoksi- ning Balti Elektri jaama ja Eesti Elektri jaama tuhaladestud.

31.12.2014 lõppes Kohtla-Järve piirkonna ühisveevarustuse rekonstrueerimise projekt, mille realiseerimise üldiseks eesmärgiks on kindlustada tarbijaile joogivesi, mille kvaliteet vastab EV sotsiaalministri määrusele.

(Allikas: Keskkonnaamet, Viru regioon)..

4.2 Tervisemõjude arvestamine linna elukeskkonna planeerimisel.

Arengukava andmetel Kohtla-Järve linnavalitsus tegeleb pidevalt joogivee kvaliteedi parendamisega.

Joogivee kvaliteet on võrreldes varasemaga oluliselt paranenud.

On kehtestatud 6 planeeringut: olulisemad on Järve linnaosas Metsapargi maaüksuse detailplaneering, mis hõlmab suurima metsapargiala, kuhu linna arenguvisiooni järgi kavandatakse luua kaasaegne sportimisvõimalusi pakkuv puhkeala koos seda teenindava ettevõtluse ja infrastruktuuriga. Teine suurema tähtsusega planeering on Ahtme linnaosas jalg- ja jalgrattatee detailplaneering.

2014. aastal oli lõpetatud joogivee trasside renoveerimise projekt, mille käigus Kohtla-Järve Järve linnaosas oli ehitatud ligikaudu 24 km veetorustikke, ehitustöid teostati terves linnas.

Sama projekti raames Ahtme linnaosas 2013. a renoveeriti ligikaudu 25 km veetorustikke.

Joogivee trasside rekonstrueerimise 3-nda etapiga alustatati 2015. aastal ja orienteeruvalt on projekti lõpp kavas 2016. aasta kevadel.

Peale avalikes kohtades suitsetamise keelustamise on olukord siseruumides suitsetamisega paranenud.

Kohtla-Järve linnas märkimisväärseid probleeme seoses müra või vibratsiooniga esinenud ei ole.

Linn on üks rohelisema taustaga Ida-Virumaa linnadest, mille 4177 ha suurusest territooriumist on 1/3 kaetud haljastusega. Linnal on ruumi ja reservi parkide ja puhkealade arendamiseks ja olemasoleva haljastuse selleks kasutamiseks. Linna jaoks on parkide ja haljasalade arendamine oluline, kuna Kohtla-Järve on tööstuslinn. Linna omapära – linnaosad asuvad üksteisest kaugel – toob kaasa ka raskusi, kuna igas linnaosas tuleb lähtudes selle iseärasustest, määratleda just sellele linnaosale sobivad haljastuse prioriteedid.

2015. aastal teostati Ahtme linnaosas kergliiklustee Ahtme – Vana Ahtme osa projekteerimis-ehitustööd.

Koostatud on Ahtme kergliiklusteede ja Metsapargi detailplaneeringud.

Tänavavalgustus Kohtla-Järve linnas 31.12.2015. aasta seisuga. Kohtla-Järve linnas on 130 km õhu- ja maakaabliliine, millest 67 km Järve, 40 km Ahtme, 11 km Sompas, 6 km Kukruses, 3,5 km Orus, 2,3 km Viivikonnas ja 0,6 km Sirgala linnaosades.

Järve, Ahtme, Sompas, Kukruses ja Orus õhu- ja maakaabliliinide 01.01.- 28.02.2015. a teenindamist teostas AS Elektro-Sistem, teenustasu oli 12 932,60 eurot ja 01.03.- 31.12.2015. a teenindamist teostas Empower AS, teenustasu oli 314 395,26 eurot. Teenustasu eest teostati töid, mis võimaldasid viia linnasutused ühise tänavavalgustuse süsteemi alla.

OÜ Järve Biopuhastus teostas KIKi kaasrahastamisel projekti nr 4208 „Kohtla-Järve linna Kukruse linnaosa sademeveekanalisatsiooni arendamine“.

Jäätmekäitlus. Jäätmevaldkonnas on Kohtla-Järve linnas loodud võimalused erinevate jäätmete äraandmiseks erinevatel tasemetel. Ida-Virumaal on oma prügila. Kohtla-Järve linnal on oma jäätmehoolduseeskiri ja pikaajaline jäätmekava. Linna territooriumil on olemas avalikud keskkonnajäätmete äraandmiseks sorteeritult (paber, taara jms).

Kohtla-Järve Linnavalitsuse spetsialistid tegelevad pidevalt keskkonnaseisundi järelvalvega. Näiteks 2014. aastal pöörati suur tähelepanu linna õhukvaliteedile ning elanikkonna keskkonnateadlikkuse tõstmisele.

2015. aasta jooksul tehti Ahtme, Sompas, Järve, Kukruses linnaosades 432 etteteatamist muru niitmise, jäätmete ladustamise, konteinerite puudumise kohta, prügiveo lepingute puudumise jm. kohta.

Kohtla-Järve linna territooriumil tegutseb kaks ohtlike jäätmete kogumispunkti, mis on varustatud turvakaameratega ja asuvad Järve ja Ahtme linnaosades. Kogumispunktide teenindamisega tegelevad firmad AS Ragan-Sells ja OÜ Ekovir. Koostöölepingute alusel tegutsevad linna territooriumil kolm taaskasutusorganisatsiooni MTÜ Pakendiringlus, MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon ning OÜ

Tootjavastutusorganisatsioon, kes reguleerivad pakendijäätmete (plastik, metall ja klaaspakend) kogumist. Samuti on linna haldusterritooriumile paigaldatud taara vastuvõtu automaadid ja vanade patareide kogumiskastid.

4.3 Transport ja teedevõrk

Arengukava andmetel 2005. a kinnitati Kohtla-Järve linna teederegister. Registri järgi on Kohtla-Järve linnas suhteliselt hästi arenenud asfaltkattega kaetud teede võrk, eriti Järve ja Ahtme linnaosades.

Hoolimata asfaltkattega teede kõrgest osakaalust teede kogupikkuse suhtes, on suureks probleemiks kujunenud teede seisukord ning hooldus.

2016. aasta alguse seisuga on Kohtla-Järve linna teede ja tänavate kogupikkus 184,524 km.

Kohtla-Järve linna arengukava eesmärgiks on teede ja tänavate järjepidev hooldamine, valgustamine, remontimine ja rekonstrueerimine. Kohtla-Järve linna tegevus teede ja tänavate valdkonnas sisaldab teede ja tänavate jooksvat ning kapitaalremonti, tänavapuhastuse ja tänavavalgustuse tagamist.

Rekonstrueeritud on Somp ja Kukruse linnaosade kaugküttetrassid (2011-2013).

2015. aastal alustas OV Ehitajate tänava rekonstrueerimise I etapi töödega (tähtaeg 01. juuni 2016. a), Ühistransport linnas on korraldatud 9 autobussiliinil ning kommertstransport 5-l. Bussiliinid kulgevad läbi Kohtla-Järve ja Sillamäe linna, Kohtla, Jõhvi ja Vaivara valla.

Igal aastal teenindatakse umbes 570 000 sõitjat ja tagatakse liiniläbisõit ca 1 290 000 kilomeetrit, kusjuures ainult 36% liinikilomeetritest kulgeb Kohtla-Järve territooriumil, ülejäänud läbivad teiste omavalitsuste territooriume.

Ühistranspordi teenusega on kaetud ja ühendatud kõik linnaosad.

On hea ühendus maakonnakeskusega.

Korraldatud on koolitransport: käiku pandud koolibussid (kooli ja tagasi) Somp – Järve linnaosa, Kukruse – Järve, Oru – Jõhvi – Ahtme linnaosa.

Samas ühistranspordi bussipark on küllaltki vana, puudub invatransport erivajadustega sõitjatele.

4.4 Alkoholi müüvad kauplused

- Müügikohtade arv, mis müüvad alkoholseid jooke, on Kohtla-Järve linnas 42 kohta ning toitlustamisega tegelevaid ettevõtteid (kohvikud, baarid, restoranid) 24 kohta. Antud arv on aastate jooksul olnud stabiilselt sama.

- Kohtla-Järve Linnavalitsusel ei ole oma alkoholipoliitikat, vaid lähtub Eesti riigi poolt kehtestatud alkoholimüügi piirangutest.

4.5 Tulekahjudes hukkunute ja vigastatute arv

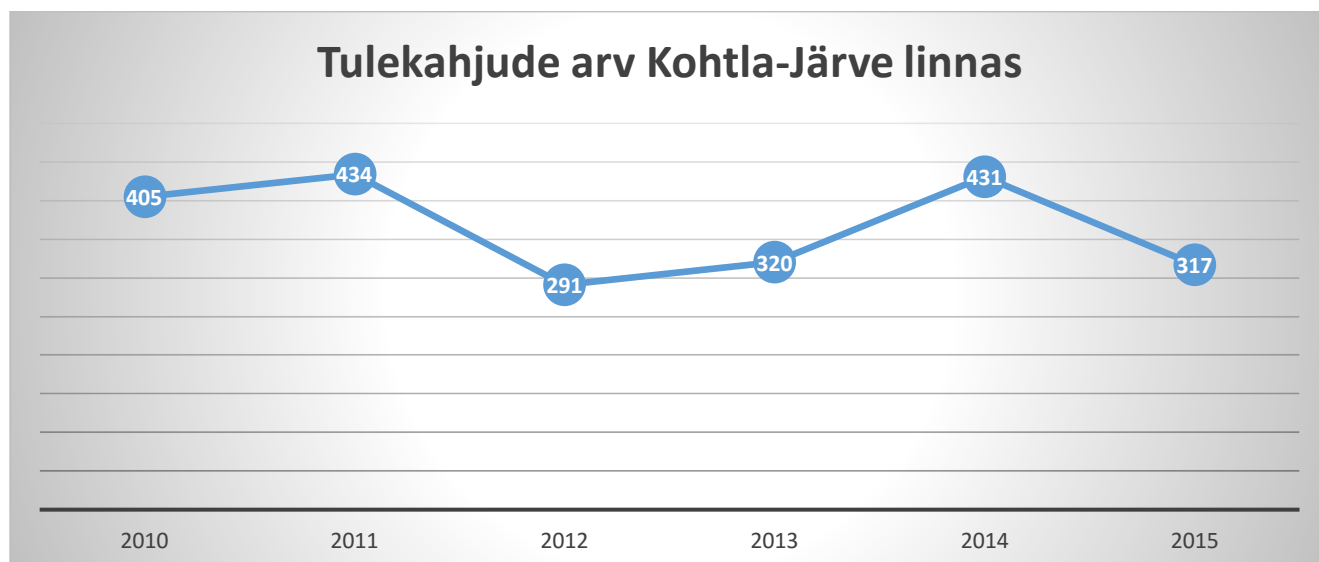
Tabel 26

Kohtla-Järvel	2013	2014	2015
Tulekahjudes hukkunud, arv	-	2	4
Tulekahjudes vigastatud, arv	1	-	1
Veeõnnetustes uppunud, arv	-	-	1
Kokku	1	2	6

Allikas: Statistikaamet.

- Tulekahjudes hukkunute ja vigastatute arv on vähenenud võrreldes aastatega 2009-2012.

4.6 Tulekahjude arv Kohtla-Järve linnas

Joonis 30. Tulekahjude arv.

Allikas: Statistikaamet.

- Tulekahjude arv oli eriti suur 2011. ja 2014. aastatel. Hukkus põlengus ka inimesi. Edasi oli tulekahjude arv suhteliselt võrdne.
- Tulekahjude arvu vähenemise põhjuseks on ühelt poolt inimeste suurem teadlikkus ja suitsuandurite kasutuselevõtt kodudes ning avalikes hoonetes. Kindlasti ka üheks mõjutajaks päästeameti nõudlikkus tuleohutuse alases järelevalves. **Tuleb jätkata inimeste teavitamist ja teadlikkuse tõstmist tuleohutuse osas.**

4.7 Päästeteenistuse registreeritud sündmused Ida-Virumaal

Tabel 27.

Sündmuse liik							
	Tulekahju	Tulekahjus hukkunu	Radioaktiivne saastumine	Kemikaalidega saastumine	Naftasaadustega saastumine	Loodusjõu põhjustatud sündmus	Lõhkekeha või -materjali plahvatus
Ida-Viru maakond							
2010	1 359	11	1	5	34	142	2
2011	1 361	10	3	13	36	213	2
2012	866	13	5	12	49	74	1
2013	1 116	4	4	4	58	145	0
2014	1 601	7	3	8	42	53	2
2015	1 168	8	1	13	36	107	1

Allikas: Statistikaamet.

5. Tervislik eluviis

Linna tervisenõukogu, linna asutuste aktivistide eestvedamisel on linnas edukalt toimiv tervist edendavate koolide ja lasteaedade võrgustik.

2011. aastal Tervise Arengu Instituudi poolt läbi viidud paikkonna tervisemõjurite uuringust selgus, et 36,6 % küsitlustest **hindavad** oma tervist heaks või väga heaks, 9,3 % hindavad oma tervist halvaks või väga halvaks. Esineb pikaajaline (krooniline) haigus või terviseprobleem 55,3 %, depressiooni sümptomid esinevad 23,2 %.

Tänu laste- ja linnaasutuste töötajate aktiivsele hoiakule ja tervislike eluviiside propageerimisest tulenevatele vaadetele on Kohtla-Järve linnas toimunud aasta-aastalt üha enam tervisedenduse valdkonda tutvustavaid ettevõtmisi, läbi viidud erinevaid kampaaniaid ning koolitusi.

Linnas on koostatud terviseprofiil, on alustatud mitmete projektidega.

Kohtla-Järve linnas osutatakse nõustamisteenust väga erinevatele riskirühmadele: erivajadustega inimestele, pikaajalistele töötutele, peredele, lastele, eakatele, sõltuvushäiretega noortele.

Peamised teenused:

Narkopreventsioon, ambulatoorne metadooni asendusravi, koduõendus, hooldusravi- ja hoolekanne, uimastiennetustöö, kutsesuunitlus, lastekaitsealane nõustamine, logopeedi nõustamine. sotsiaalnõustamine, psühholoogiline nõustamine, rehabilitatsioonialane nõustamine, sotsiaalnõustamine. Sotsiaalnõustamist saab nii individuaalselt, telefoni kui ka e-posti teel nii palju, kui inimesel on vaja. Sotsiaalnõustamise käigus selgitatakse koos kliendiga välja edasise nõustamise vajadus.

Psühholoogiline nõustamine aitab isikul saavutada paremat arusaama oma võimetest ja otsida lahendusi toimetulekut takistavatele probleemidele.

Perenõustamine on konkreetse pere juhendamine – abistamine inimsuhete, pereelu ja laste kasvatuses seotud küsimustes.

(Allikas: Sotsiaalministeeriumi koduleht).

5.1, 5.2 ,5.3 Alkoholi tarbimine. Suitsetamine. Narkootiliste ainete tarvitamine

Tabel 28.

Alkoholi tarvitamise sagedus viimase 12 kuu jooksul soo ja piirkonna järgi					
Põhja-Eesti Mõõdühik: Protsent	2006	2008	2010	2012	2014
Üldse mitte või mõned korrad aastas					
Mehed	24,4	20,7	22,6	27,9	31,8
Naised	41,1	42,7	47,7	45,3	46,6
Mõned korrad kuus					
Mehed	34,1	34,8	36,1	31,9	31,5
Naised	43,6	43,0	37,0	40,8	38,2
Vähemalt mõned korrad nädalas					
Mehed	41,6	44,5	41,2	40,3	36,7
Naised	15,3	14,3	15,3	13,9	15,3

Allikas: Täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring. TAI 2015

Tabel 2

Suitsetamine soo ja piirkonna järgi					
Põhja-Eesti	2006	2008	2010	2012	2014
Mittesuitsetaja	%	%	%	%	%
Mehed	27,1	29,0	28,2	27,8	31,2
Naised	49,4	54,2	51,0	48,4	49,0
Endine suitsetaja					
Mehed	26,6	26,6	28,2	27,1	34,7
Naised	23,2	21,9	25,2	22,7	26,4
Juhusuitsetaja					
Mehed	7,6	8,4	10,0	9,6	8,7
Naised	7,8	8,2	6,7	9,2	7,4
Igapäevasuitsetaja					
Mehed	38,7	36,1	33,7	35,6	25,5
Naised	19,7	15,7	17,1	19,7	17,2

Allikas: Täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring. TAI 2015

2015. aastal Tervise Arengu Instituudi poolt Ida-Virumaal läbi viidud uuringust selgus see, et suitsetavad iga päev 42,7% (2011. aastal 58,0 %) küsitlustest, alkoholi tarvitavad vähemalt mõned korrad nädalas 52% (2011. aastal 13,0 %) küsitletuist; 12,5 % uuringus osalevatest inimestest (vanuses 15–54) arvavad, et narkootilisi aineid on **lihtne** Ida-Virumaal hankida, samal arvamusel on 38,5% vanuses 25–34 aastat.

Allikas: TAI andmebaas

Märkus: Uuring toimus 2015

Uuringu küsimustele vastas inimesed vanuses 15 – 70 aastat.

Kohtla-Järve linnas korraldatakse üritusi riskigruppi kuuluvatele noortele ja nende peredele sotsiaal- ja psühholoogilise abi osutamiseks.

Lastevanemate nõustamine (tervishoiutöötaja, logopeed, lasteaeda ja kooli kutsutud spetsialistid).

2015. a Noortekeskus esitas projekti „Riskilaste toetusprogrammi rakendamine läbi noortekeskuste“.

Toimus koostöö rehabilitatsioonikeskusega Corrigo, Tervise Arengu Instituudiga, spordiklubiga Rovestnik, Ida-Viru Keskhaiglaga ja internetiportaaliga www.terviseinfo.ee.

Suvel toimus aktiivne töö koos koolilaagritega: lastele õpetati õuemänge ja korraldati ühisüritusi, kokku oli tegevusse kaasatud 2 466 last ja noort.

Toimus AIDSi ja HIVi vastaste, narkomaania, alkoholismi ning kuritegevuse ärahoidmisega seotud ürituste läbiviimine.

Toimused infotunnid, loengud ja mängud erinevatel teemadel (elukutse, tervis, seksuaalne kasvatus, enesekaitse). Noortekeskuse noorsootöötajate poolt on läbitud tuleohutusalane koolitus, 4-tunniline koolitus „Laste ja noorte seksuaalne areng ja seksuaaltervis“, samuti osalesid ka terviseedenduse võrgustike liikmete koolitusel.

6. Terviseteenused

6.1 Tervishoiuteenused. Haiglad omandivormi, liigi ja maakonna järgi

Tabel 29.

	2015
Avalik ja erasektor kokku	
Haiglad kokku	7
Keskhaigla	1
Üldhaigla	1
Erihaigla	1
Kohalik haigla	1
Avalik sektor	
Haiglad kokku	3
Keskhaigla	1
Üldhaigla	1
Õendushaigla	1
Erasektor	
Haiglad kokku	4
Õendushaigla	2
Erihaigla	1
Kohalik haigla	1

Tänapäeval on haiglad muutumas tervisekeskusteks, kus tervisedendus, ennetus ja rehabilitatsioon on põimunud raviga. Teiselt poolt püüeldakse parema diagnoosimise ja ravi poole, soetades parimaid diagnostikaseadmeid.

Tervist edendavate haiglate (TEH) liikumine püüab arendada just esimesena mainitud suunda. Ida-Viru Keskhaigla kuulub Eesti TEH võrgustikku, HPH võrgustikku.

Sanatoorset ravi pakuvad linnaelanikele Toila SPA ja Narva-Jõesuu sanatooriumid.

Professionaalset tervishoiuteenust, tervisepakette nii ettevõtete töötajatele kui ka eraisikutele ning tervishoiuteenust osutatakse Narvas, Jõhvis, Kohtla-Järvel.

Psühhiaatrilist ravi osutatakse SA Narvas Haiglas ja SA Ahtme Haiglas.

Tervishoid:

Suurima meditsiinivaldkonna tegevuseesmärkidest täideti enamus, millega seoses investeeringutega võib esile tuua statsionaaris LOR-kabineti rajamist ning oftalmoloogia uue operatsioonimikroskoobi soetamist, töö ümberkorraldamises patsiendi ohutuse reeglistiku rakendamist kirurgias ja anestesioloogias.

Mõned kavandatud investeeringud kandusid käesolevasse aastasse, jätkuvad ka mitmed IT-ga seotud arendused: ESTERis ühtse haigusloo arendamine ning EKG-de sisestamine ESTERisse.

2015. aasta tegevuskavast täideti enamus eesmärke. Suurima muudatusena võib esile tuua uue dokumendihaldussüsteemi rakendamist ning juhtimissüsteemi dokumentide nähtavaks muutmist siseveebis. Tervisekeskuste arendamisega seotud tegevused ja investeeringuteks taotluste esitamine kandus üle 2016.aastasse. Haldusteenistus sai plaaniliste remonditöödega hakkama.

Projektidest lükkusid 2016.aastasse Ilmajaama 10 meditsiinijäätmete kahjustustamiskeskuse fassaaditööd ning osaliselt ka IT-serveriruumi rekonstrueerimine.

2016. a tegevuskavas nähakse ette uue hoone planeerimist ning tervisekeskuste uuendamiseks investeeringute taotlemist.

Koostöös Tartu Ülikooli Kliinikumiga valmistatakse ette keemiaravi osutamist IVK- haiglas.

Suuremad meditsiinitehnikaalased investeeringud on kavandatud täisdigitaalse lamedetektoriga ülesvõtte ja läbivalgustusseadme, endoskoopiatorni, bronhoskoopiakabineti aparatuuri, arkoskoobi, hingamisaparaadi ja monitoride soetamiseks.

Haldusteenistuse suurimaks väljakutseks 2016. aastal kujuneb 18 voodikohaga nakkuskorpuse projekteerimise lõpetamine ja ehituse alustamine Tervise 3. Jätkuvad renoveerimisetööd G-korpuses, kavas on meditsiinijäätmete kahjustamiskeskuse, patoloogikorpuse ja toitlustusploki fassaadi soojustamine. Plaanis on soetada üks kaubik ja väikebuss ning köögitehnikat.

Ida-Viru Haigekassa tasub kindlustatu tervishoiuteenuste eest ainult siis, kui raviasutusel on olemas leping haigekassaga.

SA Tartu Ülikooli Kliinikum, SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla, AS Ida-Tallinna Keskhaigla, AS Lääne-Tallinna Keskhaigla ja SA Tallinna Lastehaigla lepivad endiselt lepingumahu kokku iga haigekassa piirkondliku osakonnaga eraldi. Nendes haiglates võivad olla erinevad ooteajad erinevate piirkondade kindlustatutele.

Haigekassa tasub ainult nende tervishoiuteenuste eest, mis on "Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste loetelus" ning mille osutamiseks on meditsiiniline näidustus.

SA Ida-Viru Keskhaigla pakub raviteenuseid kõigil keskhaiglale ette nähtud erialadel: erakorralist arstiabi, ambulatoorset arstiabi, statsionaarset arstiabi, hambaravi, taastusravi, hooldusravi. Haigla juures töötavad: nõustamiskabinetid, ennetuskabinetid, densitomeetria kabinet, südameveresoonkonnahaiguste profülaktika kabinet, suitsetamisest loobumise nõustamise kabinet, reisimeditsiini nõustamise kabinet (vaktsineerimiskabinet), perekool, tervisekontroll ja tervishoiuhoid, HIV/AIDSi nõustamiskabinet, AIDSi anonüümne nõustamiskabinet, jalaravikabinet. Haiglas on kokku ca 280 voodikohta.

6.2.Olulisemad projektid

Kohtla-Järve linna asutused võtavad aktiivselt osa projektide ettevalmistamisest ja läbiviimisest.

Näiteks 2015. a linna koolid võtsid osa 159 projektist (2014. a – 131 projekti, 2013. a – 144 projekti, 2012. a – 146 projekti ja 2011. a – 161 projekti). Kohtla-Järve koolid olid kõige aktiivsemad projektide esitajad Ida-Virumaa Omavalitsuste Liitu (2015. a olid IVOL'i poolt toetatud 27 projekti üldsummaga 10 820 eurot).

Toimusid koolisisesed projektid, koolid võtsid osa ka piirkondlikest, vabariiklikest ja rahvusvahelistest projektidest:

Osalemine vabariiklikes projektides ja programmides:

- Suitsuprii klass;
- Sotsiaalministeeriumi koostöös Tervise Arengu Instituudiga tõenduspõhine vanemlusprogrammi „Incredible Years” (IY) pilootprojekt;
- programm "Päikeselaager" sotsiaalprogrammi alusel (laager 200 lapsele toimetulekutoetust saavatest peredest);
- „Sussid OHOHO“);
- ANK projekt 'Hei, tule mängima';
- jätkus ENTK toetatud projekt „Riskilaste toetusprogrammi rakendamine läbi noortekeskuste“;
- Südamenädal;
- Keskkonnaameti Iisaku Looduskeskuse ja RMK Kauksi Looduskeskuse õppeprogrammid („Soo“, „Tiik“, „Linnud“, „Mets“);
- Keskkonnaameti õppeprogrammid (prügi sorteerimine, veekasutus);
- Ohutu liiklemine – Politsei- ja Piirivalveameti Ida Prefektuur;
- Jalgratturite liiklemiskoolitus – Politsei- ja Piirivalveameti Ida Prefektuuri Noorsoopolitsei, Maanteeamet;
- Tuleohutuse koolitused koolidele – Päästeameti Ida Päästekeskus;
- „Tagasi Kooli“ – Swedbank;
- Noorte Energiafondi stipendiumid;
- Koolispordi Liidu ja Korvpalli Liidu projektid (Dumple rahvastepall, 1 000 kooli);
- Töövarjupäev;
- Teater maale;
- Üritused Tervist Edendava Kooli programmi raames;
- Integratsiooniprojekt „Minu Riik“ – Riigikogu külastamine;
- Entrum (ettevõtliku mõtteviisi kasvatamine, ideede ja oskuste realiseerimine);
- Ettevõtlik Kool;
- Reipalt koolipinki;
- Kiusamisest Vaba Kool – kooli vägivalda teemaline ennetustöö
- Roheline Kool (teadvustamine loodushoiu ja keskkonnasäästlikkuse vajalikkusest);
- Haridus- ja Teadusministeeriumi, Päästeameti, Maanteeameti, Ida Prefektuuri Noorsoopolitsei, Keskkonnaameti, RMK, Eesti Metsaseltsi, KIK, HITSA, MTÜ Omnibuss, Eesti Meremuuseumi, Henkel Balti OÜ, Maxima Eesti OÜ, Eesti Tehnoloogia kasvatus Liidu, AS Kuusakoski konkurssides ja võistlustes osalemine.
- Eesti-Läti-Vene piiriülese koostöö programm „Meditšiinilise informatsiooni ja konsultatsioonide kättesaadavuse tõstmine“ – 01.01.2012 - 31.03.2014 jmt.

Projektitöö toetajateks olid:

- **Ministeeriumid:** Haridus- ja Teadusministeerium, Kultuuriministeerium, Põllumajandusministeerium, Sisekaitseministeerium;
- **Omavalitsus:** Ida-Viru Omavalitsuste Liit, Illuka Vallavalitsus;
- **Teadusasutused:** Tervise Arengu Instituut, Soome Instituut, Tartu Ülikool. TTÜ Virumaa Kolledž..
- **Organisatsioonid ja ühingud:** maakondlikud ainesektsioonid, spordiklubi HITO, Eesti Koolispordi Liit, Eesti Kehalise Kasvatuse Liit, Eesti korvpalliliit, Alutaguse Malev, Punane Rist, Eesti Olümpiaakadeemia, Kaitseliit, Iisaku Looduskeskus, RMK Kauksi Looduskeskus, Eesti Energia, Suurbritannia Saatkond, Laste ja noorte Elava Ajaloo klubi „Loki rebased“, Euroscola, Eesti Noorteühenduste Liit, Ida-Virumaa Spordiliit;
- **Sihtasutused ja fondid:** HITSA, SA Keskkonna Investeeringute Keskus, Eesti Kultuurkapital, SA Eesti Teadusagentuur, SA Archimedes, SA Innove, Dream Foundation, Vaata Maalima SA;
- **MTÜd:** Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts, MTÜ Lastekaitse Liit, MTÜ Meie Järve, Eesti Metsaselts; MTÜ Looduse Omnibuss, Rahvakultuurikeskus;
- **Ametid:** Päästeameti Ida Päästekeskus, Politsei – ja Piirivalveameti Ida Prefektuur, Keskkonnaamet; Kohtla-Järve päästekomando;
- **Firmad, kampaaniad ja ettevõtted:** Viru Keemia Grupp, Konju mõisa talu, Polvenauto OÜ.

Allikas: Kohtla-Järve linnavalitsuse andmed

II KOKKUVÕTE

Kohtla-Järve linnas on sündimus langenud alates 2005. aastast. Sünde on olnud peaaegu poole vähem kui surmasid. Loomuliku iibe kordaja Kohtla-Järvel on madal võrreldes kogu Eestiga, peaaegu 4 korda madalam.

Rändesaldo Kohtla linna ja teiste Eesti linnade ning maakondade vahel on negatiivne, eriti 2010-2011. aastatel. Ülevaade erinevate vanuste lõikes näitab, et tööeline elanik (15.-65.- aastane) rändab linnast välja ja sisse rändab enam ülalpeetavaid noori (0-14.aastaseid) ja pensioniealisi (üle 65.aastaseid) inimesi. Statistikaameti andmete järgi võib kinnitada, et vähenenud on kasvajate avastamise protsess, vähenenud on surnud inimeste suhtarv pahaloomulistesse kasvajatesse, vereringeelundite haigustesse ja õnnetusjuhtumitesse. Majanduslangus hakkas töötusele mõju avaldama 2008, ning alates 2008. aastast on märkimisväärselt suurenenud töötuna riigipoolset tuge vajavate inimeste arv.

Töökoha olemasolu on üks olulisemaid tervisemõjureid. Töötute arv Kohtla-Järvel on olnud maakonnas kogu aeg kõrgeim. Suhtelises vaesuses elavate isikute osakaal Kohtla-Järvel on suhteliselt kõrge.

Kohtla-Järvel on loodud mitmeid võimalusi elanike kaasamiseks erinevatesse otsustusprotsessidesse ja tegevustesse. On loodud erinevaid ühinguid, seltse, kolmanda sektori ühendusi. Kohtla-Järvel on moodustatud institutsionaalsed komisjonid, millesse on kaasatud volikogu ja linna esindajad, kes kannavad edasi kogukondlikke vajadusi ja ideid.

Kohtla-Järve jaoks on laste ja noortega tegelemine oluline valdkond. Nad on sihtgrupp, kellele tuleb võimaldada parimad eneseteostuse võimalused ning turvaline elukeskkond.

Laste ja noorte õiguste kaitset tagavad Kohtla-Järve Linnavalitsuse sotsiaalteenistus, lastekaitse koostöös koolide, lasteaedade ja teiste ametkondadega. Kolmandas sektoris tegutsevad aktiivselt laste õiguste tagamisel Kohtla-Järve Noortekeskus ja teised organisatsioonid.

Kohtla-Järvel on süsteemselt toimiv ja ühiskonna arenguid arvestav noorsootöö, mis on avatud uuele, samas traditsioone väärtustav. Erinevatele sihtgruppidele pakutakse mitmekülgseid võimalusi arendava vaba aja sisustamiseks ja luuakse pidevalt uusi võimalusi linna lapsesõbraliku maine kujundamisel. Erivajadustega lastele on loodud võimalused huvitegevuseks mitmel tasandil.

Andekatele on loodud võimalus arenguteks erinevate teaduskoolide näol. Samas pakutakse lapsevanematele, lastele ja lastega tegelevatele spetsialistidele erinevaid nõustamisteenuseid: psühholoogiline, eripedagoogiline- ja logopeediline, sotsiaalpedagoogiline ja karjäärinõustamine. Analüüsides Kohtla-Järvel alaealiste poolt toimepandud kuritegusid, ilmneb, et nende arv ja osakaal üldistest kuritegudest on vähenenud.

Probleemidena võib aga välja tuua järgmised kitsaskohad:

- Kohtla-Järve linna 50 % üldhariduskooli ja lasteaedu ei ole kaasa läinud tervist edendavate koolide ja lasteaedade liikumisega.

- üldine laste ja noorte füüsiline aktiivsus võiks olla kõrgem;

- eelarve nappuse tõttu koolides on vähe huviringe;

Kohtla-Järve linn on kohaliku omavalitsusena viimasel kümnendil kogunud tuntust kui sporti toetav ja tulemustele orienteeritud linn, kus on pikaajalised traditsioonid,

Kuid viimaste aastate linnakassa vähenev tulubaas on kahandanud toetusi harrastusspordile.

Linnas on küll erinevaid spordirajatisi, kuid 30-40% elanikel on sissetulek

suhtelise vaesuse piirist madalam, selletõttu on rajatiste kasutamine vähene, kuna inimestel puuduvad rahalised võimalused kasutada tasulisi sportimise võimalusi.

Kohtla-Järve on rohkete rohealadega hea elukeskkond, mis pakub linnaelanikele laialdasi võimalusi lihtsalt jalutamiseks kui ka tervisesportimiseks.

Kõik Kohtla-Järve linnaosad on ühistranspordiga kaetud, kuid eelarve tulubaasi ebapiisavuse tõttu on vähendatud liinimahte. Bussipark vajab uuendamist.

Linna üldine kaetus tänavavalgustusega on rahuldav, kuid on linnaosasid, kus valgustus ei ole veel piisav.

Kuritegude arv (registreeritud kuritegudena käsitletakse kõikide Eestis menetlusasutuste: politsei, prokuratuur, Maksu- ja Tolliamet, Piirivalveamet jne sündmusi, mille puhul on alustatud kriminaalmenetlust) 1000 elaniku kohta on Kohtla-Järve linnas teiste suurlinnadega (Tallinn, Tartu, Narva) võrreldes keskmine

Liiklusõnnetuste ja liiklusõnnetustes vigastatute arv on Kohtla-Järve linnas aasta-aastalt vähenenud.

Kohtla-Järve linn on rakendanud oma arengukava tegevuskava koostamisel WHO Euroopa Tervislike

Linnade põhiprintsiipe ja säästva arengu põhimõtteid.

Tervisedenduse valdkonnas on linnavalitsusel rida partnereid, kellega koos viiakse läbi tervisedenduslikku tegevust, korraldatakse üritusi, läbi mille kujundatakse tervislikku hoiakut elanike seas. Nendest aktiivsemad on Ida-Viru Maakonna tervisenõukogu, Slaavi Põhikool, Ahtme Gümnaasium, Ühisgümnaasium, Järve Vene Gümnaasium, Tervist Edendavad Lasteaiad, Kohtla-Järve Spordiselts Kalev, Kohtla-Järve Spordihuviklubi ja paljud teised.

Kohtla-Järve linnal puudub **tervisedendaja ametkoht**, mille tõttu ei ole võimalik igapäevaselt järjepidevalt tegeleda elanikkonnaga tervisedenduse valdkonnaga.

Tervisealase teabe kättesaadavust võib lugeda rahuldavaks, kuid efektiivsemaks osutub ikkagi vahetu suhtlemine elanike erinevate sihtgruppidega. Rohkem oleks vajalik läbi viia koolitusi elanikele tervislikust elustiilist ja tervislikest valikutest.

Vajalik on läbi viia uurimusi ja küsitlusi, et selgitada välja linna elanike tervisekäitumist ja harjumusi. Tervishoiuteenuste osas on tagatud nii esmatasandi kui ka eriarstiabi. Perearstide arv rahuldab linna tasandil. Probleemiks on mõningate erialaarstide vähesus Ida- Viru Keskhaiglas, mis tingib vastavate järjekorra pikenemise erialaarsti vastuvõtule.

SA Ida-Viru Keskhaigla on tervishoiuasutus, mis osutab statsionaarset ja ambulatoorset eriarstiabi ning sellega seotud tervishoiuteenuseid kõigile Virumaa elanikele. 2015. aastal jätkas SA Ida-viru Keskhaigla põhitegevusena meditsiiniteenuste osutamist eelnevatel aastatel väljakujunenud struktuuriga ja asukohtades mõnevõrra suuremate mahtudega. Meditsiini teenuste maht oli 31,5 miljonit eurot (2014. aastal 29,1 miljonit eurot). Põhiliseks lepingupartneriks on Eesti Haigekassa. Haigla patsientide vajadused arstiabile ning haigla üldine teenuste pakumise võimekus kasvavad kiiremini kui lepingumahud haigekassaga. 2015. aastal osutas haigla raviteenuseid võrreldes lepinguga rohkem ca 3,1 mln euro ulatuses, sh. ambulatoorses ja päevaravis ca 10%, statsionaarses ravis ca 15% enam kui lepingumahud, millest Haigekassa kattis osalise tasuna 1,1 mln eurot. Võttes arvesse ka ravijärjekordades olevate patsientide arvu kasvu, on lähiaastatel jätkuvalt näha komplitseeritud olukorda ravi planeerimisel haigekassaga lepinguid sõlmides kui ka jooksvalt lepingute täitmisel.

Olulise uue teenusena alustas haigla mittemeditsiinilise üldhooldekodu ja päevase hooldusteenuse pakumist Järve linnaosas asuvas korpuses.

Tervishoiutöötajatega on kõik koolid ja lasteaiad kindlustatud. Probleemiks on koolitervishoiu kontseptsiooni puudumine riigi tasandil.

Välisõhu seisund linnas on eelkõige seotud põlevkivi tootmise ja keemiatööstusega.

Saasteainetest on esikohal vääveldioksiid. Piirnormide ületamisi on esinenud vesiniksulfiidi, ammoniaagi, fenoolide, formaldehüüdide ja tahkete osakeste osas.

Suured muudatused on toimunud olmevee puhastamises. On rekonstrueeritud Kohtla-Järve reoveepuhastid Veevarustuse, olmekanaliseerimise, sademeveesüsteemi arendamisele ja moderniseerimisele pöörab Kohtla-Järve linn suurt tähelepanu ja tegutseb selles suunas pidevalt, kuna linnaelanikud peavad saama kvaliteetse ja hästi kättesaadava vee- ja kanalisatsiooniteenuse.

Kohtla-Järvel on käivitatud veevarustuse ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimisprojektid, mis on suunatud elanikkonna kvaliteetse joogiveega varustamisele ja keskkonnaseisundi paranemisele. Kohtla-Järve piirkonna joogivee trasside renoveerimise projekt (kuhu kuulub Järve ja Ahtme linnaosade joogivee süsteemide rekonstrueerimine) alustati 2011. aastal.

Maakonnas töötab 9 prügilat, mida kasutavad linna asutused ja elanikud

Kuritegude ärahoidmiseks on oluline ennekõike teavitustöö läbi infopäevade, meediakampaaniate ning trükiste väljaandmise. Samas on tähtis ka elukorralduse parandamine organiseeritud vaba aja veetmise võimaluste, terviseradade loomise ja turvalisuse tõstmisega ning koostöö erinevate institutsioonide vahel, kes vastutavad kuritegevuse ennetamise eest.

Tulekahjusid oli 2013. aastal Ida-Virumaal 1168 (2008 - 2 569), Kohtla-Järvel 317 (2006 – 631).

Ennetustegevuseks on Päästeameti poolt käivitatud õppeprogrammid haridusasutustele, projekt “Kodu tuleohutuks”, “Hoia end ja aita teist”.

Tervislikke eluviise toetatakse üritustega nagu Südamenädal aprillikuus, Südamepäev septembrikuu lõpus, HIV/AIDSi vastu võitlemise päev. Kooliõpilased osalevad võistluses “Suitsuprii klass” ja paljudes teistes üritustes. Eriti palju üritusi tervislikust eluviisist toimub lasteaedades.

Negatiivsena võib välja tuua, et Sompas, Orul, Sirgalas, Viivikonnas elavatel riskigruppi kuuluvatel elanikel kas puudub info toetavate võrgustike ning tervist edendavate teenuste kohta või on see puudulik.

Sageli puudubka inimestel endil initsiatiiv, leidmaks võimalusi ja abi oma probleemide lahendamisele. Alkoholi regulaarselt tarbijate arv on maakonnas ja linnas väiksem kui Eestis keskmiselt. Puudega inimeste osakaal Ida-Viru maakonnas järjest suureneb, mis viitab krooniliste haiguste sagenemisele. Probleemkohaks on suitsetamine ja uimastite tarbimine (eriti noorte seas). 2015. aasta lõpu seisuga on Kohtla-Järve linna teede ja tänavate kogupikkus 184,524 km. Kohtla-Järve linna arengukava eesmärgiks on teede ja tänavate järjepidev hooldamine, valgustamine, remontimine ja rekonstrueerimine. Kohtla-Järve linna tegevus teede ja tänavate valdkonnas sisaldab teede ja tänavate jooksvat ning kapitaalremonti, tänavapuhastuse ja tänavavalgustuse tagamist. Kohtla-Järve arengukavas toodud linnatranspordi valdkonna eesmärkideks on hästi arendatud ühistransport ning hästi korraldatud liiklus ja parkimine. 27.03.2014 kinnitas SA Keskkonnainvesteeringute Keskus Ühtekuuluvusfondi projekti „Kohtla-Järve põlevkivitööstuse ohtlike jäätmete keskkonnanõuetele mittevastava prügila nõrgvee ja saastatud sademevee puhastussüsteemi parendamine“. Projekti maksumus on EUR 4 012 706, mida finantseeris täies ulatuses Ühtekuuluvusfond. Projekt näeb ette projekteerimis- ja ehitustööde teostamise Kohtla-Järve reoveepuhasti laiendamiseks, et võimaldada Kohtla-Järve poolkoksi prügila nõrgvee nõuetekohast puhastamist reoveepuhastil. 31.12.2015 seisuga ühendati Keskkonnaministeeriumi omandis olev põlevkivitööstuse ohtlike jäätmete prügila nõrgvee kogumismahutid Kohtla-Järve reoveepuhastiga. 2016. aasta jooksul jätkatakse töid Kohtla-Järve reoveepuhasti laiendamiseks. Kokkuvõtteks võib tõdeda, et terviseprofili koostamisega on linnas valminud tervikmaterjal, mis kaardistab kogu linna elanikkonna elu ja oluga seotud tegevusi ja fakte ning mille põhjal on tulevikus võimalik planeerida linna vajalikke tegevusi, et säilitada elanikkonna jaoks olemasolevaid tervisega seotud objekte ja tegevusi ning leida uusi väljundeid uute väljakutsete jaoks. Linnas kasutatakse erinevaid võimalusi, tunnustamaks ja motiveerimaks inimesi, kes panustavad oma tegevusega linna arengusse. Linna kõrgeim autasu on Linna Aukodanik. Maavanema poolt antakse Maakonna Teenetemärki, tänukirju. Linnavalitsuse poolt antakse tänukirju, avaldatakse Aasta õpetaja jm.

Mis on linnas positiivset:

- töötus on hakanud vähenema
- areneb turism
- keskmine brutotulu on tõusnud
- on korrastatud teedevõrku
- on rajatud ja rajatakse kergliiklusteid
- on paranenud õhu- ja veekvaliteet
- on vähenenud alaealiste kuritegevus
- on vähenenud tulekahjudes ja liikluses hukkunute arv
- uued spordi- ja vabaajarajatised ning võimalused
- liikumisaktiivsus on kasvanud
- regulaarselt alkoholitarvitajate hulk on vähenenud
- terviseteadlikkus on mõningal määral tõusnud
- Eesti keskmisest madalam ülekaaluliste koolilaste osakaal
- alkoholist tingitud liiklusvigastuste näitaja on madalam Eesti keskmisest
- tööõnnetuste madal tase
- SA Ida-Viru Keskhaigla teenindus.

Mis ei ole hästi:

- madalaim iive
- negatiivne rändesaldo
- laste ja noorte arvu vähenemine
- tööhõive määr on üks madalamatest Eestis
- Eesti keskmisest madalam brutopalk
- kõrgeim suhtelise vaesuse määr
- õhusaaste
- raseduse ajal suitsetajate kõrge osakaal
- haigestumised tuberkuloosi ja viirushepatiiti, kõrge seksuaalsel teel levivate haiguste levik

- madal tervise enesehinnang
 - varajaste surmade (enne 65.eluaastat) suur osakaal
 - pikaajaliste, krooniliste haiguste kasv
- Eeltoodut arvesse võttes, on koostatud Ida-Viru maakonna tervisedenduse tegevuskava aastateks 2014-2018

III KOHTLA-JÄRVE TERVISEDENDUSE TEGEVUSKAVA 2016-2018 (lisatud)

IV KASUTATUD KIRJANDUS

- Tervisedenduse teooria ja praktika. Anu Kasmel, Andrus Lipand.. Tln, 2007
- Eesti Rahvastiku Tervise Arengukava infovoldik
<http://www.sm.ee/tegevus/tervis.html> (25.04.2012)
- Indikaatorite nimekiri <http://www.terviseinfo.ee/web/?id=2736> (25.04.2012)
- Kohaliku omavalitsuse ja maakonna terviseprofiili koostamine
<http://www.terviseinfo.ee/web/?id=2736> (25.04.2012)
- Rahvastiku Tervise Arengukava 2009–2020 <http://www.sm.ee/tegevus/tervis.html> (25.04.2012)
- Ravikindlustusega hõlmatud isikud <http://www.haigekassa.ee>
- Eesti Statistikaameti Statistika andmebaasid <http://www.stat.ee>
- Töötukassa andmebaas <http://www.tootukassa.ee> (25.04.2012)
- Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaasid <http://www.tai.ee>
- Kohtla-Järve Arengukava 2016-2034
- Kohtla-Järve linnavalitsuse teenuste andmed
- Kohtla-Järve Alaealiste Komisjoni andmed
- Ida-Viru Maavalitsuse tervisestatistika andmebaas (A-veeb)
- Ida-Viru Keskhaigla koduleht www.ivkh.ee
- Terviseameti andmebaas www.terviseamet.ee
- Eesti Haigekassa <http://www.haigekassa.ee>
- Politseiameti andmebaas, ALIS(polis)
- Päästeameti andmebaas<http://www.rescue.ee>
- Keskkonnaameti andmebaas
- Eesti Hariduse Infosüsteem (EHIS)
- Sotsiaalministeeriumi koduleht www.sm.ee
- Eesti Haigekassa koduleht www.haigekassa.ee
- Tervisekaitseinspektiooni koduleht www.tervisekaitse.ee
- Eesti riiklik HIV ja AIDSi strateegia aastateks 2006 – 2015
- Kohtla-Järve terviseprofiil 2012